

ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΟ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ
ΣΧΟΛΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ ΤΟΥ ΦΟΙΤΗΤΗ
ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ Π. ΣΟΥΡΗ

Α.Μ. : 145/02

ΜΕ ΘΕΜΑ: ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ ΠΑΓΙΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ

ΕΙΣΗΓΗΤΗΣ : ΚΑΤΣΙΚΑ ΣΟΥΖΑΝΑ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΣΕΛ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ.....	2
ΠΡΟΛΟΓΟΣ.....	3
1. Περιουσιακά στοιχεία που περιλαμβάνονται στο πάγιο ενεργητικό.....	4
2. Έννοια της απόσβεσης.....	5
3. Σκοπός αποσβέσεων.....	5
4. Γενικές αρχές λογισμού των αποσβέσεων.....	6
5. Μέθοδοι απόσβεσης.....	14
Α. ΣΤΑΘΕΡΗ ΜΕΘΟΔΟΣ.....	15
Β. ΦΘΙΝΟΥΣΑ ΜΕΘΟΔΟΣ.....	16
Γ. ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΑΓΙΩΝ ΠΟΥ ΜΠΟΡΟΥΝ ΝΑ ΑΠΟΣΒΕΣΤΟΥΝ ΕΙΤΕ ΜΕ ΤΗ ΣΤΑΘΕΡΗ ΕΙΤΕ ΜΕ ΤΗ ΦΘΙΝΟΥΣΑ ΜΕΘΟΔΟ.....	18
6. Λογιστική παρακολούθηση των αποσβέσεων.....	21
ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ ΠΟΥ ΕΜΠΛΕΚΟΝΤΑΙ ΣΤΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΚΑΤΑΓΡΑΦΗΣ ΤΩΝ ΑΠΟΣΒΕΣΕΩΝ.....	22
7. Καταγραφή αποτελέσματος από πώληση παγίου.....	34
8. Νομοί, αποφάσεις και διατάξεις για τις αποσβέσεις.....	36
Α. Γενικά.....	36
Β. Το Π.Δ. 299/2003.....	37
Γ. Αποσβέσεις εκπιπόμενες Από τα ακαθάριστα έσοδα των επιχειρήσεων.....	51
Δ. Αποσβέσεις μη εκπιπόμενες από τα ακαθάριστα έσοδα των επιχειρήσεων.....	55
9. Πρόσθετες αποσβέσεις.....	57
ΕΠΙΛΟΓΟΣ.....	59
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ.....	60

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Οι αποσβέσεις αποτελούν ένα οικονομικό μέγεθος για μια επιχείρηση και αφορούν είτε στοιχεία του ενεργητικού (αποσβέσεις παγίων) είτε του παθητικού (απόσβεση ομολογιακών δανείων και μετοχικού κεφαλαίου) της. Έτσι, είναι εύκολα κατανοητό ότι επηρεάζουν στοιχεία και στα δύο σκέλη τους ισολογισμού της, καθώς και διάφορους άλλους δείκτες και οικονομικές καταστάσεις και κατά συνέπεια την εικόνα της επιχείρησης προς το εξωτερικό, και σε αρκετές περιπτώσεις, και το εσωτερικό της περιβάλλον.

Η ορθή χρήση τους δίνει στην επιχείρηση ένα εργαλείο για την διαμόρφωση κάποιων οικονομικών μεγεθών σύμφωνα με τις ανάγκες και τους στόχους της και σε κάποιες περιπτώσεις, όπου αυτό προβλέπεται από το νόμο, να χρηματοδοτήσει με ίδια μέσα τον εκσυγχρονιστικό ή αναπτυξιακό της προγραμματισμό.

Σκοπός της παρακάτω εργασίας είναι η παρουσίαση των διαδικασιών και διατάξεων που αφορούν τις αποσβέσεις των παγίων στοιχείων μιας επιχείρησης, όπως αυτές ορίζονται τόσο από την ελληνική νομοθεσία και την πρακτική που έχει επικρατήσει, και ή ανάδειξη της φύσης τους και της σημασίας τους. Δηλαδή να γίνει κατανοητό τι ακριβώς αποτελούν αυτές για την επιχείρηση, σε τι χρησιμεύουν, ποιούς σκοπούς εξυπηρετούν, και γενικότερα πως επηρεάζουν τα οικονομικά μεγέθη και στοιχεία της.

Για το λόγο αυτό, παρουσιάζονται τα στοιχεία που επηρεάζονται ως αντικείμενο των αποσβέσεων, τα διάφορα είδη τους ανάλογα με το στόχο και το λόγο για τον οποίο γίνονται, οι τρόποι με τους οποίους υπολογίζονται, η μεθοδολογία καταγραφής τους και οι διατάξεις που προβλέπουν και καθορίζουν τα παραπάνω.

ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ ΠΑΓΙΩΝ

1. Περιουσιακά στοιχεία που περιλαμβάνονται στο πάγιο ενεργητικό

Στην πρώτη ομάδα του Ελληνικού Γενικού Λογιστικού Σχεδίου (ΕΓΛΣ) περιλαμβάνεται το σύνολο των αγαθών, αξιών και δικαιωμάτων, που προορίζονται να παραμείνουν μακροχρόνια, με την ίδια περίπου μορφή, στην οικονομική μονάδα, καθώς και τα έξοδα πολυετούς απόσβεσης και οι μακροπρόθεσμες απαιτήσεις.

Στο πάγιο ενεργητικό περιλαμβάνονται οι εξής μερικότερες κατηγορίες περιουσιακών στοιχείων:

1. ενσώματα πάγια στοιχεία (λογαριασμοί 10 – 15): είναι τα υλικά αγαθά που αποκτά η οικονομική μονάδα με σκοπό να τα χρησιμοποιεί ως μέσα δράσης της κατά τη διάρκεια της ωφέλιμης ζωής τους, η οποία είναι οπωσδήποτε μεγαλύτερη από ένα έτος.
2. ασώματες ακινητοποιήσεις ή άυλα πάγια στοιχεία (λογαριασμοί 16.00 – 16.09): είναι τα ασώματα οικονομικά αγαθά που αποκτώνται από την οικονομική μονάδα με σκοπό να χρησιμοποιούνται παραγωγικά για χρονικό διάστημα οπωσδήποτε μεγαλύτερο από ένα έτος.
3. έξοδα πολυετούς απόσβεσης (λογαριασμοί 16.10 – 16.19): είναι τα έξοδα που αποσβένονται τμηματικά και πραγματοποιούνται για την ίδρυση και οργάνωση της οικονομικής μονάδας, για την απόκτηση διαρκών μέσων εκμεταλλεύσεως και για την επέκταση και αναδιοργάνωσή της.
4. συμμετοχές και μακροπρόθεσμες απαιτήσεις (λογαριασμός 18): είναι οι συμμετοχές σε άλλες οικονομικές μονάδες, οποιασδήποτε νομικής μορφής - Α.Ε., Ε.Π.Ε., Ε.Ε., Ο.Ε. και άλλες- οι οποίες εξασφαλίζουν την άσκηση επιρροής πάνω σ' αυτές και αποκτώνται με σκοπό διαρκούς κατοχής τους, και οι κατά τρίτων απαιτήσεις της οικονομικής μονάδας, για τις οποίες η προθεσμία εξοφλήσεως λήγει μετά από το τέλος της επόμενης χρήσεως.

Σημειώνεται ότι, τα έξοδα πολυετούς απόσβεσης, οι συμμετοχές και οι μακροπρόθεσμες απαιτήσεις δεν αποτελούν πάγια περιουσιακά στοιχεία, αλλά απλώς καταχωρούνται στην κατηγορία του πάγιου ενεργητικού γιατί είναι στοιχεία που ρευστοποιούνται σε περισσότερες από μία χρήσεις

2. Έννοια της απόσβεσης

Τα πάγια περιουσιακά στοιχεία, ενσώματα ή ασώματα, είναι απαραίτητα για την ανάπτυξη της παραγωγικής διαδικασίας κάθε επιχείρησης και γενικά για την υποβοήθηση των λειτουργιών της. Η αξία (κόστος) κτήσης των παγίων περιουσιακών στοιχείων περιλαμβάνει την τιμή αγοράς συν τα έξοδα μεταφοράς και εγκατάστασής τους. Η αξία τους όμως αυτή, υφίσταται βαθμιαία μείωση συνέπεια χρονικής και λειτουργικής φθοράς των παγίων. Η βαθμιαία αυτή μείωση της αξίας των παγίων περιουσιακών στοιχείων λόγω λειτουργικής φθοράς, οικονομικής απαξίωσης ή απλής παρόδου του χρόνου, καλείται απόσβεση. Οι αποσβέσεις κάθε χρήσης βαρύνουν το λειτουργικό κόστος της επιχείρησης και αντιπροσωπεύουν τη μείωση της αξίας κάθε παγίου στοιχείου. Αποτελούν στην ουσία δαπάνη, επομένως η διενέργειά τους δεν εξαρτάται από την ύπαρξη κερδών, οπότε πρέπει να διενεργούνται και σε ζημιολύγες χρήσεις των επιχειρήσεων. Το κόστος του περιουσιακού στοιχείου το οποίο θα αποσβεστεί αποτελείται από το κόστος αγοράς αυτού, συν τα διάφορα έξοδα μεταφοράς και εγκατάστασης αυτού, συν όλα τα έξοδα που απαιτούνται για να είναι το πάγιο περιουσιακό στοιχείο έτοιμο να χρησιμοποιηθεί και να προσφέρει τις υπηρεσίες του στην επιχείρηση, μείον τις ταμειακές εκπτώσεις.

3. Σκοπός αποσβέσεων

Με την διενέργεια αποσβέσεων η επιχείρηση επιτυγχάνει μια σειρά από στόχους που αφορούν την ορθή απεικόνιση κάποιων οικονομικών μεγεθών, των δαπανών και του κόστους λειτουργίας. Πιο συγκεκριμένα με τον υπολογισμό αποσβέσεων επιδιώκεται:

- προσδιορισμός της πραγματικής αξίας των παγίων, υπολογίζοντας την μείωση της αξίας του ή την απαξίωση του λόγω της χρησιμοποίησης του στην παραγωγική διαδικασία.

- ακριβέστερος προσδιορισμός του κόστους των προϊόντων ή υπηρεσιών, καθώς οι αποσβέσεις αποτελούν δαπάνες της επιχείρησης και επηρεάζουν το λειτουργικό της κόστος.

- με τον υπολογισμό αποσβέσεων μειώνονται τα κέρδη της επιχείρησης, γεγονός που της επιτρέπει να αποταμιεύει το ποσό που εισπράττει από τον υπολογισμό των αποσβέσεων που επιβαρύνει το λειτουργικό κόστος άρα και την τιμή του προϊόντος ή της υπηρεσίας, και να το χρησιμοποιήσει στο μέλλον για την αντικατάσταση του παγίου όταν αυτό καταστεί αναγκαίο, και γενικότερα να έχει τη δυνατότητα να εκσυγχρονίσει τον εξοπλισμό της.

- οι αποσβέσεις ως δαπάνες μειώνουν τα καθαρά κέρδη της επιχείρησης και έτσι μειώνεται και το φορολογητέο της εισόδημα, γεγονός που της προσφέρει αγοραστική δύναμη, ρευστότητα και αλλά συναφή οφέλη.

-με την εμφάνιση των αποσβέσεων στα οικονομικά στοιχεία και καταστάσεις της επιχείρησης γίνεται πιο σωστή η απεικόνιση τους και ο προσδιορισμός σημαντικών για την εικόνα της επιχείρησης αριθμοδεικτών.

4. Γενικές αρχές λογισμού των αποσβέσεων

Στο τέλος κάθε χρήσης, οι κάθε μορφής επιχειρήσεις υπολογίζουν τις τακτικές αποσβέσεις που αναλογούν στην χρήση. Παρακάτω θα δούμε τις γενικές αρχές που διέπουν την διαδικασία αυτή και τις χρησιμοποιούμενες μεθόδους.

Με το Π.Δ. 299/2003 (ΦΕΚ 255/2003 Α), το οποίο εκδόθηκε σε εκτέλεση της εξουσιοδοτικής διάταξης του έκτου εδαφίου της περίπτωσης στ' της παρ. 1 του άρθρου 31 του Κ.Φ.Ε., καθορίζονται οι κατώτεροι και οι ανώτεροι συντελεστές απόσβεσης των πάγιων περιουσιακών στοιχείων των εμπορικών επιχειρήσεων (μεταπρατικών, βιοτεχνικών, βιομηχανικών, ξενοδοχειακών κ.λπ.), των γεωργικών επιχειρήσεων και των προσώπων που ασκούν ελεύθερο επάγγελμα, καθώς και κάθε άλλο θέμα που σχετίζεται με τον υπολογισμό των αποσβέσεων αυτών, οι οποίες κατά τον λογιστικό προσδιορισμό των καθαρών κερδών εκπίπτουν από τα ακαθάριστα έσοδα των εν λόγω επιχειρήσεων και ελεύθερων επαγγελματιών.

Οι ανωτέρω συντελεστές έχουν εφαρμογή σύμφωνα με την περίπτωση β' του άρθρου 30 του ν. 3091/2002 αλλά και σύμφωνα με την παρ. 8 του άρθρου 1 αυτού του Προεδρικού Διατάγματος από 1/1/2003, για διαχειριστικές χρήσεις που αρχίζουν από την ημερομηνία αυτή και μετά. Επομένως, εφαρμόζονται για τον υπολογισμό των αποσβέσεων των πάγιων περιουσιακών στοιχείων οι οποίες βαρύνουν διαχειριστικές χρήσεις που αρχίζουν από 1/1/2003 και μετά, ανεξάρτητα από το χρόνο απόκτησης των πάγιων περιουσιακών στοιχείων, δηλαδή, αν αυτά αποκτήθηκαν πριν ή μετά την 1/1/2003.

Σύμφωνα με το πέμπτο εδάφιο της περίπτωσης στ' της παρ. 1 του άρθρου 31 του Κ.Φ.Ε., όπως αυτό αντικαταστάθηκε με την παρ. 7 του άρθρ. 9 του ν. 3296/2004, για τον υπολογισμό των αποσβέσεων των πάγιων περιουσιακών στοιχείων οι επιχειρήσεις δύνανται να χρησιμοποιούν είτε τον κατώτερο είτε τον ανώτερο συντελεστή απόσβεσης είτε οποιονδήποτε άλλο ενδιάμεσο ακέραιο μεταξύ αυτών.

Τα ανωτέρω έχουν εφαρμογή, σύμφωνα με την περίπτωση ζ' του άρθρου 33 του ν. 3296/2004, για δαπάνες που πραγματοποιούνται από διαχειριστικές περιόδους που αρχίζουν από την 1^η Ιανουαρίου 2005 και μετά. Επομένως αφορούν και τα πάγια στοιχεία που υφίστανται στις επιχειρήσεις κατά το χρόνο δημοσίευσης του νόμου.

Σημειώνεται ότι με τις διατάξεις του ν. 3091/2002 (άρθρο 5, παρ. 6) και του π.δ. 299/2003 καθιερώθηκε κατώτερος και ανώτερος συντελεστής απόσβεσης για κάθε πάγιο στοιχείο. Επίσης, η χρησιμοποίηση του ενός από τους δύο συντελεστές, είναι στη διακριτική ευχέρεια της επιχείρησης, όμως ο επιλεγόμενος για πρώτη φορά συντελεστής πρέπει να ακολουθείται πάγια και στις επόμενες χρήσεις και να αφορά όλα τα πάγια στοιχεία που ανήκαν στην ίδια κατηγορία.

Η επιλογή του κατώτερου ή του ανώτερου ή οποιουδήποτε ενδιάμεσου συντελεστή απόσβεσης υποχρεωτικά αφορά όλα τα πάγια περιουσιακά στοιχεία τα οποία ανήκουν στην ίδια κατηγορία και είναι δεσμευτική μέχρι την πλήρη απόσβεσή τους. Δηλαδή οι επιχειρήσεις και οι ελεύθεροι επαγγελματίες: α) δεν έχουν τη δυνατότητα για ορισμένα από τα πάγια περιουσιακά στοιχεία που ανήκουν στην ίδια

κατηγορία να επιλέξουν τον κατώτερο συντελεστή απόσβεσης και για τα υπόλοιπα τον ανώτερο ή οποιονδήποτε άλλο ενδιάμεσο ακέραιο και β) εφόσον επιλέξουν συντελεστή απόσβεσης, π.χ. τον κατώτερο, αυτόν θα χρησιμοποιούν μέχρι την πλήρη απόσβεση των συγκεκριμένων πάγιων περιουσιακών στοιχείων. Ωστόσο αν π.χ. μια επιχείρηση κατά τη διαχειριστική χρήση 1/1-31/12/2005 επιλέξει για τα πάγια περιουσιακά στοιχεία της «Χ» κατηγορίας τον κατώτερο συντελεστή απόσβεσης και σε κάποια επόμενη διαχειριστική χρήση αποκτήσει πάγια περιουσιακά στοιχεία που ανήκουν και αυτά στη «Χ» κατηγορία, για την απόσβεση των νέων παγίων της κατηγορίας αυτής μπορεί να επιλέξει είτε τον κατώτερο είτε τον ανώτερο είτε κάποιον ενδιάμεσο ακέραιο μεταξύ αυτών συντελεστή απόσβεσης.

Δηλαδή για τα πάγια περιουσιακά στοιχεία της ίδιας κατηγορίας που αποκτώνται σε κάθε επόμενη διαχειριστική χρήση οι επιχειρήσεις μπορούν να επιλέξουν είτε τον κατώτερο είτε τον ανώτερο είτε κάποιον ενδιάμεσο ακέραιο αυτών συντελεστή απόσβεσης, χωρίς να δεσμεύονται από τις προηγούμενες επιλογές τους σε προγενέστερες διαχειριστικές χρήσεις για την απόσβεση των πάγιων περιουσιακών στοιχείων αυτής της κατηγορίας. Για την εφαρμογή των παραπάνω ως κατηγορία πάγιων περιουσιακών στοιχείων νοείται η τελευταία υποδιάκριση αυτών, όπως ορίζεται στο Π.Δ. 299/2003. Π.χ. τα πάγια της περίπτωσης. α' της παρ. 1 του άρθρου 3 του Π.Δ. 299/2003 αποτελούν μια κατηγορία, τα πάγια της περίπτωσης. β' της ίδιας παραγράφου αποτελούν άλλη κατηγορία, τα πάγια της υποπερίπτωσης. αα' της περίπτωσης. γ' της παρ. 1 του άρθρου 4 του Π.Δ. 299/2003 αποτελούν άλλη κατηγορία, τα πάγια της υποπερίπτωσης. ββ' της ίδιας περίπτωσης αποτελούν άλλη κατηγορία κ.ο.κ.

Τονίζεται ότι για τα πάγια περιουσιακά στοιχεία που έχουν αποκτηθεί μέχρι 31/12/2004 και εφόσον υφίσταται αναπόσβεστη αξία αυτών, το συντελεστή απόσβεσης (ανώτερο ή κατώτερο ή οποιονδήποτε ακέραιο ενδιάμεσο αυτών) που θα χρησιμοποιήσουν για τη διαχειριστική χρήση 2005 θα τον εφαρμόσουν υποχρεωτικά μέχρι πλήρους απόσβεσης της αξίας του παγίου.

Τα πάγια περιουσιακά στοιχεία των επιχειρήσεων και των ελεύθερων επαγγελματιών, των οποίων η ωφέλιμη διάρκεια ζωής είναι περιορισμένη και πάντως μεγαλύτερη από ένα έτος και για τα οποία δεν ορίζεται με τις διατάξεις του π.δ/τος 299/2003 κατώτερος και ανώτερος συντελεστής απόσβεσης, θα αποσβένονται με βάση την ωφέλιμη διάρκεια ζωής τους. Τούτο σημαίνει ότι για τα συγκεκριμένα πάγια περιουσιακά στοιχεία δεν θα υπάρχει δυνατότητα επιλογής συντελεστή απόσβεσης, καθόσον αυτά θα αποσβένονται υποχρεωτικά με το συντελεστή απόσβεσης που θα προκύπτει με βάση των αποσβεστέα αξία και την ωφέλιμη διάρκεια ζωής τους.

Η διενέργεια αποσβέσεων κάθε έτος για τα πάγια περιουσιακά στοιχεία με τους θεσπισμένους συντελεστές είναι υποχρεωτική (α' εδάφιο της παραγράφου 2 του άρθρου 1 του Π.Δ 299/2003)

Επομένως ανεξάρτητα από την ύπαρξη ή μη κερδών οι αποσβέσεις για τα πάγια περιουσιακά στοιχεία πρέπει να διενεργούνται, και μάλιστα με τους συντελεστές που έχουν θεσπιστεί για το σκοπό αυτό και να βαρύνουν τα αποτελέσματα κάθε διαχειριστικής χρήσης. Σε αντίθετη περίπτωση, αν δηλαδή διενεργηθούν αποσβέσεις, αλλά με συντελεστή μεγαλύτερο από τον προβλεπόμενο, οι επιπλέον αποσβέσεις δεν αναγνωρίζονται φορολογικά, ενώ, αν δεν διενεργηθούν ή διενεργηθούν με συντελεστή μικρότερο από τον προβλεπόμενο, η επιχείρηση χάνει το δικαίωμα να πραγματοποιήσει στο μέλλον τις αποσβέσεις που όφειλε να διενεργήσει και δεν διενέργησε.

Τα ποσοστά αποσβέσεων που καθορίζονται με το π.δ/γμα 299/2003 αφορούν ετήσια απόσβεση. Ειδικότερα για τα νέα πάγια περιουσιακά στοιχεία η απόσβεση αρχίζει από το μήνα κατά τον οποίο αυτά χρησιμοποιήθηκαν ή τέθηκαν σε λειτουργία και υπολογίζεται σε τόσα δωδέκατα όσοι και οι μήνες λειτουργίες μέχρι το τέλος της διαχειριστικής χρήσης.

Δηλαδή, οι αποσβέσεις που υπολογίζονται με τον προβλεπόμενο συντελεστή είναι αποσβέσεις ενός έτους ή με άλλα λόγια δώδεκα (12) μηνών, οπότε αν κάποιος πάγιο κατά τη διάρκεια της διαχειριστικής χρήσης χρησιμοποιηθεί ή λειτουργήσει για χρονικό διάστημα μικρότερο από δώδεκα (12) μήνες (π.χ. επειδή αγοράστηκε και τέθηκε σε λειτουργία τον 3^ο μήνα της 12μηνιαίας διαχειριστικής χρήσης, οι αποσβέσεις που θα υπολογιστούν γι' αυτό με τον προβλεπόμενο συντελεστή θα περιοριστούν στα 8/12 αυτών).

Σημειώνεται ότι, στο χρονικό διάστημα χρησιμοποίησης ή λειτουργίας του παγίου, περιλαμβάνεται και ο μήνας που αυτό άρχισε να χρησιμοποιείται ή να λειτουργεί, χωρίς να ενδιαφέρει ο αριθμός των ημερών που χρησιμοποιήθηκε ή λειτούργησε το μήνα αυτό.

Κατά την ίδια έννοια αν κάποιος κατά τη διάρκεια της διαχειριστικής χρήσης χρησιμοποιηθεί ή λειτουργήσει για χρονικό διάστημα μεγαλύτερο από δώδεκα (12) μήνες, όπως συμβαίνει π.χ. στην περίπτωση της υπερδωδεκάμηνιας διαχειριστικής χρήσης, οι αποσβέσεις που θα υπολογιστούν γι' αυτό με τον προβλεπόμενο συντελεστή θα προσαυξηθούν κατά τα 3/12 αυτών, δηλαδή θα ανέλθουν στα 15/12 των ετήσιων αποσβέσεων.

Οι αποσβέσεις που διενεργούνται σύμφωνα με τα οριζόμενα από το Π.Δ. 299/2003 δεν δύνανται, σύμφωνα με την παρ. 4 του άρθρου 1 του ιδίου π.δ., να υπερβούν την αξία κτήσης ή την αναπροσαρμοσμένη αξία του αποσβέσιμου παγίου περιουσιακού στοιχείου, όπως αυτή ορίζεται στην παρ. 3 του άρθρου 2 αυτού. Επομένως η διενέργεια αποσβέσεων για κάποιο πάγιο διακόπτεται από τη στιγμή που το σύνολο των αποσβέσεων που έχουν διενεργηθεί γι' αυτό γίνει ίσο με την αποσβεστέα αξία του (μείον ένα λεπτό), χωρίς να ενδιαφέρει αν αυτό εξακολουθεί να χρησιμοποιείται παραγωγικά από την επιχείρηση.

Οι διατάξεις των παρ. 1 και 2 του άρθρου 9 του ν. 1809/1988 (Φ.Ε.Κ. 222 Α') δεν θίγονται από τις διατάξεις του Π.Δ. 299/2003. Επομένως, για τη απόσβεση των φορολογικών μηχανισμών αυτού του νόμου δεν έχουν εφαρμογή οι σχετικές διατάξεις του Π.Δ. 299/2003 αλλά οι ως άνω διατάξεις αυτού του νόμου.

ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ ΣΕ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΝΕΑΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ

Ειδικά, οι νέες επιχειρήσεις για τις τρεις (3) πρώτες διαχειριστικές χρήσεις που ακολουθούν τη διαχειριστική χρήση, εντός της οποίας άρχισαν την παραγωγική λειτουργία τους, έχουν την εξής δυνατότητα: **α)** είτε να μην πραγματοποιούν καθόλου αποσβέσεις για τα πάγια περιουσιακά στοιχεία τους ή **β)** να πραγματοποιήσουν μεν αποσβέσεις γι' αυτά αλλά με συντελεστή το μισό εκείνου που προβλέπεται, δηλαδή, αν προβλέπεται για κάποιο πάγιο κατώτερος συντελεστής απόσβεσης οκτώ τοις εκατό (8%) και ανώτερος δώδεκα τοις εκατό (12%) και η επιχείρηση επιλέξει τον κατώτερο συντελεστή, θα πρέπει να διενεργήσει αποσβέσεις γι' αυτό με συντελεστή τέσσερα τοις εκατό 4% (8%×50%). Αν διενεργηθούν αποσβέσεις, αλλά με συντελεστή

μεγαλύτερο από τον προβλεπόμενο, οι επιπλέον αποσβέσεις δεν αναγνωρίζονται φορολογικά, ενώ, αν δεν διενεργηθούν ή διενεργηθούν με συντελεστή μικρότερο από τον προβλεπόμενο, η επιχείρηση χάνει το δικαίωμα να πραγματοποιήσει στο μέλλον τις αποσβέσεις που όφειλε να διενεργήσει και δεν διενέργησε. Τονίζεται ότι, η επιλογή της μη διενέργειας μειωμένων αποσβέσεων αφορά αφενός όλα τα πάγια περιουσιακά στοιχεία (δηλαδή ή δε θα διενεργηθούν αποσβέσεις για κανένα πάγιο περιουσιακό στοιχείο ή θα διενεργηθούν για όλα με το μισό του προβλεπόμενου συντελεστή) και αφετέρου όλες τις διαχειριστικές χρήσεις (δηλαδή η επιχείρηση δεν θα διενεργήσει αποσβέσεις ή θα διενεργήσει τις προβλεπόμενες μειωμένες αποσβέσεις και στις τρεις (3) διαχειριστικές χρήσεις). Επισημαίνεται ότι για τη διαχειριστική χρήση, εντός της οποίας οι επιχειρήσεις αρχίζουν την παραγωγική λειτουργία τους, θα πρέπει να διενεργήσουν κανονικά αποσβέσεις για τα πάγια περιουσιακά στοιχεία τους, δεδομένου ότι η κατά τα πιο πάνω επιλογή αφορά τις τρεις (3) πρώτες διαχειριστικές χρήσεις που έπονται αυτής της διαχειριστικής χρήσης.

Για την εφαρμογή των παραπάνω ως νέες επιχειρήσεις θεωρούνται οι ακόλουθες:

- I. Εκείνες οι οποίες ιδρύονται από 1/1/2003 και μετά.
- II. Εκείνες οι οποίες έχουν ιδρυθεί πριν από την πιο πάνω ημερομηνία και των οποίων η διαχειριστική χρήση που αρχίζει από την 1/1/2003 και μετά εμπίπτει στις προαναφερόμενες τρεις (3) διαχειριστικές χρήσεις.
- III. Εκείνες οι οποίες από 1/1/2003 και μετά ιδρύουν υποκατάστημα.
- IV. Εκείνες οι οποίες έχουν ιδρύσει υποκατάστημα πριν από την 1/1/2003 και των οποίων η διαχειριστική χρήση που αρχίζει από την 1/1/2003 και μετά εμπίπτει στις προαναφερόμενες τρεις (3) διαχειριστικές χρήσεις.
- V. Εκείνες οι οποίες από 1/1/2003 και μετά ιδρύουν αυτοτελή κλάδο ή αρχίζουν την άσκηση δραστηριότητας με αυτοτελή οργάνωση, χωρίς να ιδρύουν υποκατάστημα. Π.χ. μια βιομηχανική επιχείρηση ιδρύει μια νέα παραγωγική μονάδα η οποία κατασκευάζει προϊόντα όμοια με αυτά που ήδη παράγονται ή νέα προϊόντα ή μια ξενοδοχειακή επιχείρηση ανεγείρει και άλλο ξενοδοχειακό συγκρότημα δίπλα στο ήδη υφιστάμενο ή μια εταιρεία κινητής τηλεφωνίας αρχίζει να παρέχει υπηρεσίες σταθερής τηλεφωνίας.
- VI. Εκείνες οι οποίες έχουν ιδρύσει αυτοτελή κλάδο ή έχουν αρχίσει την άσκηση δραστηριότητας με αυτοτελή οργάνωση, χωρίς να ιδρύουν υποκατάστημα, πριν από την 1/1/2003 και των οποίων η διαχειριστική χρήση που αρχίζει από την 1/1/2003 και μετά εμπίπτει στις προαναφερόμενες τρεις (3) διαχειριστικές χρήσεις.

Στις πιο πάνω περιπτώσεις iii, iv, v και vi **οι επιχειρήσεις θεωρούνται «νέες» μόνον όσον αφορά το υποκατάστημα και τον αυτοτελή κλάδο ή τη νέα δραστηριότητα με αυτοτελή οργάνωση αντίστοιχα**, οπότε η επιλογή της μη

διενέργειας ή διενέργειας μειωμένων αποσβέσεων θα αφορά μόνο τα πάγια του υποκαταστήματος κ.λπ. Όσον αφορά το πότε μια επιχείρηση που έχει προέλθει από συγχώνευση ή μετατροπή θεωρείται «νέα» ή όχι, έχουν εφαρμογή όσα αναφέρονται στην 1051542/10435/B0012/ΠΟΛ1122/28.4.1998.

Η εταιρία που προέρχεται από συγχώνευση ή μετατροπή με οποιονδήποτε νόμο, δεν θεωρείται νέα. Αν όμως, κατά το χρόνο του μετασχηματισμού κάποια ή κάποιες από της συγχωνευόμενες ή η μετατρεπόμενη επιχείρηση είναι νέες, με κριτήριο το χρόνο έναρξης την παραγωγικής τους λειτουργίας, τότε η προερχόμενη από τη συγχώνευση ή τη μετατροπή εταιρία έχει το δικαίωμα, για τα πάγια που προέρχονται από τη νέα ή τις νέες επιχειρήσεις, να μην υπολογίζει αποσβέσεις ή να υπολογίζει με συντελεστή μειωμένο κατά 50% από τον κανονικό, ανάλογα με τον τρόπο που είχε επιλεγεί πριν το μετασχηματισμό η επιχείρηση που συγχωνεύτηκε ή μετατράπηκε. Τα ίδια ισχύουν και σε περίπτωση απορρόφησης νέας επιχείρησης από υφιστάμενη παλιά εταιρία. Φυσικά για τα πάγια που αποκτούνται έκτοτε υπολογίζονται κανονικά οι αποσβέσεις.

Όσον αφορά επιχειρήσεις που ιδρύουν υποκαταστήματα, αυτές δικαιούνται για τις τρεις πρώτες χρήσεις που ακολουθούν την χρήση μέσα στην οποία άρχισε η παραγωγική του λειτουργία, είτε να μην υπολογίζουν αποσβέσεις είτε να υπολογίζουν με συντελεστή στο 50% του κανονικού.

Το μέτρο της επιλογής μειωμένου ή μηδενικού συντελεστή για μια τριετία ισχύει και όταν αγοράζονται τα ενεργητικά στοιχεία προβληματικής επιχείρησης(Εγκ. Υπ. Οικ. 1051542/28.4.98)

ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ ΣΕ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΜΕΤΑΤΡΟΠΗΣ Ή ΣΥΓΧΩΝΕΥΣΗΣ

Ιδιομορφία υπάρχει στις μετατροπές ή συγχωνεύσεις των επιχειρήσεων σε Α.Ε. ή Ε.Π.Ε., με βάση το Ν. 1297/72. Στις περιπτώσεις αυτές λαμβάνεται ως βάση, για τον υπολογισμό των αναγνωριζόμενων φορολογικά αποσβέσεων, η αναπόσβεστη αξία προσαυξημένη με την υπεραξία που αναλογεί σε αυτήν(άρθρο 19 Ν.849/78). Στις άλλες περιπτώσεις συγχώνευσης τα πάγια περιουσιακά στοιχεία των συγχωνευόμενων επιχειρήσεων θα εξακολουθούν να αποσβένονται από την επιχείρηση που προκύπτει από τη συγχώνευση, με τον ίδιο ακριβώς τρόπο που θα αποσβένονταν από τις συγχωνευόμενες. Τα ίδια ισχύουν και για τις απορροφήσεις ή διασπάσεις επιχειρήσεων ή εισφορές κλάδων κλπ.

ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ ΣΕ ΜΗ ΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΟΥΜΕΝΑ Ή ΕΠΟΧΙΑΚΑ ΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΟΥΜΕΝΑ ΠΑΓΙΑ

Τα πάγια περιουσιακά στοιχεία τα οποία δεν χρησιμοποιούνται παραγωγικά για τις ανάγκες της βασικής επαγγελματικής δραστηριότητας της επιχείρησης ούτε και για τυχόν παρεπόμενες ασχολίες της, δηλαδή εκείνα τα οποία έχουν τεθεί εκτός εκμετάλλευσης, γι' αυτά και **για το χρονικό διάστημα που είναι εκτός**

εκμετάλλευσης δεν θα υπολογίζονται αποσβέσεις. Αντίθετα για τα πάγια περιουσιακά στοιχεία των επιχειρήσεων «που λειτουργούν εποχιακά», δηλαδή των επιχειρήσεων που λειτουργούν συγκεκριμένους μήνες κάθε διαχειριστική χρήση (π.χ. ξενοδοχειακές, τυποποίησης αγροτικών προϊόντων κ.λπ.), θα υπολογίζονται αποσβέσεις για όλους τους μήνες της διαχειριστικής χρήσης, δεδομένου ότι η μη χρησιμοποίηση των παγίων τους για όλους τους μήνες της διαχειριστικής χρήσης οφείλεται στον τρόπο λειτουργίας τους και δεν είναι επιλογή των επιχειρήσεων

ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ ΣΕ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΠΑΡΑΚΡΑΤΗΣΗΣ ΚΥΡΙΟΤΗΤΑΣ

Αν η επιχείρηση αγόρασε ένα πάγιο, αλλά η κυριότητα του παρακρατείτε από τον πωλητή μέχρι να εξοφληθεί αυτό, τότε η επιχείρηση έχει δικαίωμα να υπολογίζει αποσβέσεις, χωρίς να έχει αποκτήσει ακόμα την κυριότητα του(Δευτ. Φορ. Δικ. Κομοτ. 54/65).

Αν η εταιρία έχει ένα πάγιο, μόνο κατά χρήση, ενώ η κυριότητα ανήκει σε κάποιο εταίρο, τότε αποσβέσεις έχει δικαίωμα να κάνει μόνο ο εταίρος που έχει την κυριότητα. Στην περίπτωση αυτή η εταιρία δεν αφαιρεί ούτε και ενοίκιο από τα κέρδη της. Ο εταίρος όμως που εισέφερε το ακίνητο στην εταιρία για χρήση, δηλώνει έσοδα από τεκμαρτά ενοίκια, γιατί ο νόμος θεωρεί ότι το πάγιο αυτό το ιδιοχρησιμοποιεί ο ίδιος ο εταίρος.

ΠΕΡΙΠΤΩΣΕΙΣ ΕΦΑΠΑΞ ΑΠΟΣΒΕΣΗΣ

Τα εργαλεία και τα ανταλλακτικά των μηχανημάτων που χρησιμοποιούνται από τις επιχειρήσεις και τους ελεύθερους επαγγελματίες αποσβένονται εφάπαξ, δηλαδή κατά ποσοστό εκατό τοις εκατό (100%), μέσα στη διαχειριστική χρήση κατά την οποία χρησιμοποιήθηκαν για πρώτη φορά. Σημειώνεται ότι η εφάπαξ απόσβεση των εν λόγω παγίων είναι υποχρεωτική και οι επιχειρήσεις δεν έχουν τη δυνατότητα να τα αποκτήσουν τμηματικά.

Πάγια περιουσιακά στοιχεία η αξία κτήσης εκάστου των οποίων είναι μέχρι χίλια διακόσια (1200) ευρώ, δύνανται να αποσβένονται εξολοκλήρου, δηλαδή κατά ποσοστό εκατό τοις εκατό (100%), μέσα στη διαχειριστική χρήση κατά την οποία χρησιμοποιήθηκαν ή τέθηκαν σε λειτουργία για πρώτη φορά.

Τα ανωτέρω ισχύουν, σύμφωνα με την περ. ζ' του άρθρου 33 του ν. 3296/2004 για πάγια στοιχεία που αποκτώνται από διαχειριστικές περιόδους που αρχίζουν από την 1^η Ιανουαρίου 2005 και μετά. (Με τις προϊσχύσασες διατάξεις το όριο ήταν 600 ευρώ).

Δηλαδή η εφάπαξ απόσβεση των εν λόγω παγίων δεν είναι υποχρεωτική, αλλά δυναμική.

Συνεπώς κάθε πάγιο περιουσιακό στοιχείο του οποίου η αξία κτήσης είναι μέχρι αυτό το όριο μπορεί να αποσβεστεί είτε εφάπαξ στην εν λόγω διαχειριστική χρήση, είτε τμηματικά σύμφωνα με τις οικείες διατάξεις, ανεξάρτητα αν η τμηματική απόσβεσή του, όπως ειδικότερα αναφέρεται πιο κάτω, μπορεί να γίνει με τη σταθερή ή τη φθίνουσα μέθοδο. Σημειώνεται ότι η επιλογή της εφάπαξ ή της τμηματικής απόσβεσης αφορά κάθε πάγιο αυτής της κατηγορίας ξεχωριστά, πράγμα που σημαίνει

ότι οι επιχειρήσεις έχουν τη δυνατότητα ορισμένα από αυτά τα πάγια (αξίας κτήσης το καθένα μέχρι 1200 ευρώ) να τα αποσβένουν εφάπαξ στη συγκεκριμένη διαχειριστική χρήση και άλλα να τα αποσβένουν τμηματικά σύμφωνα με τις οικείες διατάξεις. Αν η επιχείρηση επιλέξει την τμηματική απόσβεση, τότε δεν έχει το δικαίωμα, στις επόμενες χρήσεις, να αποσβέσει εφάπαξ το αναπόσβεστο υπόλοιπο των παγίων αυτών(Εγκ. Υο. Οικ. 1076433/πολ. 1184/98 άρθρο 31 παρ. 1 στ Ν.2238/94).

Διευκρινίζεται ότι το μοναδικό κριτήριο για την εφάπαξ απόσβεση κάθε τέτοιου παγίου είναι η αξία κτήσης του και μόνο. Άρα η απόκτηση πολλών τέτοιων παγίων με ένα στοιχείο, π.χ. με ένα Τ.Π.-Δ.Α., δεν επηρεάζει τη δυνατότητα των επιχειρήσεων να αποσβέσουν το καθένα από αυτά είτε εφάπαξ είτε τμηματικά.

Τα έξοδα ίδρυσης και οργάνωσης, η φήμη και πελατεία, το δίπλωμα ευρεσιτεχνίας κλπ. μπορούν να αποσβεστούν ή σε μια χρήση ή ισόποσα σε περισσότερες από μία χρήσεις αλλά όχι όμως πέρα της πενταετίας(άρθρο 31 παρ. 1β Ν. 2238/94).

ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ ΣΕ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΜΕΤΑΤΑΞΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

Σε περίπτωση μετάταξης μιας επιχείρησης από βιβλία α' κατηγορίας σε βιβλία β' ή γ' κατηγορίας, στην απογραφή έναρξης με βιβλία β' ή γ' κατηγορίας, γράφονται όλα τα πάγια στοιχεία με την αξία αγοράς τους, με τις αποσβέσεις που έπρεπε να γίνουν μέχρι την ημέρα εκείνη που έγινε η μετάταξη της και με το υπόλοιπο αναπόσβεστο ποσό. Από την ημέρα αυτή και μετά θα γίνονται κανονικά οι αποσβέσεις για κάθε πάγιο ξεχωριστά, πάνω στην αρχική αξία μέχρις ότου το καθένα από αυτά να αποσβεστεί πλήρως, οπότε και θα παρακολουθείται στη συνέχεια με ένα λεπτό. Αυτό γίνεται, διότι στις επιχειρήσεις με βιβλία α' κατηγορίας δεν υπολογίζονται αποσβέσεις στο τέλος κάθε χρήσης και τα κέρδη τους υπολογίζονται εξολογιστικά, δηλαδή με τη χρήση μοναδικού συντελεστή καθαρού κέρδους. Για τη διαμόρφωση όμως του συντελεστή καθαρού κέρδους έχουν ληφθεί υπόψη και οι ετήσιες τακτικές αποσβέσεις.

Από 1.1.1999 και μετά, για τις επιχειρήσεις με βιβλία β' κατηγορίας του Κ.Β.Σ. υπολογίζονται υποχρεωτικά κάθε χρόνο αποσβέσεις, για κάθε πάγιο χωριστά, σε ειδικές σελίδες του βιβλίου εσόδων – εξόδων ή σε ξεχωριστές αθεώρητες καταστάσεις(Εγκ. Υπ. Οικ. 1064560/14.7.00). τα κέρδη από τις επιχειρήσεις αυτές προσδιορίζονται μόνο με λογιστικό τρόπο από 1.1.2003. για μια μερίδα όμως από τις επιχειρήσεις με βιβλία β' κατηγορίας, τα κέρδη τους ακόμα προσδιορίζονται με τον εξολογιστικό τρόπο. Σε αυτές τις επιχειρήσεις, όταν γίνεται μετάταξη τους στη γ' κατηγορία βιβλίων, τότε ισχύουν αυτά που αναφέρονται πιο πάνω και αφορούν την μετάταξη από βιβλία α' σε γ' κατηγορίας βιβλία του Κ.Β.Σ.

Σε περίπτωση μετάταξης μιας επιχείρησης από βιβλία β' κατηγορίας σε βιβλία γ' κατηγορίας τα πράγματα είναι διαφορετικά. Στις επιχειρήσεις αυτές όταν τηρούνται β' κατηγορίας βιβλία, κάθε χρόνο υπολογίζονταν αποσβέσεις(από 1-1-1999 και μετά)και τα κέρδη τους υπολογίζονταν είτε με το μικτό είτε μόνο εσωλογιστικά (δηλαδή έσοδα μείον έξοδα = κέρδη, από 1-1-2003 και μετά). Και στην περίπτωση αυτή, όμως, ο λογιστής θα έπρεπε να υπολογίσει από την αρχή τις

αποσβέσεις που έπρεπε γίνουν για κάθε πάγιο χωριστά, (κυρίως από 1-1-1997 και μετά, γιατί από 1-1-1992 μέχρι και 31-12-1996, όσες αποσβέσεις έχουν γραφεί στα βιβλία, αυτές μόνο λαμβάνονται υπόψη), για τον αποκλεισμό τυχόν προηγούμενων λανθασμένων υπολογισμών, έτσι ώστε στην απογραφή με γ' κατηγορίας βιβλία να γραφούν τα σωστά ποσά της αρχικής αξίας, των αποσβέσεων που έπρεπε να γίνουν μέχρι την ημέρα της μετάταξης και δίπλα το υπόλοιπο αναπόσβεστο ποσό.

ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ ΣΤΗ ΔΩΡΕΑΝ ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΗ

Για τον υπολογισμό των τακτικών αποσβέσεων, αφαιρείται από την αξία κτήσης των παγίων στοιχείων το ποσό της δωρεάν επιχορήγησης που εισπράττει η επιχείρηση από το δημόσιο. Αντί αυτού όμως, στην πράξη εφαρμόζεται το εξής:

Όταν η επιχείρηση αποκτήσει πάγια με δωρεάν επιχορήγηση από το δημόσιο, τότε υπολογίζονται πρώτα οι τακτικές αποσβέσεις με τους νόμιμους συντελεστές πάνω στην αρχική αξία των επιμέρους παγίων και με τα ποσά αυτά χρεώνεται ο λογαριασμός 66 με πίστωση των παγίων αυτών στοιχείων. Στη συνέχεια, υπολογίζονται τακτικές αποσβέσεις με τους ίδιους συντελεστές πάνω στα ποσά των επί μέρους επιχορηγήσεων που αντιστοιχούν στα πιο πάνω πάγια και με τα ποσά αυτά των αποσβέσεων πιστώνεται ο λογαριασμός 81.01.05.000 με χρέωση του λογαριασμού 41.10. Για την επιχορήγηση όμως του Ν. 3299/04 δεν ισχύουν τα παραπάνω.

ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ ΣΤΑ ΙΔΙΟΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΟΥΜΕΝΑ ΑΚΙΝΗΤΑ

Οι ατομικές επιχειρήσεις και τα φυσικά πρόσωπα που ασκούν ελευθέριο επάγγελμα (ανεξάρτητα από τη κατηγορία βιβλίων που τηρούν), καθώς και οι Ο.Ε., οι Ε.Ε., οι κοινωνίες αστικού δικαίου, οι αστικές εταιρίες, οι συμμετοχικές ή αφανείς και οι κοινοπραξίες (άρθρο 2 παρ. 4 Ν. 2238/94) που τηρούν βιβλία β' κατηγορίας του Κ.Β.Σ., όταν ιδιοχρησιμοποιούν ή ενοικιάζουν ένα ακίνητο της επιχείρησής τους, τότε υπολογίζουν κανονικά τις νόμιμες αποσβέσεις και κάνουν την αντίστοιχη εγγραφή στα βιβλία που τηρούν. Στη συνέχεια όμως το ποσό που καταχωρείται ως απόσβεση μειώνεται κατά το 5% επί του ετήσιου τεκμαρτού ενοικίου για ακίνητα που χρησιμοποιούνται σαν κατοικίες, οικοτροφεία, σχολεία, φροντιστήρια, κινηματογράφους ή θέατρα, ξενοδοχεία, κλινικές και санατόρια και το 3% επί ετήσιου τεκμαρτού ενοικίου για ακίνητα που χρησιμοποιούνται για άλλες χρήσεις όπως καταστήματα, γραφεία, αποθήκες κ.α., και το υπόλοιπο αναγνωρίζεται φορολογικά ως δαπάνη προς έκπτωση (Εγκ. πολ. 1184/25-6-98, Εγκ. πολ. 1253/14-11-94, Εγκ. 1103610/ πολ. 1122/19-11-03, Σ.τ.Ε. 1143/85 γνωμ. Ν.Σ.Κ. 420/94). Το ποσό αυτό (5% ή 3% πάνω στο τεκμαρτό ενοίκιο) δεν αφαιρείται αν το ακίνητο έχει αποσβεστεί ολοκληρωτικά(άρθρο 23 Ν. 2238/94). Πέρα από τα πιο πάνω ποσοστά, εκπίπτει και ένα άλλο ποσό μέχρι 40% του τεκμαρτού ενοικίου για ασφάλιστρα πυρός ή άλλων κινδύνων, για έξοδα επισκευής και συντήρησης, για δικαστικές δαπάνες και για αμοιβή δικηγόρου για δίκες απόδοσης μισθίου ή καθορισμού μισθώματος (άρθρο 23 παρ. 1α Ν, 2238/94).

5. Μέθοδοι απόσβεσης

Για τα πάγια περιουσιακά στοιχεία που έχουν αποκτηθεί μέχρι και 31/12/1997, καθώς και εκείνα που αποκτούνται από 1/1/1998 και μετά, οι αποσβέσεις διενεργούνται με τη **σταθερή μέθοδο**. Δηλαδή όλα τα πάγια που έχουν ήδη αποκτηθεί, καθώς και εκείνα που θα αποκτηθούν μελλοντικά θα αποσβένονται με τη σταθερή μέθοδο, με την επιφύλαξη όσων αναφέρονται στην επόμενη παράγραφο.

Για τα καινούρια μηχανήματα και τον καινούριο λοιπό μηχανολογικό ή τεχνικό εξοπλισμό παραγωγής που αποκτούν από 1/1/1998 και μετά οι βιομηχανικές, βιοτεχνικές, μεταλλευτικές, λατομικές και οι μικτές αυτών επιχειρήσεις οι αποσβέσεις διενεργούνται είτε με τη **σταθερή μέθοδο**, όπως δηλαδή ορίζεται με την προηγούμενη παράγραφο, είτε με τη **φθίνουσα μέθοδο**, η μέθοδος δε απόσβεσης που θα επιλεγεί θα εφαρμόζεται κατά πάγιο τρόπο. Η επιλογή της σταθερής ή της φθίνουσας μεθόδου απόσβεσης υποχρεωτικά αφορά όλα τα πάγια περιουσιακά στοιχεία αυτής της κατηγορίας και είναι δεσμευτική μέχρι την πλήρη απόσβεσή τους. Δηλαδή οι συγκεκριμένες επιχειρήσεις: **α)** δεν έχουν τη δυνατότητα για ορισμένα από τα πάγια περιουσιακά στοιχεία αυτής της κατηγορίας να επιλέξουν τη σταθερή μέθοδο απόσβεσης και για τα υπόλοιπα τη φθίνουσα και **β)** εφόσον επιλέξουν μέθοδο απόσβεσης, π.χ. τη φθίνουσα, αυτήν θα χρησιμοποιούν μέχρι την πλήρη απόσβεση των πάγιων περιουσιακών στοιχείων αυτής της κατηγορίας.

Ωστόσο, αν π.χ. μια βιομηχανική επιχείρηση κατά τη διαχειριστική χρήση 1/1-31/12/2003 αποκτήσει καινούρια μηχανήματα και επιλέξει γι' αυτά τη σταθερή μέθοδο απόσβεσης και σε κάποια επόμενη διαχειριστική χρήση αποκτήσει είτε καινούρια μηχανήματα είτε καινούριο λοιπό μηχανολογικό ή τεχνολογικό εξοπλισμό παραγωγής είτε και τα δύο, για την απόσβεση των νέων πάγιων που ανήκουν στην ίδια κατηγορία μπορεί να επιλέξει είτε τη σταθερή είτε τη φθίνουσα μέθοδο απόσβεσης. Δηλαδή για τα πάγια περιουσιακά στοιχεία αυτής της κατηγορίας που αποκτούνται σε κάθε επόμενη διαχειριστική χρήση οι συγκεκριμένες επιχειρήσεις μπορούν να επιλέξουν είτε τη σταθερή είτε τη φθίνουσα μέθοδο απόσβεσης, χωρίς να δεσμεύονται από τις προηγούμενες επιλογές τους σε προγενέστερες διαχειριστικές χρήσεις για την απόσβεση των πάγιων περιουσιακών στοιχείων αυτής της κατηγορίας.

Στην περίπτωση συγχώνευσης επιχειρήσεων τα πάγια περιουσιακά στοιχεία των συγχωνευόμενων θα εξακολουθήσουν να αποσβένονται από τις προκύπτουσες από τη συγχώνευση επιχειρήσεις με τον ίδιο ακριβώς τρόπο που θα αποσβένονται από τις συγχωνευόμενες, αν δεν είχε πραγματοποιηθεί η συγχώνευση. Το ίδιο ισχύει ανάλογα στην περίπτωση απορρόφησης ή διάσπασης επιχειρήσεων, εισφοράς κλάδου κ.λπ.

Επισημαίνεται ότι, η κατά τα πιο πάνω επιλογή της σταθερής ή της φθίνουσας μεθόδου απόσβεσης, ουσιαστικά αφορά τα συγκεκριμένα πάγια περιουσιακά στοιχεία τα οποία αποκτώνται από τις προαναφερόμενες επιχειρήσεις εντός των διαχειριστικών χρήσεων που αρχίζουν από 1/1/2003 και μετά και όχι εκείνα που έχουν αποκτηθεί τις προγενέστερες διαχειριστικές χρήσεις. Τούτο γιατί τα πάγια περιουσιακά στοιχεία αυτής της κατηγορίας τα οποία έχουν αποκτήσει οι ως άνω επιχειρήσεις κατά τις προγενέστερες διαχειριστικές χρήσεις έχει ήδη γίνει η επιλογή της σταθερής ή της φθίνουσας μεθόδου απόσβεσης με βάση τις σχετικές διατάξεις του Π.Δ. 100/1998, οπότε αυτά θα εξακολουθούν να αποσβένονται με τη μέθοδο που

έχει επιλεγεί και σύμφωνα με όσα ορίζονται πλέον από τις οικείες διατάξεις του Π.Δ. 299/2003.

Οι αποσβέσεις που διενεργούνται με τη σταθερή ή τη φθίνουσα μέθοδο υπολογίζονται σύμφωνα με όσα ειδικότερα ορίζονται από τις οικείες διατάξεις του Π.Δ. 299/2003, και με την εφαρμογή των προβλεπόμενων συντελεστών, **επί της σε ευρώ αξίας των παγίων περιουσιακών στοιχείων, η οποία προσαυξάνεται με τις δαπάνες των προσθηκών ή βελτιώσεων, ή επί της σε ευρώ αναπροσαρμοσμένης αξίας τους (δηλαδή όπως η αξία αυτή προκύπτει από την αναπροσαρμογή που γίνεται με βάση τις οικείες διατάξεις του ν. 2065/1992).**

A. ΣΤΑΘΕΡΗ ΜΕΘΟΔΟΣ ΑΠΟΣΒΕΣΗΣ

Σύμφωνα, με τη μέθοδο αυτή, **η απόσβεση υπολογίζεται επί της αρχικής τιμής κτήσεως του αποσβέσιμου παγίου στοιχείου και με συντελεστή σταθερώς και διαρκώς τον ίδιο.**

Τονίζεται ότι, από τις αποσβέσεις που υπολογίζονται για τις κτιριακές εγκαταστάσεις και τα οικοδομήματα αφαιρείται η απόσβεση που σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 23 του Κ.Φ.Ε. εκπίπτει από το ακαθάριστο εισόδημα από ακίνητα που προκύπτει από τις κτιριακές εγκαταστάσεις και τα οικοδομήματα.

Επομένως εάν π.χ. κάποιο οικοδόμημα ιδιοχρησιμοποιείται, οπότε προκύπτει εισόδημα από ιδιόχρηση, και υπό την προϋπόθεση ότι το καθαρό εισόδημα από την ιδιόχρηση αυτή προσδιορίζεται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 23 του Κ.Φ.Ε. (κατά τις οποίες από το ακαθάριστο εισόδημα από ιδιόχρηση εκπίπτουν μεταξύ των άλλων και αποσβέσεις, οι οποίες υπολογίζονται με συντελεστή 5% ή 10% επί του ακαθάριστου εισοδήματος ανάλογα του εισοδήματος), οι αποσβέσεις αυτές αφαιρούνται από τις αποσβέσεις που υπολογίζονται για το οικοδόμημα με βάση τις διατάξεις του Π.Δ. 299/2003, οπότε από το ακαθάριστο εισόδημα από εμπορικές επιχειρήσεις εκπίπτει το υπολειπόμενο τμήμα των αποσβέσεων. Τα παραπάνω έχουν εφαρμογή για τα φυσικά πρόσωπα που ασκούν ατομική επιχείρηση ή ελεύθερο επάγγελμα, καθώς και για τους υπόχρεους της παρ. 4 του άρθρου 2 (Ο.Ε., Ε.Ε. κ.λπ.) που τηρούν βιβλία Β' κατηγορίας του Κ.Β.Σ.

Παράδειγμα υπολογισμού απόσβεσής με τη σταθερή μέθοδο

Η εταιρία ΜΑΚΡΑΣ Ο.Ε. αγοράζει και θέτει σε λειτουργία χωματουργικό μηχάνημα (άρθρο 4 παρ. 1 περίπτωση ιβ' υποπερίπτωση γγ' Π.Δ. 299/03) αξίας 120.000,00€ και έξοδα αγοράς 5.000,00€ τον Ιανουάριο του έτους 2010. Οι ετήσιες αποσβέσεις μέχρι την πλήρη απόσβεση του με τη σταθερή μέθοδο έχουν ως εξής:

Συνολική αξία προς απόσβεση $120.000,00 + 5.000,00 = 125.000,00$

Ετήσια απόσβεση: $125.000,00 \times 16\% = 20.000,00$

Έτσι έχουμε τον πίνακα αποσβέσεων:

Έτη Απ.	Αρχική Αξία	Ετήσια απόσβεση	Συνολικές αποσβέσεις
2003	125.000,00	20.000,00	20.000,00
2004	105.000,00	20.000,00	40.000,00
2005	85.000,00	20.000,00	60.000,00
2006	65.000,00	20.000,00	80.000,00
2007	45.000,00	20.000,00	100.000,00
2008	25.000,00	20.000,00	120.000,00
2009	5.000,00	4.999,99	124.999,99

B. ΦΘΙΝΟΥΣΑ ΜΕΘΟΔΟΣ ΑΠΟΣΒΕΣΗΣ

Τα καινούρια μηχανήματα και ο λοιπός μηχανολογικός ή τεχνικός εξοπλισμός παραγωγής, τα οποία, όπως ορίζεται με τις διατάξεις της παρ. 2 του άρθρου 2 του Π.Δ. 299/2003, που αποκτώνται από 1/1/1998 και μετά από βιομηχανικές, βιοτεχνικές, μεταλλευτικές, λατομικές και μικτές αυτών επιχειρήσεις, δύνανται να αποσβένονται κατ' επιλογή της επιχείρησης είτε με τη σταθερή είτε με τη φθίνουσα μέθοδο. Για διευκόλυνση ακολουθεί ένας πίνακας, στον οποίο εμφανίζονται: **α)** τα συγκεκριμένα πάγια περιουσιακά στοιχεία, **β)** οι κατώτεροι και οι ανώτεροι συντελεστές απόσβεσής τους με τη σταθερή μέθοδο και **γ)** οι κατώτεροι και οι ανώτεροι συντελεστές απόσβεσής τους με τη φθίνουσα μέθοδο.

Κατά την απόσβεση των εν λόγω παγίων με τη φθίνουσα μέθοδο εφαρμόζεται ο κατώτερος ή ο ανώτερος ή οποιοσδήποτε ενδιάμεσος ακέραιος συντελεστής απόσβεσης της σταθερής μεθόδου, αφού προηγουμένως τριπλασιαστεί. Π.χ. ο κατώτερος και ανώτερος συντελεστής απόσβεσης της σταθερής μεθόδου των γερανοφόρων και των ανυψωτικών μηχανημάτων, που είναι έντεκα τοις εκατό (11%) και δεκαπέντε τοις εκατό (15%) αντίστοιχα, γίνονται τριάντα τρία τοις εκατό (33%) και σαράντα πέντε τοις εκατό (45%) αντίστοιχα.

Οι συντελεστές απόσβεσης της φθίνουσας μεθόδου των παραπάνω παγίων περιουσιακών στοιχείων υπολογίζονται επί του εκάστοτε υπολοίπου της αναπόσβεστης αξίας τους. Συνεπώς ο οικείος συντελεστής απόσβεσης της φθίνουσας μεθόδου αρχικά εφαρμόζεται επί της σε ευρώ αξίας κτήσης κάθε πάγιου περιουσιακού στοιχείου, η οποία προσαυξάνεται με τις δαπάνες των προσθηκών ή βελτιώσεων, ή επί της σε ευρώ αναπροσαρμοσμένης αξίας του και στη συνέχεια επί της κάθε φορά αναπόσβεστης αυτής αξίας.

Κατά τη διαχειριστική χρήση που η αναπόσβεστη αξία των παγίων περιουσιακών στοιχείων, αφού μειωθεί και με τις αποσβέσεις που αντιστοιχούν σε αυτή τη διαχειριστική χρήση, είναι μικρότερη από το ποσοστό δέκα τοις εκατό (10%) της αξίας κτήσης (προσαυξημένης με τις δαπάνες προσθηκών ή βελτιώσεων) ή της αναπροσαρμοσμένης αξίας τους, ολόκληρο το ποσό της αναπόσβεστης αξίας δύναται να αποσβεστεί σε αυτή τη διαχειριστική χρήση.

Παράδειγμα υπολογισμού απόσβεσής με τη φθίνουσα μέθοδο

Για να γίνει πιο εύκολα κατανοητή η διαφορά ανάμεσα στις δύο μεθόδους θα χρησιμοποιηθεί το ίδιο παράδειγμα. Έτσι έχουμε:

Η εταιρία ΜΑΚΡΑΣ Ο.Ε. αγοράζει και θέτει σε λειτουργία Ντηζελοηλεκτρική μονάδα παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας (άρθρο 4 παρ. 1 περίπτωση δ' Π.Δ. 299/03) αξίας 72.000.00€ και έξοδα εγκατάστασης 6.000,00€ τον Ιανουάριο του έτους 2010. Οι ετήσιες αποσβέσεις μέχρι την πλήρη απόσβεση του με τη φθίνουσα μέθοδο έχουν ως εξής:

Συνολική αξία προς απόσβεση $72.000,00 + 6.000,00 = 78.000,00$

Ο συντελεστής απόσβεσης για την φθίνουσα μέθοδο (διαλέγουμε τον ανώτερο) είναι $6\% \times 3 = 18\%$

Τον πρώτο χρόνο $78.000,00 \times 18\% = 14.040,00$

Τον επόμενο χρόνο $63.960,00 \times 18\% = 11.512,80$

Συνεχίζουμε έτσι και έχουμε τον πίνακα:

Έτη Απ.	Αρχική Αξία	Ετήσια Απόσβεση	Συνολικές αποσβέσεις
1998	78.000,00	14.040,00	14.040,00
1999	63.960,00	11.512,80	25.552,80
2000	52.447,20	9.440,50	34.993,30
2001	43.006,70	7.741,21	42.734,51
2002	35.265,49	6.347,79	49.082,30
2003	28.917,70	5.205,19	54.287,49
2004	23.712,51	4.268,25	58.555,74
2005	19.444,26	3.499,97	62.055,71
2006	15.944,29	2.869,97	64.925,68
2007	13.074,32	2.353,38	67.279,06
2008	10.720,94	1.929,77	69.208,83
2009	8.791,17	8.791,16	0,01

Κατά το έτος το οποίο η αναπόσβεστη αξία είναι μικρότερη από το 10% της αρχικής η επιχείρηση έχει το δικαίωμα να αποσβέσει εξολοκλήρου το πάγιο, δηλαδή να πραγματοποιήσει απόσβεση κατά ένα λεπτό μικρότερη από αυτήν (αναπόσβεστη αξία). Εναλλακτικά μπορεί να μην πραγματοποιήσει περαιτέρω απόσβεση του παγίου.

**ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΑΓΙΩΝ ΠΟΥ ΜΠΟΡΟΥΝ ΝΑ ΑΠΟΣΒΕΣΤΟΥΝ
ΕΙΤΕ ΜΕ ΤΗ ΦΘΙΝΟΥΣΑ ΜΕΘΟΔΟ ΕΙΤΕ ΜΕ ΤΗ ΣΤΑΘΕΡΗ ΜΕΘΟΔΟ
ΚΑΙ ΟΙ ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΟΙ ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΕΣ ΑΠΟΣΒΕΣΗΣ
Καινούρια μηχανήματα και λοιπός μηχανολογικός ή τεχνικός
Εξοπλισμός παραγωγής
Άρθρο 13 § 1 Π.Δ. 299/2003**

Α/ Α	Διατάξεις του Π.Δ. 299/ 2003	Περιγραφή παγίων	Συντελεστές απόσβεσης με τη σταθερή μέθοδο (%)		Συντελεστές απόσβεσης με τη φθίνουσα μέθοδο (%)	
			κατώτερος	ανώτερος	κατώτερος	ανώτερος
1	<u>Άρθρο 4 § 1</u> <u>Περίπτ. α', υποπερίπτ. αα'</u>	<u>Μηχανήματα και εγκαταστάσεις παραγωγής, μεταφοράς και διανομής ηλεκτρικής ενέργειας:</u> Λιγνιτικές μονάδες, μονάδες πετρελαίου (ΜΑΖΟΥΤ) και μονάδες φυσικού αερίου	4	5	12	15
2	» β'	Αεριοστροβιλικές μονάδες παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας ελαφρού πετρελαίου (ΝΤΗΖΕΛ)	5	7	15	21
3	» γ', υποπερίπτ. αα'	Μονάδες ελαφρού πετρελαίου (ΝΤΗΖΕΛ)	4	7	15	21
4	» γ', » ββ'	Μονάδες φυσικού αερίου	6	7	18	21
5	» δ'	Ντηζελοηλεκτρικές μονάδες (μονάδες εσωτερικής καύσης) παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας	5	6	15	18
6	» ε', υποπερίπτ. ββ'	Μηχανήματα και εγκαταστάσεις υδροηλεκτρικών σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας	3	4	9	12
7	» στ', υποπερίπτ. αα'	Αιολικά πάρκα και φωτοβολταϊκές και γεωθερμικές μονάδες	5	7	15	21
8	Περίπτ. ζ'	Σταθμοί συμπαραγωγής ηλεκτρισμού θερμότητας (ΣΗΘ)	5	7	15	21
9	» η', υποπερίπτ. αα'	Γραμμές μεταφοράς	3	4	9	12
10	» η', υποπερίπτ. ββ'	Υποσταθμοί μεταφοράς	4	5	12	15
11	» η', υποπερίπτ. γγ'	Εναέρια καλώδια μεταφοράς δεδομένων	10	12	30	36
12	» η', υποπερίπτ. δδ'	Συστήματα τηλεοπτείας - τηλεχειρισμών	18	20	54	60

13	» θ', υποπερίπτ. αα'	Δίκτυα διανομής χαμηλής τάσης	5	6	15	18
14	» θ', υποπ. ββ'	Δίκτυα διανομής μέσης τάσης	4	5	12	15
15	» η', υποπ. γγ'	Υποσταθμοί διανομής μέσης τάσης – χαμηλής τάσης	5	6	15	18
16	» η', υποπερίπτ. δδ'	Υποσταθμοί διανομής υψηλής τάσης – μέσης τάσης	4	6	12	18
17	» η', υποπερίπτ. εε'	Κέντρα διανομής υψηλής τάσης – μέσης τάσης	4	6	12	18
18	» η', υποπερίπτ. στστ'	Καλώδια μεταφοράς δεδομένων	7	8	21	24
19	» η', υποπερίπτ. ζζ'	Συστήματα τηλεοπτείας - τηλεχειρισμών	18	20	54	60
20	» ιβ', υποπερίπτ. αα'	Ηλεκτροκίνητος εκσκαπτικός εξοπλισμός (εκσκαφείς – αποθέτες – ταινιόδρομοι) ορυχείων	5	6	15	18
21	» ιβ', υποπερίπτ. γγ'	Χωματοουργικά μηχανήματα και οχήματα ορυχείων	14	16	42	48
22	<u>Άρθρο 4 § 5</u> Περίπτ.α'	<u>Μηχανήματα και εγκαταστάσεις που χρησιμοποιούνται από τις καπνοβιομηχανίες:</u> Κοπτικές μηχανές, χαρμανιέρες, υγραντήρια και ξηραντήρια καπνών, εγκαταστάσεις μεταφοράς καπνών σε φύλλα και κεκομμένου, κλιματιστικές εγκαταστάσεις στους χώρους επεξεργασίας και βιομηχανοποίησης	7	10	21	30
23	» β'	Σιγαροποιητικές, κυτιοποιητικές, πακεταριστικές, λιθογραφικές μηχανές και σελλοφανέζες	8	12	24	36
24	<u>Άρθρο 4 § 7</u> Περίπτ. γ'	<u>Δοχεία μεταφοράς υγρών και αερίων, δεξαμενές κ.λπ.:</u> Δίκτυα σωληνώσεων υγρών καυσίμων και τα σχετικά εξαρτήματα	7	10	21	30
25	» δ'	Μεταλλικές και από σκυρόδεμα δεξαμενές εναποθήκευσης υγρών καυσίμων	3	5	9	15
26	<u>Άρθρο 4 §8</u> Περίπτ. α'	Ψυκτικά μηχανήματα (ψυγεία διατήρησης τροφίμων κ.λπ.) και εγκαταστάσεις κλιματισμού και κεντρικής θέρμανσης (λέβητες –	8	12	24	36

		καυστήρες κ.λπ.) στους χώρους παραγωγής.				
27	<u>Άρθρο 4 § 9</u>	Γερανοφόρα και ανυψωτικά μηχανήματα	11	15	33	45
28	<u>Άρθρο 4 § 11</u> Περίπτ. α'	<u>Ειδικές εγκαταστάσεις και μηχανήματα των παρακάτω επιχειρήσεων:</u> Κονσερβοποιίας και τυποποιημένων προϊόντων, βυρσοδεψίας, παραγωγής νημάτων και υφασμάτων από φυσικό και τεχνητό βαμβάκι, παραγωγής πλαστικών ειδών και εκτυπωτικών, εκδοτικών και βιβλιοδετικών εργασιών	8	12	24	36
29	» β'	Υποδηματοποιίας, παραγωγής νημάτων και υφασμάτων από μαλλί και μετάξι (φυσικό ή τεχνητό), παραγωγής χημικών και φαρμακευτικών προϊόντων, διυλιστηρίων, παραγωγής τσιμέντου και παραγωγής σιδήρου, χάλυβα, αλουμίνιας και αλουμινίου.	11	15	33	45
30	<u>Άρθρο 4 § 12</u>	Μήτρες (καλούπια) που έχουν κατασκευαστεί από οποιαδήποτε ύλη, εκτός πλαστικής ή θερμοπλαστικής	11	15	33	45
31	<u>Άρθρο 4 § 14</u> Περίπτ. γ'	<u>Μηχανήματα κα ειδικές εγκαταστάσεις παραγωγής, μεταφοράς, αποθήκευσης και διανομής του φυσικού αερίου:</u> Σταθμοί μέτρησης και ρύθμισης της πίεσης του φυσικού αερίου και σταθμοί συμπίεσης	2	4	6	12
32	» δ'	Κρυογενικές εγκαταστάσεις αεριοποίησης υγροποιημένου φυσικού αερίου μετά των εξαρτημάτων τους	1,5	2,5	4,5	7,5
33	<u>Άρθρο 4 § 15</u> Περίπτ. β'	Λοιπά μηχανήματα και εγκαταστάσεις των λοιπών επιχειρήσεων (με την προϋπόθεση ότι αυτά τα πάγια περιουσιακά στοιχεία χρησιμοποιούνται άμεσα στην παραγωγική διαδικασία)	11	15	33	45
34	<u>Άρθρο 6 § 4</u>	Σπαστήρες λίθων, θραυστήρες, τριβεία, πετρελαιομηχανές και λοιπά μηχανήματα των επιχειρήσεων λατομείων, εξόρυξης μεταλλευμάτων ή άλλων ορυκτών υλών	11	15	33	45

6. Λογιστική παρακολούθηση των αποσβέσεων

Από πλευράς λογιστικής καταγραφής των αποσβέσεων περισσότερο μας απασχολούν οι επιχειρήσεις με βιβλία γ' κατηγορίας του ΚΒΣ καθώς στη μεν β' κατηγορία τα πράγματα είναι πολύ απλά όπως θα δούμε και στη δε α' κατηγορία δεν υπολογίζονται αποσβέσεις στο τέλος κάθε χρήσης και τα κέρδη τους υπολογίζονται εξολογιστικά, δηλαδή με τη χρήση μοναδικού συντελεστή καθαρού κέρδους (για τη διαμόρφωση όμως του συντελεστή καθαρού κέρδους έχουν ληφθεί υπόψη και οι ετήσιες τακτικές αποσβέσεις). Έτσι εδώ θα επικεντρωθούμε στη καταγραφή των αποσβέσεων με το διπλογραφικό σύστημα στην γ' κατηγορία και θα παρουσιαστεί συνοπτικά η καταγραφή τους σε βιβλία β' κατηγορίας

ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ ΜΕ ΒΙΒΛΙΑ Β' ΚΑΤΗΓΟΡΙΑΣ ΚΒΣ

Οι επιχειρήσεις που τηρούν β' κατηγορίας βιβλία εσόδων εξόδων είναι υποχρεωμένες να καταχωρούν σε ιδιαίτερο χώρο του βιβλίου αυτού τις αποσβέσεις των παγίων στοιχείων, για να ληφθούν υπόψη στο λογιστικό προσδιορισμό του καθαρού εισοδήματος (Εγκ. Υπ. Οικ. 1064560 πολ. 1209/14-7-2000). Δηλαδή καταχωρούνται πρώτα αναλυτικά οι αξίες αγοράς που υπόκεινται σε απόσβεση κατά το κλείσιμο της διαχειριστικής χρήσης και οι αποσβέσεις που αναλογούν, σε αθεώρητες καταστάσεις, χειρόγραφες ή μηχανογραφημένες, και στη συνέχεια το συνολικό ποσό των αποσβέσεων αυτών καταχωρείτε σε ιδιαίτερο χώρο του βιβλίου εσόδων – εξόδων. Φυσικά, η αξία αγοράς των παγίων στοιχείων καθώς και ο ΦΠΑ που αναλογεί σε αυτά καταχωρείται κανονικά στο βιβλίο εσόδων εξόδων κατά ημερομηνία αγοράς στη πλευρά των εισροών (εξόδων).

ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ ΜΕ ΒΙΒΛΙΑ Γ' ΚΑΤΗΓΟΡΙΑΣ ΚΒΣ

Στην καταγραφή των αποσβέσεων στις επιχειρήσεις με βιβλία γ' κατηγορίας Κ.Β.Σ. υπάρχουν δυο βασικές διακρίσεις:

α. Αποσβέσεις παγίων στοιχείων ενσωματωμένες στο λειτουργικό κόστος. Είναι οι τακτικές αποσβέσεις, αυτές που προκύπτουν από την εφαρμογή των βασικών συντελεστών αποσβέσεων όπως ορίζονται από την εκάστοτε ισχύουσα φορολογική νομοθεσία. Οι αποσβέσεις αυτές επιβαρύνουν το λειτουργικό κόστος και το κόστος παραγωγής και γι' αυτό καταχωρούνται στη χρέωση του λογαριασμού 66 «αποσβέσεις παγίων στοιχείων ενσωματωμένες στο λειτουργικό κόστος» και των υπολογαριασμών του, με πίστωσή των αντίστοιχων αντίθετων δευτεροβάθμιων λογαριασμών, και των υπολογαριασμό τους, που είναι εντεταγμένοι στους πρωτοβάθμιους λογαριασμούς 10, 11, 12, 13, 14 και 16. Δηλαδή χρεώνεται ο 66 και

οι υπολογαριασμοί του και πιστώνονται οι 10.99, 11.99, 12.99, 13.99 14.99 και 16.99 και οι υπολογαριασμοί τους.

Ο λογαριασμός 66 αναλύεται σε δευτεροβάθμιους και τριτοβάθμιους, οι οποίοι βρίσκονται σε πλήρη αντιστοιχία με τους πρωτοβάθμιους των 10-14 και 16 και τους δευτεροβάθμιους τους. Επίσης πλήρης αντιστοιχία υπάρχει και μεταξύ των αντίθετων δευτεροβάθμιων 10.99, 11.99, 12.99, 13.99 14.99 και 16.99 και των τριτοβάθμιων τους, με τους δευτεροβάθμιους και τριτοβάθμιους του 66. όλους αυτούς δύναται η επιχείρηση να τους αναλύσει περαιτέρω σε τεταρτοβάθμιους.

β. Αποσβέσεις παγίων στοιχείων μη ενσωματωμένες στο λειτουργικό κόστος. Στην κατηγορία αυτή ανήκουν οι πρόσθετες αποσβέσεις, που προβλέπονται από φορολογικές διατάξεις, χαρακτηριζόμενες ως αναπτυξιακά κίνητρα, και διενεργούνται πέραν των τακτικών, καθώς και οι αποσβέσεις εξόδων πολυετούς απόσβεσης όταν αποσβένονται εφάπαξ όπως διευκρινίζετε κατά περίπτωση πιο κάτω. Οι αποσβέσεις της κατηγορίας αυτής μεταφέρονται απευθείας στο λογαριασμό αποτελέσματα χρήσεως, γι' αυτό καταχωρούνται στην χρέωση του λογαριασμού 85 «αποσβέσεις παγίων στοιχείων μη ενσωματωμένες στο λειτουργικό κόστος» και των υπολογαριασμών του, με πίστωση των ίδιων αντίθετων δευτεροβάθμιων λογαριασμών όπως και στις αποσβέσεις της πρώτης περίπτωσης.

ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ ΠΟΥ ΕΜΠΛΕΚΟΝΤΑΙ ΣΤΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΤΩΝ ΑΠΟΣΒΕΣΕΩΝ

Οι λογαριασμοί που χρησιμοποιούνται για την καταγραφή των παγίων και των αποσβέσεων τους είναι αυτοί που παρουσιάζονται παρακάτω, και αναλύονται στο βαθμό που αυτό γίνεται από το Ελληνικό Γενικό Λογιστικό Σχέδιο. Η περαιτέρω ανάλυση τους γίνεται από την επιχείρηση σύμφωνα με τις ανάγκες και της ιδιομορφίες της.

10 ΕΔΑΦΙΚΕΣ ΕΚΤΑΣΕΙΣ

- 10.00 Γήπεδα - Οικόπεδα
- 10.01 Ορυχεία
- 10.02 Μεταλλεία
- 10.03 Λατομεία
- 10.04 Αγροί
- 10.05 Φυτείες
- 10.06 Δάση
- 10.10 Γήπεδα - Οικόπεδα εκτός εκμεταλλεύσεως
- 10.11 Ορυχεία εκτός εκμεταλλεύσεως
- 10.12 Μεταλλεία εκτός εκμεταλλεύσεως
- 10.13 Λατομεία εκτός εκμεταλλεύσεως
- 10.14 Αγροί εκτός εκμεταλλεύσεως
- 10.15 Φυτείες εκτός εκμεταλλεύσεως
- 10.16 Δάση εκτός εκμεταλλεύσεως
- 10.99 Αποσβεσμένες εδαφικές εκτάσεις
- 10.99.00

- 01 Αποσβεσμένα Ορυχεία
- 02 Αποσβεσμένα Μεταλλεία

- 03 Αποσβεσμένα Λατομεία
- 05 Αποσβεσμένες Φυτείες
- 06 Αποσβεσμένα Δάση
- 11 Αποσβεσμένα Ορυχεία εκτός εκμεταλλεύσεως
- 12 Αποσβεσμένα Μεταλλεία εκτός εκμεταλλεύσεως
- 13 Αποσβεσμένα Λατομεία εκτός εκμεταλλεύσεως
- 15 Αποσβεσμένες Φυτείες εκτός εκμεταλλεύσεως
- 16 Αποσβεσμένα Δάση εκτός εκμεταλλεύσεως
- 10.99.99

11 ΚΤΙΡΙΑ - ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΚΤΙΡΙΩΝ - ΤΕΧΝΙΚΑ ΕΡΓΑ

- 11.00 Κτίρια - Εγκαταστάσεις Κτιρίων
- 11.01 Τεχνικά έργα εξυπηρέτησεως μεταφορών
- 11.02 Λοιπά τεχνικά έργα
- 11.03 Υποκείμενες σε απόσβεση διαμορφώσεις γηπέδων
- 11.07 Κτίρια - Εγκαταστάσεις κτιρίων σε ακίνητα τρίτων
- 11.08 Τεχνικά έργα εξυπηρέτησεως μεταφορών σε ακίνητα τρίτων
- 11.09 Λοιπά τεχνικά έργα σε ακίνητα τρίτων
- 11.10 Υποκείμενες σε απόσβεση διαμορφώσεις γηπέδων τρίτων
- 11.14 Κτίρια - Εγκαταστάσεις κτιρίων εκτός εκμεταλλεύσεως
- 11.15 Τεχνικά έργα εξυπηρέτησεως μεταφορών εκτός εκμεταλλεύσεως
- 11.16 Λοιπά τεχνικά έργα εκτός εκμεταλλεύσεως
- 11.17 Υποκείμενες σε απόσβεση διαμορφώσεις γηπέδων εκτός εκμεταλλεύσεως
- 11.21 Κτίρια - Εγκαταστάσεις κτιρίων σε ακίνητα τρίτων εκτός εκμεταλλεύσεως
- 11.22 Τεχνικά έργα εξυπηρέτησεως μεταφορών σε ακίνητα τρίτων εκτός εκμεταλλεύσεως
- 11.23 Λοιπά τεχνικά έργα σε ακίνητα τρίτων εκτός εκμεταλλεύσεως
- 11.24 Υποκείμενες σε απόσβεση διαμορφώσεις γηπέδων τρίτων εκτός εκμεταλλεύσεως
- 11.99 Αποσβεσμένα κτίρια - Εγκαταστάσεις κτιρίων - Τεχνικά έργα
- 11.99.00 Αποσβεσμένα κτίρια - εγκαταστάσεις κτιρίων
 - 01 Αποσβεσμένα τεχνικά έργα εξυπηρέτησεως μεταφορών
 - 02 Αποσβεσμένα λοιπά τεχνικά έργα
 - 03 Αποσβεσμένες διαμορφώσεις γηπέδων
 - 07 Αποσβεσμένα κτίρια - εγκαταστάσεις κτιρίων σε ακίνητα τρίτων
 - 08 Αποσβεσμένα τεχνικά έργα εξυπηρέτησεως μεταφορών σε ακίνητα τρίτων
 - 09 Αποσβεσμένα λοιπά τεχνικά έργα σε ακίνητα τρίτων
 - 10 Αποσβεσμένες διαμορφώσεις γηπέδων τρίτων
 - 14 Αποσβεσμένα κτίρια - εγκαταστάσεις κτιρίων εκτός εκμεταλλεύσεως
 - 15 Αποσβεσμένα τεχνικά έργα εξυπηρέτησεως μεταφορών εκτός εκμεταλλεύσεως
 - 16 Αποσβεσμένα λοιπά τεχνικά έργα εκτός εκμεταλλεύσεως

- 17 Αποσβεσμένες διαμορφώσεις γηπέδων εκτός εκμεταλλεύσεως
- 21 Αποσβεσμένα κτίρια - εγκαταστάσεις κτιρίων σε ακίνητα τρίτων εκτός εκμεταλλεύσεως
- 22 Αποσβεσμένα τεχνικά έργα εξυπηρέτησεως μεταφορών σε ακίνητα τρίτων εκτός εκμεταλλεύσεως
- 23 Αποσβεσμένα λοιπά τεχνικά έργα σε ακίνητα τρίτων εκτός εκμεταλλεύσεως
- 24 Αποσβεσμένες διαμορφώσεις γηπέδων τρίτων εκτός εκμεταλλεύσεως

12 ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ - ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ - ΛΟΙΠΟΣ ΜΗΧΑΝΟΛΟΓΙΚΟΣ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ

- 12.00 Μηχανήματα
- 12.01 Τεχνικές εγκαταστάσεις
- 12.02 Φορητά μηχανήματα «χειρός»
- 12.03 Εργαλεία
- 12.04 Καλούπια - Ιδιοσυσκευές
- 12.05 Μηχανολογικά όργανα
- 12.06 Λοιπός μηχανολογικός εξοπλισμός
- 12.07 Μηχανήματα σε ακίνητα τρίτων
- 12.08 Τεχνικές εγκαταστάσεις σε ακίνητα τρίτων
- 12.09 Λοιπός μηχανολογικός εξοπλισμός σε ακίνητα τρίτων
- 12.10 Μηχανήματα εκτός εκμεταλλεύσεως
- 12.11 Τεχνικές εγκαταστάσεις εκτός εκμεταλλεύσεως
- 12.12 Φορητά μηχανήματα «χειρός» εκτός εκμεταλλεύσεως
- 12.13 Εργαλεία εκτός εκμεταλλεύσεως
- 12.14 Καλούπια - Ιδιοσυσκευές εκτός εκμεταλλεύσεως
- 12.15 Μηχανολογικά όργανα εκτός εκμεταλλεύσεως
- 12.16 Λοιπός μηχανολογικός εξοπλισμός εκτός εκμεταλλεύσεως
- 12.17 Μηχανήματα σε ακίνητα τρίτων εκτός εκμεταλλεύσεως
- 12.18 Τεχνικές εγκαταστάσεις σε ακίνητα τρίτων εκτός εκμεταλλεύσεως
- 12.19 Λοιπός μηχανολογικός εξοπλισμός σε ακίνητα τρίτων εκτός εκμεταλλεύσεως
- 12.90 Μηχανήματα και λοιπός εξοπλισμός στον ΟΔΔΥ για εκποίηση (Γνωμ. 253/2243/1995)
- 12.99 Αποσβεσμένα μηχανήματα - τεχνικές εγκαταστάσεις - λοιπός μηχανολογικός εξοπλισμός
- 12.99.00 Αποσβεσμένα μηχανήματα
 - 01 Αποσβεσμένες τεχνικές εγκαταστάσεις
 - 02 Αποσβεσμένα φορητά μηχανήματα «χειρός»
 - 03 Αποσβεσμένα εργαλεία
 - 04 Αποσβεσμένα καλούπια - ιδιοσυσκευές
 - 05 Αποσβεσμένα μηχανολογικά όργανα
 - 06 Αποσβεσμένος λοιπός μηχανολογικός εξοπλισμός
 - 07 Αποσβεσμένα μηχανήματα σε ακίνητα τρίτων
 - 08 Αποσβεσμένες τεχνικές εγκαταστάσεις σε ακίνητα τρίτων

- 09 Αποσβεσμένος λοιπός μηχανολογ. εξοπλισμός σε ακίνητα τρίτων
- 10 Αποσβεσμένα μηχανήματα εκτός εκμεταλλεύσεως
- 11 Αποσβεσμένες τεχνικές εγκαταστάσεις εκτός εκμεταλλεύσεως
- 12 Αποσβεσμένα φορητά μηχανήματα «χειρός» εκτός εκμεταλλεύσεως
- 13 Αποσβεσμένα εργαλεία εκτός εκμεταλλεύσεως
- 14 Αποσβεσμένα καλούπια - ιδιοσυσκευές εκτός εκμεταλλεύσεως
- 15 Αποσβεσμένα μηχανολογικά όργανα εκτός εκμεταλλεύσεως
- 16 Αποσβεσμένος λοιπός μηχανολογικός εξοπλισμός εκτός εκμεταλλεύσεως
- 17 Αποσβεσμένα μηχανήματα σε ακίνητα τρίτων εκτός εκμεταλλεύσεως
- 18 Αποσβεσμένες τεχνικές εγκαταστάσεις σε ακίνητα τρίτων εκτός εκμεταλλεύσεως
- 19 Αποσβεσμένος λοιπός μηχανολογικός εξοπλισμός σε ακίνητα τρίτων εκτός εκμεταλλεύσεως

13 ΜΕΤΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕΣΑ

- 13.00 Αυτοκίνητα λεωφορεία
- 13.01 Λοιπά επιβατικά αυτοκίνητα
- 13.02 Αυτοκίνητα φορτηγά - Ρυμούλκες - Ειδικής Χρήσεως
- 13.03 Σιδηροδρομικά οχήματα
- 13.04 Πλωτά μέσα
- 13.05 Εναέρια μέσα
- 13.06 Μέσα εσωτερικών μεταφορών
- 13.09 Λοιπά μέσα μεταφοράς
- 13.10 Αυτοκίνητα λεωφορεία εκτός εκμεταλλεύσεως
- 13.11 Λοιπά επιβατικά αυτοκίνητα εκτός εκμεταλλεύσεως
- 13.12 Αυτοκίνητα φορτηγά - Ρυμούλκες - Ειδικής χρήσεως εκτός εκμεταλλεύσεως
- 13.13 Σιδηροδρομικά οχήματα εκτός εκμεταλλεύσεως
- 13.14 Πλωτά μέσα εκτός εκμεταλλεύσεως
- 13.15 Εναέρια μέσα εκτός εκμεταλλεύσεως
- 13.16 Μέσα εσωτερικών μεταφορών εκτός εκμεταλλεύσεως
- 13.19 Λοιπά μέσα μεταφοράς εκτός εκμεταλλεύσεως
- 13.90 Μεταφορικά μέσα στον ΟΔΔΥ για εκποίηση (Γνωμ. 253/2243/1995)
- 13.99 Αποσβεσμένα μέσα μεταφοράς
- 13.99.00 Αποσβεσμένα αυτοκίνητα λεωφορεία
 - 01 Αποσβεσμένα λοιπά επιβατικά αυτοκίνητα
 - 02 Αποσβεσμένα φορτηγά - Ρυμούλκες - Ειδικής χρήσεως
 - 03 Αποσβεσμένα σιδηροδρομικά οχήματα
 - 04 Αποσβεσμένα πλωτά μέσα
 - 05 Αποσβεσμένα εναέρια μέσα
 - 06 Αποσβεσμένα μέσα εσωτερικών μεταφορών
 - 09 Αποσβεσμένα λοιπά μέσα μεταφοράς
 - 10 Αποσβεσμένα αυτοκίνητα λεωφορεία εκτός εκμεταλλεύσεως
 - 11 Αποσβεσμένα λοιπά επιβατικά αυτοκίνητα εκτός εκμεταλλεύσεως

- 12 Αποσβεσμένα αυτοκίνητα φορτηγά - Ρυμούλκες - Ειδικής χρήσεως εκτός εκμεταλλεύσεως
- 13 Αποσβεσμένα σιδηροδρομικά οχήματα εκτός εκμεταλλεύσεως
- 14 Αποσβεσμένα πλωτά μέσα εκτός εκμεταλλεύσεως
- 15 Αποσβεσμένα εναέρια μέσα εκτός εκμεταλλεύσεως
- 16 Αποσβεσμένα μέσα εσωτερικών μεταφορών εκτός εκμεταλλεύσεως
- 19 Αποσβεσμένα λοιπά μέσα μεταφοράς εκτός εκμεταλλεύσεως

14 ΕΠΙΠΛΑ ΚΑΙ ΛΟΙΠΟΣ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ

- 14.00 Έπιπλα
- 14.01 Σκεύη
- 14.02 Μηχανές γραφείων
- 14.03 Ηλεκτρονικοί υπολογιστές και ηλεκτρονικά συγκροτήματα
- 14.04 Μέσα αποθηκείσεως και μεταφοράς
- 14.05 Επιστημονικά όργανα
- 14.06 Ζώα για πάγια εκμετάλλευση (γεωργικών και κτηνοτροφικών επιχ/σεων)
- 14.08 Εξοπλισμός τηλεπικοινωνιών
- 14.09 Λοιπός εξοπλισμός
- 14.10 Έπιπλα εκτός εκμεταλλεύσεως
- 14.11 Σκεύη εκτός εκμεταλλεύσεως
- 14.12 Μηχανές γραφείων εκτός εκμεταλλεύσεως
- 14.13 Ηλεκτρονικοί υπολογιστές και ηλεκτρονικά συγκροτήματα εκτός εκμεταλλεύσεως
- 14.14 Μέσα αποθηκείσεως και μεταφοράς εκτός εκμεταλλεύσεως
- 14.15 Επιστημονικά όργανα εκτός εκμεταλλεύσεως
- 14.16 Ζώα για πάγια εκμετάλλευση εκτός εκμεταλλεύσεως
- 14.18 Εξοπλισμός τηλεπικοινωνιών εκτός εκμεταλλεύσεως
- 14.19 Λοιπός εξοπλισμός εκτός εκμεταλλεύσεως
- 14.90 Έπιπλα και λοιπός εξοπλισμός στον ΟΔΔΥ για εκποίηση (Γνωμ. 253/2243/1995)
- 14.99 Αποσβεσμένα έπιπλα και αποσβεσμένος λοιπός εξοπλισμός
- 14.99.00 Αποσβεσμένα έπιπλα
 - 01 Αποσβεσμένα σκεύη
 - 02 Αποσβεσμένες μηχανές γραφείων
 - 03 Αποσβεσμένοι ηλεκτρονικοί υπολογιστές και αποσβεσμένα ηλεκτρονικά συγκροτήματα
 - 04 Αποσβεσμένα μέσα αποθηκείσεως και μεταφοράς
 - 05 Αποσβεσμένα επιστημονικά όργανα
 - 06 Αποσβεσμένα ζώα για πάγια εκμετάλλευση
 - 08 Αποσβεσμένος εξοπλισμός τηλεπικοινωνιών
 - 09 Αποσβεσμένος λοιπός εξοπλισμός
 - 10 Αποσβεσμένα έπιπλα εκτός εκμεταλλεύσεως
 - 11 Αποσβεσμένα σκεύη εκτός εκμεταλλεύσεως
 - 12 Αποσβεσμένες μηχανές γραφείων εκτός εκμεταλλεύσεως
 - 13 Αποσβεσμένοι ηλεκτρονικοί υπολογιστές και αποσβεσμένα ηλεκτρονικά συγκροτήματα εκτός εκμεταλλεύσεως

- 14 Αποσβεσμένα μέσα αποθηκείσεως και μεταφοράς εκτός εκμεταλλεύσεως
- 15 Αποσβεσμένα επιστημονικά όργανα εκτός εκμεταλλεύσεως
- 16 Αποσβεσμένα ζώα για πάγια εκμετάλλευση εκτός εκμεταλλεύσεως
- 18 Αποσβεσμένος εξοπλισμός τηλεπικοινωνιών εκτός εκμεταλλεύσεως
- 19 Αποσβεσμένος λοιπός εξοπλισμός εκτός εκμεταλλεύσεως

16 ΑΣΩΜΑΤΕΣ ΑΚΙΝΗΤΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΕΞΟΔΑ ΠΟΛΥΕΤΟΥΣ ΑΠΟΣΒΕΣΕΩΣ

16.00 Υπεραξία επιχειρήσεως (Goodwill)

16.01 Δικαιώματα βιομηχανικής ιδιοκτησίας

16.01.00 Διπλώματα ευρεσιτεχνίας

01 Άδειες παραγωγής και εκμεταλλεύσεως (Licences)

02 Σήματα

03 Μέθοδοι (Know How)

04 Πρότυπα

05 Σχέδια

16.02 Δικαιώματα (όπως π.χ. παραχωρήσεις) εκμεταλλεύσεως ορυχείων - μεταλλείων - λατομείων

16.03 Λοιπές παραχωρήσεις

16.04 Δικαιώματα χρήσεως ενσώματων πάγιων στοιχείων

16.05 Λοιπά δικαιώματα

16.10 Έξοδα ιδρύσεως και πρώτης εγκαταστάσεως

16.11 Έξοδα ερευνών ορυχείων - μεταλλείων - λατομείων

16.12 Έξοδα λοιπών ερευνών

16.13 Έξοδα ανξήσεως κεφαλαίου και εκδόσεως ομολογιακών δανείων

16.14 Έξοδα κτήσεως ακινητοποιήσεων

16.15 Συναλλαγματικές διαφορές από πιστώσεις και δάνεια για κτήσεις πάγιων στοιχείων

Υποχρεωτική ανάπτυξη κατά πίστωση ή δάνειο

16.16 Διαφορές εκδόσεως και εξοφλήσεως ομολογιών

16.17 Έξοδα αναδιοργανώσεως

16.17.00 Λογισμικά προγράμματα Η/Υ (Γνωμ. 142/1948/1993)

16.18 Τόκοι δανείων κατασκευαστικής περιόδου

16.19 Λοιπά έξοδα πολυετούς αποσβέσεως

16.90 Έξοδα μετεγκαταστάσεως της επιχειρήσεως

(Γνωμ. 260/2258/1995)

16.98 Προκαταβολές κτήσεως ασώματων ακινητοποιήσεων

16.99 Αποσβεσμένες ασώματες ακινητοποιήσεις και αποσβεσμένα έξοδα πολυετούς αποσβέσεως

16.99.00 Αποσβεσμένη υπεραξία επιχειρήσεως

01 Αποσβεσμένα δικαιώματα βιομηχανικής ιδιοκτησίας

02 Αποσβεσμένα δικαιώματα (όπως π.χ. παραχωρήσεις) εκμεταλλεύσεως ορυχείων - μεταλλείων - λατομείων

- 03 Αποσβεσμένες λοιπές παραχωρήσεις
- 04 Αποσβεσμένα δικαιώματα χρήσεως ενσώματων πάγιων στοιχείων
- 05 Αποσβεσμένα λοιπά δικαιώματα
- 10 Αποσβεσμένα έξοδα ιδρύσεως και πρώτης εγκαταστάσεως
- 11 Αποσβεσμένα έξοδα ερευνών ορυχείων - μεταλλείων - λατομείων
- 12 Αποσβεσμένα έξοδα λοιπών ερευνών
- 13 Αποσβεσμένα έξοδα αυξήσεως κεφαλαίου και εκδόσεως ομολογιακών δανείων
- 14 Αποσβεσμένα έξοδα κτήσεως ακινητοποιήσεων

- 16 Αποσβεσμένες διαφορές εκδόσεως και εξοφλήσεως ομολογιών
- 17 Αποσβεσμένα έξοδα αναδιοργανώσεως
- 18 Αποσβεσμένοι τόκοι δανείων κατασκευαστικής περιόδου
- 19 Αποσβεσμένα λοιπά έξοδα πολυετούς αποσβέσεως
- 90 Αποσβεσμένα έξοδα μετεγκαταστάσεως της επιχειρήσεως (Γνωμ.260/2258/1995)

66 ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ ΠΑΓΙΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΕΝΣΩΜΑΤΩΜΕΝΕΣ ΣΤΟ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΟ ΚΟΣΤΟΣ

- 66.00 Αποσβέσεις εδαφικών εκτάσεων
- 66.00.00
 - 01 Αποσβέσεις Ορυχείων
 - 02 Αποσβέσεις Μεταλλείων
 - 03 Αποσβέσεις Λατομείων
 - 05 Αποσβέσεις Φυτειών
 - 06 Αποσβέσεις Δασών
 - 11 Αποσβέσεις Ορυχείων εκτός εκμεταλλεύσεως
 - 12 Αποσβέσεις Μεταλλείων εκτός εκμεταλλεύσεως
 - 13 Αποσβέσεις Λατομείων εκτός εκμεταλλεύσεως
 - 15 Αποσβέσεις Φυτειών εκτός εκμεταλλεύσεως
 - 16 Αποσβέσεις Δασών εκτός εκμεταλλεύσεως
- 66.01 Αποσβέσεις κτιρίων - εγκαταστάσεων κτιρίων - τεχνικών έργων
- 66.01.00 Αποσβέσεις κτιρίων - εγκαταστάσεων κτιρίων
 - 01 Αποσβέσεις τεχνικών έργων εξυπηρετήσεως μεταφορών
 - 02 Αποσβέσεις λοιπών τεχνικών έργων
 - 03 Αποσβέσεις διαμορφώσεως γηπέδων
 - 07 Αποσβέσεις κτιρίων - εγκαταστάσεων κτιρίων σε ακίνητα τρίτων
 - 08 Αποσβέσεις τεχνικών έργων εξυπηρετήσεων μεταφορών σε ακίνητα τρίτων
 - 09 Αποσβέσεις λοιπών τεχνικών έργων σε ακίνητα τρίτων
 - 10 Αποσβέσεις διαμορφώσεως γηπέδων τρίτων
 - 14 Αποσβέσεις κτιρίων - εγκαταστάσεων κτιρίων εκτός εκμεταλλεύσεως
 - 15 Αποσβέσεις τεχνικών έργων εξυπηρετήσεως μεταφορών εκτός εκμεταλλεύσεως
 - 16 Αποσβέσεις λοιπών τεχνικών έργων εκτός εκμεταλλεύσεως

- 17 Αποσβέσεις διαμορφώσεων γηπέδων εκτός εκμεταλλεύσεως
- 21 Αποσβέσεις κτιρίων - εγκαταστάσεων κτιρίων σε ακίνητα τρίτων εκτός εκμεταλλεύσεως
- 22 Αποσβέσεις τεχνικών έργων εξυπηρητήσεως μεταφορών σε ακίνητα τρίτων εκτός εκμεταλλεύσεως
- 23 Αποσβέσεις λοιπών τεχνικών έργων σε ακίνητα τρίτων εκτός εκμεταλλεύσεως
- 24 Αποσβέσεις διαμορφώσεων γηπέδων τρίτων εκτός εκμεταλλεύσεως
- 66.02 Αποσβέσεις μηχανημάτων - τεχνικών εγκαταστάσεων - λοιπού μηχανολογικού εξοπλισμού
- 66.02.00 Αποσβέσεις μηχανημάτων
 - 01 Αποσβέσεις τεχνικών εγκαταστάσεων
 - 02 Αποσβέσεις φορητών μηχανημάτων «χειρός»
 - 03 Αποσβέσεις εργαλείων
 - 04 Αποσβέσεις καλουπιών - ιδιοσυσκευών
 - 05 Αποσβέσεις μηχανολογικών οργάνων
 - 06 Αποσβέσεις λοιπού μηχανολογικού εξοπλισμού
 - 07 Αποσβέσεις μηχανημάτων σε ακίνητα τρίτων
 - 08 Αποσβέσεις τεχνικών εγκαταστάσεων σε ακίνητα τρίτων
 - 09 Αποσβέσεις λοιπού μηχανολογικού εξοπλισμού σε ακίνητα τρίτων
 - 10 Αποσβέσεις μηχανημάτων εκτός εκμεταλλεύσεως
 - 11 Αποσβέσεις τεχνικών εγκαταστάσεων εκτός εκμεταλλεύσεως
 - 12 Αποσβέσεις φορητών μηχανημάτων «χειρός» εκτός εκμεταλλεύσεως
 - 13 Αποσβέσεις εργαλείων εκτός εκμεταλλεύσεως
 - 14 Αποσβέσεις καλουπιών - ιδιοσυσκευών εκτός εκμεταλλεύσεως
 - 15 Αποσβέσεις μηχανολογικών οργάνων εκτός εκμεταλλεύσεως
 - 16 Αποσβέσεις λοιπού μηχανολογικού εξοπλισμού εκτός εκμεταλλεύσεως
 - 17 Αποσβέσεις μηχανημάτων σε ακίνητα τρίτων εκτός εκμεταλλεύσεως
 - 18 Αποσβέσεις τεχνικών εγκαταστάσεων σε ακίνητα τρίτων εκτός εκμεταλλεύσεως
 - 19 Αποσβέσεις λοιπού μηχανολογικού εξοπλισμού σε ακίνητα τρίτων εκτός εκμεταλλεύσεως
- 66.03 Αποσβέσεις μεταφορικών μέσων
- 66.03.00 Αποσβέσεις αυτοκινήτων λεωφορείων
 - 01 Αποσβέσεις λοιπών επιβατικών αυτοκινήτων
 - 02 Αποσβέσεις αυτοκινήτων φορτηγών - Ρυμουλκών - Ειδικής χρήσεως
 - 03 Αποσβέσεις σιδηροδρομικών οχημάτων
 - 04 Αποσβέσεις πλωτών μέσων
 - 05 Αποσβέσεις εναέριων μέσων
 - 06 Αποσβέσεις μέσων εσωτερικών μεταφορών
 - 09 Αποσβέσεις λοιπών μέσων μεταφοράς
 - 10 Αποσβέσεις αυτοκινήτων λεωφορείων εκτός εκμεταλλεύσεως
 - 11 Αποσβέσεις λοιπών επιβατικών αυτοκινήτων εκτός εκμεταλλεύσεως
 - 12 Αποσβέσεις αυτοκινήτων φορτηγών - Ρυμουλκών - Ειδικής χρήσεως εκτός εκμεταλλεύσεως

- 13 Αποσβέσεις σιδηροδρομικών οχημάτων εκτός εκμεταλλεύσεως
- 14 Αποσβέσεις πλωτών μέσων εκτός εκμεταλλεύσεως
- 15 Αποσβέσεις εναέριων μέσων εκτός εκμεταλλεύσεως
- 16 Αποσβέσεις μέσων εσωτερικών μεταφορών εκτός εκμεταλλεύσεως
- 19 Αποσβέσεις λοιπών μέσων μεταφοράς εκτός εκμεταλλεύσεως
- 66.04 Αποσβέσεις επίπλων και λοιπού εξοπλισμού
- 66.04.00 Αποσβέσεις επίπλων
 - 01 Αποσβέσεις σκευών
 - 02 Αποσβέσεις μηχανών γραφείων
 - 03 Αποσβέσεις ηλεκτρονικών υπολογιστών και ηλεκτρονικών συγκροτημάτων
 - 04 Αποσβέσεις μέσων αποθηκεύσεως και μεταφοράς
 - 05 Αποσβέσεις επιστημονικών οργάνων
 - 06 Αποσβέσεις ζώων για πάγια εκμετάλλευση
 - 08 Αποσβέσεις εξοπλισμού τηλεπικοινωνιών
 - 09 Αποσβέσεις λοιπού εξοπλισμού
 - 10 Αποσβέσεις επίπλων εκτός εκμεταλλεύσεως
 - 11 Αποσβέσεις σκευών εκτός εκμεταλλεύσεως
 - 12 Αποσβέσεις μηχανών γραφείων εκτός εκμεταλλεύσεως
 - 13 Αποσβέσεις ηλεκτρονικών υπολογιστών και ηλεκτρονικών συγκροτημάτων εκτός εκμεταλλεύσεως
 - 14 Αποσβέσεις μέσων αποθηκεύσεως και μεταφοράς εκτός εκμεταλλεύσεως
 - 15 Αποσβέσεις επιστημονικών οργάνων εκτός εκμεταλλεύσεως
 - 16 Αποσβέσεις ζώων για πάγια εκμετάλλευση εκτός εκμεταλλεύσεως
 - 18 Αποσβέσεις εξοπλισμού τηλεπικοινωνιών εκτός εκμεταλλεύσεως
 - 19 Αποσβέσεις λοιπού εξοπλισμού εκτός εκμεταλλεύσεως
- 66.04.99
- 66.05 Αποσβέσεις ασώματων ακινητοποιήσεων και εξόδων πολυετούς αποσβέσεως
- 66.05.00 Αποσβέσεις υπεραξίας επιχειρήσεως
 - 01 Αποσβέσεις δικαιωμάτων βιομηχανικής ιδιοκτησίας
 - 02 Αποσβέσεις δικαιωμάτων εκμεταλλεύσεως ορυχείων - μεταλλείων - λατομείων
 - 03 Αποσβέσεις λοιπών παραχωρήσεων
 - 04 Αποσβέσεις δικαιωμάτων χρήσεως ενσώματων πάγιων στοιχείων
 - 05 Αποσβέσεις λοιπών δικαιωμάτων
- 66.05.10 Αποσβέσεις εξόδων ιδρύσεως και πρώτης εγκαταστάσεως
 - 11 Αποσβέσεις εξόδων ερευνών ορυχείων - μεταλλείων - λατομείων
 - 12 Αποσβέσεις εξόδων λοιπών ερευνών
 - 13 Αποσβέσεις εξόδων αυξήσεως κεφαλαίου και εκδόσεως ομολογιακών δανείων
 - 14 Αποσβέσεις εξόδων κτήσεως ακινητοποιήσεων
 - 16 Αποσβέσεις διαφορών εκδόσεως και εξοφλήσεως ομολογιών
- 66.05.17 Αποσβέσεις εξόδων αναδιοργανώσεως
- 66.05.18 Αποσβέσεις τόκων δανείων κατασκευαστικής περιόδου
 - 19 Αποσβέσεις λοιπών εξόδων πολυετούς αποσβέσεως

66.99 Προϋπολογισμένες αποσβέσεις εκμεταλλεύσεως (Λ/58.66)

**85 ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ ΠΑΓΙΩΝ ΜΗ ΕΝΣΩΜΑΤΩΜΕΝΕΣ
ΣΤΟ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΟ ΚΟΣΤΟΣ**

- 85.00 Αποσβέσεις εδαφικών εκτάσεων
 - 85.00.00
 - 01 Αποσβέσεις Ορυχείων
 - 02 Αποσβέσεις Μεταλλείων
 - 03 Αποσβέσεις Λατομείων
 - 05 Αποσβέσεις Φυτειών
 - 06 Αποσβέσεις Δασών
 - 11 Αποσβέσεις Ορυχείων εκτός εκμεταλλεύσεως
 - 12 Αποσβέσεις Μεταλλείων εκτός εκμεταλλεύσεως
 - 13 Αποσβέσεις Λατομείων εκτός εκμεταλλεύσεως
 - 15 Αποσβέσεις Φυτειών εκτός εκμεταλλεύσεως
 - 16 Αποσβέσεις Δασών εκτός εκμεταλλεύσεως
- 85.01 Αποσβέσεις κτιρίων - εγκαταστάσεις κτιρίων - τεχνικών έργων
 - 85.01.00 Αποσβέσεις κτιρίων - εγκαταστάσεων κτιρίων
 - 85.01.01 Αποσβέσεις τεχνικών έργων εξυπηρετήσεως μεταφορών
 - 02 Αποσβέσεις λοιπών τεχνικών έργων
 - 03 Αποσβέσεις διαμορφώσεως γηπέδων
 - 07 Αποσβέσεις κτιρίων - εγκαταστάσεων κτιρίων σε ακίνητα τρίτων
 - 08 Αποσβέσεις τεχνικών έργων εξυπηρετήσεως μεταφορών σε ακίνητα τρίτων
 - 09 Αποσβέσεις λοιπών τεχνικών έργων σε ακίνητα τρίτων
 - 10 Αποσβέσεις διαμορφώσεως γηπέδων τρίτων
 - 14 Αποσβέσεις κτιρίων - εγκαταστάσεων κτιρίων εκτός εκμεταλλεύσεως
 - 15 Αποσβέσεις τεχνικών έργων εξυπηρετήσεως μεταφορών εκτός εκμεταλλεύσεως
 - 16 Αποσβέσεις λοιπών τεχνικών έργων εκτός εκμεταλλεύσεως
 - 17 Αποσβέσεις διαμορφώσεων γηπέδων εκτός εκμεταλλεύσεως
 - 21 Αποσβέσεις κτιρίων - εγκαταστάσεων κτιρίων σε ακίνητα τρίτων εκτός εκμεταλλεύσεως
 - 22 Αποσβέσεις τεχνικών έργων εξυπηρετήσεως μεταφορών σε ακίνητα τρίτων εκτός εκμεταλλεύσεως
 - 23 Αποσβέσεις λοιπών τεχνικών έργων σε ακίνητα τρίτων εκτός εκμεταλλεύσεως
 - 24 Αποσβέσεις διαμορφώσεων γηπέδων τρίτων εκτός εκμεταλλεύσεως
 - 85.01.99
- 85.02 Αποσβέσεις μηχανημάτων - τεχνικών εγκαταστάσεων - λοιπού μηχανολογικού εξοπλισμού

- 85.02.00 Αποσβέσεις μηχανημάτων
- 01 Αποσβέσεις τεχνικών εγκαταστάσεων
- 02 Αποσβέσεις φορητών μηχανημάτων «χειρός»
- 03 Αποσβέσεις εργαλείων
- 04 Αποσβέσεις καλουπιών - ιδιοσυσκευών
- 05 Αποσβέσεις μηχανολογικών οργάνων
- 06 Αποσβέσεις λοιπού μηχανολογικού εξοπλισμού
- 07 Αποσβέσεις μηχανημάτων σε ακίνητα τρίτων
- 08 Αποσβέσεις τεχνικών εγκαταστάσεων σε ακίνητα τρίτων
- 09 Αποσβέσεις λοιπού μηχανολογικού εξοπλισμού σε ακίνητα τρίτων
- 10 Αποσβέσεις μηχανημάτων εκτός εκμεταλλεύσεως
- 11 Αποσβέσεις τεχνικών εγκαταστάσεων εκτός εκμεταλλεύσεως
- 12 Αποσβέσεις φορητών μηχανημάτων «χειρός» εκτός εκμεταλλεύσεως
- 13 Αποσβέσεις εργαλείων εκτός εκμεταλλεύσεως
- 14 Αποσβέσεις καλουπιών - ιδιοσυσκευών εκτός εκμεταλλεύσεως
- 15 Αποσβέσεις μηχανολογικών οργάνων εκτός εκμεταλλεύσεως
- 16 Αποσβέσεις λοιπού μηχανολογικού εξοπλισμού εκτός εκμεταλλεύσεως
- 17 Αποσβέσεις μηχανημάτων σε ακίνητα τρίτων εκτός εκμεταλλεύσεως
- 18 Αποσβέσεις τεχνικών εγκαταστάσεων σε ακίνητα τρίτων εκτός εκμεταλλεύσεως
- 19 Αποσβέσεις λοιπού μηχανολογικού εξοπλισμού σε ακίνητα τρίτων εκτός εκμεταλλεύσεως
- 85.02.99

85.03 Αποσβέσεις μεταφορικών μέσων

- 85.03.00 Αποσβέσεις αυτοκινήτων λεωφορείων
- 01 Αποσβέσεις λοιπών επιβατικών αυτοκινήτων
- 02 Αποσβέσεις αυτοκινήτων φορητών - Ρυμουλκών - Ειδικής χρήσεως
- 03 Αποσβέσεις σιδηροδρομικών οχημάτων
- 04 Αποσβέσεις πλωτών μέσων
- 05 Αποσβέσεις εναέριων μέσων
- 06 Αποσβέσεις μέσων εσωτερικών μεταφορών
- 09 Αποσβέσεις λοιπών μέσων μεταφοράς
- 10 Αποσβέσεις αυτοκινήτων λεωφορείων εκτός εκμεταλλεύσεως
- 11 Αποσβέσεις λοιπών επιβατικών αυτοκινήτων εκτός εκμεταλλεύσεως
- 12 Αποσβέσεις αυτοκινήτων φορητών - Ρυμουλκών - Ειδικής χρήσεως εκτός εκμεταλλεύσεως
- 13 Αποσβέσεις σιδηροδρομικών οχημάτων εκτός εκμεταλλεύσεως
- 14 Αποσβέσεις πλωτών μέσων εκτός εκμεταλλεύσεως
- 15 Αποσβέσεις εναέριων μέσων εκτός εκμεταλλεύσεως

- 16 Αποσβέσεις μέσω εσωτερικών μεταφορών εκτός εκμεταλλεύσεως
- 19 Αποσβέσεις λοιπών μέσω μεταφοράς εκτός εκμεταλλεύσεως
- 85.04 Αποσβέσεις επίπλων και λοιπού εξοπλισμού
 - 85.04.00 Αποσβέσεις επίπλων
 - 01 Αποσβέσεις σκευών
 - 02 Αποσβέσεις μηχανών γραφείων
 - 03 Αποσβέσεις ηλεκτρονικών υπολογιστών και ηλεκτρονικών συγκροτημάτων
 - 04 Αποσβέσεις μέσω αποθηκείσεως και μεταφοράς
 - 05 Αποσβέσεις επιστημονικών οργάνων
 - 06 Αποσβέσεις ζών για πάγια εκμετάλλευση
 - 08 Αποσβέσεις εξοπλισμού τηλεπικοινωνιών
 - 09 Αποσβέσεις λοιπού εξοπλισμού
 - 10 Αποσβέσεις επίπλων εκτός εκμεταλλεύσεως
 - 11 Αποσβέσεις σκευών εκτός εκμεταλλεύσεως
 - 12 Αποσβέσεις μηχανών γραφείων εκτός εκμεταλλεύσεως
 - 13 Αποσβέσεις ηλεκτρονικών υπολογιστών και ηλεκτρονικών συστημάτων εκτός εκμεταλλεύσεως
 - 14 Αποσβέσεις μέσω αποθηκείσεως και μεταφοράς εκτός εκμεταλλεύσεως
 - 85.04.15 Αποσβέσεις επιστημονικών οργάνων εκτός εκμεταλλεύσεως
 - 16 Αποσβέσεις ζών για πάγια εκμετάλλευση εκτός εκμεταλλεύσεως
 - 18 Αποσβέσεις εξοπλισμού τηλεπικοινωνιών εκτός εκμεταλλεύσεως
 - 19 Αποσβέσεις λοιπού εξοπλισμού εκτός εκμεταλλεύσεως
- 85.05 Αποσβέσεις ασώματων ακινητοποιήσεων και εξόδων πολυετούς αποσβέσεως
 - 85.05.00 Αποσβέσεις υπεραξίας επιχειρήσεως
 - 01 Αποσβέσεις δικαιωμάτων βιομηχανικής ιδιοκτησίας
 - 02 Αποσβέσεις δικαιωμάτων εκμεταλλεύσεως ορυχείων - μεταλλείων - λατομείων
 - 03 Αποσβέσεις λοιπών παραχωρήσεων
 - 04 Αποσβέσεις δικαιωμάτων χρήσεως ενσώματων πάγιων στοιχείων
 - 05 Αποσβέσεις λοιπών δικαιωμάτων
 - 10 Αποσβέσεις εξόδων ιδρύσεως και πρώτης εγκαταστάσεως
 - 11 Αποσβέσεις εξόδων ερευνών ορυχείων - μεταλλείων - λατομείων
 - 12 Αποσβέσεις εξόδων λοιπών ερευνών
 - 13 Αποσβέσεις εξόδων αυξήσεων κεφαλαίου και εκδόσεως ομολογιακών δανείων
 - 14 Αποσβέσεις εξόδων κτήσεως ακινητοποιήσεων
 - 16 Αποσβέσεις διαφορών εκδόσεως και εξοφλήσεως ομολογιών

- 17 Αποσβέσεις εξόδων αναδιοργάνωσης
- 18 Αποσβέσεις τόκων δανείων κατασκευαστικής περιόδου
- 19 Αποσβέσεις λοιπών εξόδων πολυετούς αποσβέσεως
- 85.99 Προϋπολογισμένες μη ενσωματωμένες στο λειτουργικό κόστος αποσβέσεις (Λ/58.85)

7. Καταγραφή αποτελέσματος από πώληση παγίου

Κατά την πώληση ενός παγίου από την επιχείρηση υπάρχει η περίπτωση να προκύψει αποτέλεσμα για αυτήν. Αν η τιμή πώλησης είναι μεγαλύτερη από τη υπολειμματική αξία τότε έχει κέρδος, ενώ αν είναι μικρότερη τότε υπάρχει ζημία.

Για να εμφανισθεί η πώληση και το αποτέλεσμα στα βιβλία της επιχείρησης γίνονται οι παρακάτω ενέργειες:

Καταρχάς χρεώνεται ο λογαριασμός του παγίου με τυχόν έξοδα που έχουν γίνει για την πώληση. Έπειτα χρεώνεται ο λογαριασμός στον οποίο καταγράφονται τα έσοδα από την πώληση ανάλογα με τον πώς γίνεται η πληρωμή(μετρητά, γραμμάτια, επιταγές) με πίστωση του λογαριασμού του παγίου. Στη συνέχεια στην πίστωση του λογαριασμού του παγίου μεταφέρεται το υπόλοιπο του αντίθετου λογαριασμού του, δηλαδή ο λογαριασμός που καταγράφονται οι αποσβέσεις του αφού πρώτα υπολογίσουμε και προσθέσουμε σε αυτόν της αποσβέσεις της χρήσης μέχρι την ημέρα που πάψει να χρησιμοποιείτε από την επιχείρηση . Αν μετά από την τελευταία κίνηση του υπόλοιπο του λογαριασμού του παγίου είναι πιστωτικό, χρεώνεται ισόποσα για να μηδενιστεί και πιστώνεται ο λογαριασμός 81.03 «Εκτακτα κέρδη», ενώ αν είναι πιστωτικό, πιστώνεται και μεταφέρεται στη χρέωση του λογαριασμού 81.02 «Εκτακτες ζημιές».

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ

Η επιχείρηση ΜΑΚΡΑΣ Ο.Ε. στις 10.6.2009 πούλησε ένα μηχάνημα αντί 15.000,00€ μετρητά, το οποίο είχε αποκτήσει με 40.000,00€. Το μηχάνημα είναι αποσβεσμένο κατά 20.000,00€ μέχρι τις 31.12.2009 με συντελεστή 10% με τη σταθερή μέθοδο.

Οι αποσβέσεις τις χρήσεις είναι $40.000,00 \times 10\% = 4.000,00 \times 6/12 = 2.000,00$

Οι λογιστικές εγγραφές είναι:

	<u>ΧΡΕΩΣΗ</u>	<u>ΠΙΣΤΩΣΗ</u>
66.02 Αποσβέσεις μηχ/των τεχ/κων εγκ/σεων λοιπού μηχανολ. Εξοπλ. 66.02.00 αποσβέσεις μηχανημάτων	2.000,00	
12.99 Αποσβεσμένα μηχ/τα τεχ/κες εγκ/σεις λοιπού μηχανολ. εξοπλ 12.99.00 Αποσβεσμένα μηχανήματα		2.000,00
<hr/>		
12.99 Αποσβεσμένα μηχ/τα τεχ/κες εγκ/σεις λοιπού μηχανολ. εξοπλ 12.99.00 Αποσβεσμένα μηχανήματα	22.000,00	
12.00 Μηχανήματα		22.000,00
<hr/>		
38.00 Ταμείο	15.000,00	
81.02 Έκτακτες ζημιές 81.02.02 Ζημιές από εκποίηση μηχ/των τεχ/κων εγκ/σεων λοιπού μηχανολ. Εξοπλ	3.000,00	
12.00 Μηχανήματα		18.000,00
<hr/>		

8. Νομοί, αποφάσεις και διατάξεις για τις αποσβέσεις

1. Γενικά

Όπως είναι γνωστό, κάθε πάγιο περιουσιακό στοιχείο των επιχειρήσεων, εφ' όσον η αξία του μειώνεται λόγω της χρησιμοποίησής του στην παραγωγική διαδικασία ή της παρόδου του χρόνου ή της οικονομικής του απαξίωσης, υπόκειται σε απόσβεση.

Με το Προεδρικό Διάταγμα Π.Δ. 299/2003 επήλθαν ορισμένες μεταβολές στο τρόπο με τον οποίο διενεργούνταν οι αποσβέσεις των πάγιων περιουσιακών στοιχείων των επιχειρήσεων, βάσει του προηγούμενου Π.Δ. 100/1998.

Ειδικότερα, με το τελευταίο Π.Δ. 299/2003 καθορίζονται για πρώτη φορά κατώτεροι και ανώτεροι συντελεστές απόσβεσης για τα πάγια περιουσιακά στοιχεία των εμπορικών επιχειρήσεων (μεταπρατικές, βιοτεχνικές, βιομηχανικές, ξενοδοχειακές, κ.λπ.), των γεωργικών επιχειρήσεων και των ελεύθερων επαγγελματιών. Επιπλέον, ορίζονται για πρώτη φορά ιδιαίτεροι συντελεστές απόσβεσης για ορισμένες κατηγορίες παγίων, όπως:

1. τα οδικά δίκτυα που βρίσκονται εντός χώρου εργοστασίων ή εντός χώρου που βρίσκεται οικισμός προσωπικού
2. τις μονάδες παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας συνδυσμένου κύκλου
3. τα φράγματα των υδροηλεκτρικών σταθμών
4. τα ψυγεία αποθήκευσης τροφίμων σε εγκαταστάσεις τρίτων, κ.λπ..

Οι νέοι αυτοί κατώτεροι και ανώτεροι συντελεστές απόσβεσης εφαρμόζονται για τις διαχειριστικές περιόδους (χρήσεις) που αρχίζουν από 1/1/2003 και μετά. Επομένως, οι συντελεστές αυτοί εφαρμόζονται για τον υπολογισμό των αποσβέσεων των παγίων οι οποίες βαρύνουν τις χρήσεις που αρχίζουν από την παραπάνω ημερομηνία και μετά, χωρίς να ενδιαφέρει ο χρόνος απόκτησης των παγίων (αν αποκτήθηκαν δηλαδή πριν ή μετά την 1/1/2003). Συνεπώς, το παλαιό Π.Δ. 100/1998 (συντελεστές απόσβεσης και κάθε άλλο σχετικό θέμα) θα ισχύει μόνο για τις χρήσεις που έχουν αρχίσει πριν την 1/1/2003. Δηλαδή, με βάση τα παραπάνω, οι αποσβέσεις των πάγιων στοιχείων μιας επιχείρησης με διαχειριστική περίοδο 1/7/2002 - 30/6/2003 θα υπολογιστούν με βάση τους συντελεστές απόσβεσης και όσα άλλα γενικά ορίζοντα στο Π.Δ. 100/1998. Το ίδιο ισχύει και στην περίπτωση επιχείρησης που προβαίνει σε έναρξη εργασιών την 30/11/2002 και κατά συνέπεια η πρώτη διαχειριστική της περίοδο λήγει την 31/12/2003 (υπερδωδεκάμηνη χρήση). Είναι προφανές ότι οι εν λόγω επιχειρήσεις, για τον προσδιορισμό των αποσβέσεων που θα βαρύνουν τις επόμενες χρήσεις τους, θα εφαρμόζουν στο εξής το Π.Δ. 299/2003.

2. Το Π.Δ. 299/2003

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α' ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

ΑΡΘΡΟ 1

1. Για τον προσδιορισμό του καθαρού κέρδους των εμπορικών, βιομηχανικών και γεωργικών επιχειρήσεων που ασκούνται από φυσικά και νομικά πρόσωπα, καθώς και του καθαρού εισοδήματος από υπηρεσίες ελευθέρων επαγγελματιών, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 31, 41, 49 και 105 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος, οι κατώτεροι και οι ανώτεροι συντελεστές απόσβεσης της αξίας των πάγιων περιουσιακών στοιχείων ορίζονται κατά τις επόμενες διατάξεις του παρόντος.

2. Η διενέργεια των αποσβέσεων κατ' έτος και μετά οριζόμενα δια του παρόντος ποσοστά είναι υποχρεωτική. Ειδικότερα οι νέες επιχειρήσεις, για τις τρεις (3) πρώτες διαχειριστικές περιόδους που έπονται της χρήσης μέσα στην οποία άρχισε η παραγωγική λειτουργία τους, δύνανται να προβούν σε απόσβεση όλων των πάγιων περιουσιακών στοιχείων τους είτε με συντελεστή μηδέν τοις εκατό (0%) είτε με συντελεστή πενήντα τοις εκατό (50%) του ισχύοντος ποσοστού, με την προϋπόθεση ότι ο συντελεστής απόσβεσης που θα επιλεγεί από την επιχείρηση δεν θα μεταβάλλεται από διαχείριση σε διαχείριση.

3. Τα ποσοστά αποσβέσεων που ορίζονται με το παρόν αφορούν ετήσια απόσβεση. Για τα νέα πάγια περιουσιακά στοιχεία η απόσβεση αρχίζει από το μήνα κατά τον οποίο αυτά χρησιμοποιήθηκαν ή τέθηκαν σε λειτουργία και υπολογίζεται σε τόσα δωδέκατα όσοι και οι μήνες μέχρι το τέλος της διαχειριστικής χρήσης.

4. Οι αποσβέσεις που διενεργούνται σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος δεν δύνανται να υπερβούν την αξία κτήσης ή την αναπροσαρμοσμένη αξία του αποσβεστέου πάγιου περιουσιακού στοιχείου, κατά τα οριζόμενα στην παράγραφο 3 του άρθρου 2.

5. Η αξία των εργαλείων και των ανταλλακτικών των μηχανημάτων που χρησιμοποιούνται από τις επιχειρήσεις και τους ελεύθερους επαγγελματίες αποσβένεται εξ' ολοκλήρου μέσα στη χρήση κατά την οποία χρησιμοποιήθηκαν για πρώτη φορά.

6. Πάγια περιουσιακά στοιχεία, των οποίων η αξία κτήσης εκάστου είναι μέχρι εξακόσια (600) ευρώ, δύνανται να αποσβένονται εξ' ολοκλήρου μέσα στη χρήση κατά την οποία χρησιμοποιήθηκαν ή τέθηκαν σε λειτουργία.

7. Οι διατάξεις των παραγράφων 1 και 2 του άρθρου 9 του Ν. 1809/1988 (Φ.Ε.Κ. Α' 222) δεν θίγονται από τις διατάξεις του παρόντος.

8. Οι κατώτεροι και οι ανώτεροι συντελεστές απόσβεσης που ορίζονται με το παρόν εφαρμόζονται από 1ης Ιανουαρίου 2003, για διαχειριστικές περιόδους που αρχίζουν από την ημερομηνία αυτή και μετά.

ΑΡΘΡΟ 2

1. Για τα πάγια περιουσιακά στοιχεία που έχουν αποκτηθεί μέχρι και 31.12.1997, καθώς και εκείνα που αποκτούνται από 1.1.1998 και μετά, με την επιφύλαξη των αναφερόμενων στην παράγραφο 2 του άρθρου αυτού, οι αποσβέσεις διενεργούνται με τη σταθερή μέθοδο απόσβεσης.

2. Για τα καινούργια μηχανήματα και το λοιπό μηχανολογικό ή τεχνικό εξοπλισμό παραγωγής που αποκτούν από 1.1.1998 και μετά οι βιομηχανικές, βιοτεχνικές, μεταλλευτικές, λατομικές και οι μικτές επιχειρήσεις αυτών, οι αποσβέσεις διενεργούνται υποχρεωτικά είτε με τη σταθερή μέθοδο απόσβεσης είτε με τη φθίνουσα μέθοδο απόσβεσης, με την προϋπόθεση ότι η μέθοδος που θα επιλεγεί, γι' αυτά τα πάγια στοιχεία, θα εφαρμόζεται κατά πάγιο τρόπο.

3. Οι τακτικές αποσβέσεις, που διενεργούνται με τις μεθόδους που προαναφέρθηκαν, υπολογίζονται σύμφωνα με όσα ορίζονται ειδικότερα στις διατάξεις του παρόντος και με την εφαρμογή των προβλεπόμενων στο παρόν διάταγμα συντελεστών, επί της σε ευρώ αξίας κτήσης των πάγιων περιουσιακών στοιχείων της επιχείρησης, προσαυξημένης με τις δαπάνες προσθηκών και βελτιώσεων, ή της αναπροσαρμοσμένης αξίας τους, όπως η αξία αυτή εξευρίσκεται σύμφωνα με τις ισχύουσες κάθε φορά σχετικές διατάξεις.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β' ΣΤΑΘΕΡΗ ΜΕΘΟΔΟΣ ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΕΣ ΑΠΟΣΒΕΣΗΣ ΣΤΑΘΕΡΗΣ ΜΕΘΟΔΟΥ

ΑΡΘΡΟ 3

1. Οι κατώτεροι και οι ανώτεροι συντελεστές απόσβεσης της αξίας των κτιριακών εγκαταστάσεων και οικοδομημάτων ορίζονται ως ακολούθως:

α) Για οικοδομές ή τμήματα αυτών που χρησιμοποιούνται ως οικότροφεία, σχολεία, φροντιστήρια, αίθουσες κινηματογράφων ή θεάτρων, κλινικές, σανατόρια και καταστήματα εξυπηρέτησης του κοινού, γενικώς, κατώτερος πέντε τοις εκατό (5%) και ανώτερος οκτώ τοις εκατό (8%).

β) Για οικοδομές ή τμήματα αυτών που χρησιμοποιούνται ως ξενοδοχεία, κατώτερος τρία τοις εκατό (3%) και ανώτερος έξι τοις εκατό (6%).

γ) Για οικοδομές ή τμήματα αυτών, που χρησιμοποιούνται ως μπαγκαλούς ή κάμπινγκ και είναι κατασκευασμένες από ξύλο, καθώς και τις συναφείς εγκαταστάσεις, που επίσης είναι κατασκευασμένες από ξύλο, κατώτερος οκτώ τοις εκατό (8%) και ανώτερος δώδεκα τοις εκατό (12%). Για τις ίδιες οικοδομές ή τμήματα αυτών και τις συναφείς εγκαταστάσεις τους, που είναι κατασκευασμένες από τσιμέντο, κατώτερος πέντε τοις εκατό (5%) και ανώτερος οκτώ τοις εκατό (8%),

δ) Για οικοδομές ή τμήματα αυτών που χρησιμοποιούνται για άλλες χρήσεις, κατώτερος τρία τοις εκατό (3%) και ανώτερος πέντε τοις εκατό (5%).

ε) Για πρόχειρες κατασκευές (ξύλινες, πλαστικές κ.λ.π.) που χρησιμοποιούνται για οποιαδήποτε χρήση, κατώτερος οκτώ τοις εκατό (8%) και ανώτερος δώδεκα τοις εκατό (12%).

στ) Για βιομηχανοστάσια, όπως αυτά νοούνται από τις διατάξεις της περίπτωσης

α' της παραγράφου 2 του άρθρου 21 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος, τα παραρτήματα και παρακολουθήματά τους, καθώς και τις αποθήκες που είναι συνεχόμενες με αυτά και χρησιμοποιούνται για την αποθήκευση πρώτων υλών ή την πρώτη εναπόθεση των βιομηχανικών προϊόντων, κατώτερος πέντε τοις εκατό (5%) και ανώτερος οκτώ τοις εκατό (8%).

ζ) Πα οικοδομήματα που χρησιμοποιούνται για την επεξεργασία και συντήρηση καπνών σε φύλλα (αποθήκες καπνών ή άλλων εξαγωγίμων γεωργικών προϊόντων) και ως ξηρατήρια καπνού, κατώτερος πέντε τοις εκατό (5%) και ανώτερος οκτώ τοις εκατό (8%).

η) Για οικοδομήματα αεροδρομίων που χρησιμοποιούνται ως αεροσταθμοί επιβατών, κατώτερος δύο τοις εκατό (2%) και ανώτερος τέσσερα τοις εκατό (4%).

θ) Για οδικά δίκτυα εντός χώρου εργοστασίων ή χώρου που βρίσκεται οικισμός προσωπικού, κατώτερος τρία τοις εκατό (3%) και ανώτερος πέντε τοις εκατό (5%).

2. Τα ποσοστά απόσβεσης που αναφέρονται στην προηγούμενη παράγραφο υπολογίζονται στην αξία μόνο των κτισμάτων, ανεξάρτητα από τον τρόπο κατασκευής τους (συνήθης ή προκατασκευής).

3. Από το ποσό της με βάση τις διατάξεις του παρόντος άρθρου αναγνωριζόμενης απόσβεσης αφαιρείται η κατά τις διατάξεις του άρθρου 23 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος παρεχόμενη απόσβεση κατά ποσοστό δέκα τοις εκατό (10%) ή πέντε τοις εκατό (5%) επί του ακαθάριστου εισοδήματος της οικοδομής ή του καταστήματος, γραφείου κ.λπ., αναλόγως της περίπτωσης.

ΑΡΘΡΟ 4

1. Για τα μηχανήματα και τις εγκαταστάσεις παραγωγής, μεταφοράς και διανομής ηλεκτρικής ενέργειας, καθώς και για τα ορυχεία επιχειρήσεων παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας, στα οποία εξορύσσονται ύλες που χρησιμοποιούνται για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας, καθώς και για τα μηχανήματα και τις εγκαταστάσεις τους, οι κατώτεροι και οι ανώτεροι συντελεστές απόσβεσης ορίζονται ως ακολούθως:

α) Για ατμοηλεκτρικές μονάδες παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας:

αα) Για λιγνιτικές μονάδες, μονάδες πετρελαίου (ΜΑΖΟΥΤ) και μονάδες φυσικού αερίου, κατώτερος τέσσερα τοις εκατό (4%) και ανώτερος πέντε τοις εκατό (5%).

β) Για αέριοστροβιλικές μονάδες παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας ελαφρού πετρελαίου (ΝΤΗΖΕΛ), κατώτερος πέντε τοις εκατό (5%) και ανώτερος επτά τοις εκατό (7%).

γ) Για μονάδες παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας συνδυασμένου κύκλου:

αα) Για μονάδες ελαφρού πετρελαίου (ΝΤΗΖΕΛ), κατώτερος τέσσερα τοις εκατό (4%) και ανώτερος επτά τοις εκατό (7%).

ββ) Για μονάδες φυσικού αερίου, κατώτερος έξι τοις εκατό (6%) και ανώτερος επτά τοις εκατό (7%).

δ) Για νηξελιοηλεκτρικές μονάδες (μονάδες εσωτερικής καύσης) παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας, κατώτερος πέντε τοις εκατό (5%) και ανώτερος έξι τοις εκατό (6%).

ε) Για υδροηλεκτρικούς σταθμούς παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας:

αα) Για φράγματα δύο τοις εκατό (2%).

ββ) Για μηχανήματα και εγκαταστάσεις κατώτερος τρία τοις εκατό (3%) και

ανώτερος τέσσερα τοις εκατό (4%).

στ) Πα μονάδες παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας εναλλακτικών μορφών:

αα) Για αιολικά πάρκα και φωτοβολταϊκές και γεωθερμικές μονάδες κατώτερος πέντε τοις εκατό (5%) και ανώτερος επτά τοις εκατό (7%).

ζ) Πα σταθμούς συμπαραγωγής ηλεκτρισμού θερμότητας (ΣΗΘ) κατώτερος πέντε τοις εκατό (5%) και ανώτερος επτά τοις εκατό (7%).

η) Για μηχανήματα και εγκαταστάσεις μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας:

αα) Για γραμμές μεταφοράς κατώτερος τρία τοις εκατό (3%) και ανώτερο τέσσερα τοις εκατό (4%).

ββ) Για υποσταθμούς μεταφοράς κατώτερος τέσσερα τοις εκατό (4%) και ανώτερος πέντε τοις εκατό (5%).

γγ) Για εναέρια καλώδια μεταφοράς δεδομένων κατώτερος δέκα τοις εκατό (10%) και ανώτερος δώδεκα τοις εκατό (12%).

δδ) Για συστήματα τηλεοπτείας - τηλεχειρισμών κατώτερος δεκαοκτώ τοις εκατό (18%) και ανώτερος είκοσι τοις εκατό (20%).

θ) Για μηχανήματα και εγκαταστάσεις διανομής ηλεκτρικής ενέργειας:

αα) Για δίκτυα διανομής χαμηλής τάσης κατώτερος πέντε τοις εκατό (5%) και ανώτερος έξι τοις εκατό (6%).

ββ) Για δίκτυα διανομής μέσης τάσης κατώτερος τέσσερα τοις εκατό (4%) και ανώτερος πέντε τοις εκατό (5%).

γγ) Για υποσταθμούς διανομής μέσης τάσης - χαμηλής τάσης κατώτερος πέντε τοις εκατό (5%) και ανώτερος έξι τοις εκατό (6%).

δδ) Για υποσταθμούς διανομής υψηλής τάσης - μέσης τάσης κατώτερος τέσσερα τοις εκατό (4%) και ανώτερος έξι τοις εκατό (6%).

εε) Για κέντρα διανομής υψηλής τάσης - μέσης τάσης κατώτερος τέσσερα τοις εκατό (4%) και ανώτερος έξι τοις εκατό (6%).

στ στ) Για καλώδια μεταφοράς δεδομένων κατώτερος επτά τοις εκατό (7%) και ανώτερος οκτώ τοις εκατό (8%).

ζζ) Για συστήματα τηλεοπτείας - τηλεχειρισμών κατώτερος δεκαοκτώ τοις εκατό (18%) και ανώτερος είκοσι τοις εκατό (20%).

ι) Για εξοπλισμό συνεργείων συντήρησης μονάδων παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας, γενικά, κατώτερος δέκα τοις εκατό (10%) και ανώτερος δώδεκα τοις εκατό (12%).

ία) Για ορυχεία επιχειρήσεων παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας στα οποία εξορύσσονται ορυκτές ύλες για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας κατώτερος οκτώ τοις εκατό (8%) και ανώτερος δέκα τοις εκατό (10%).

ιβ) Για μηχανήματα και εγκαταστάσεις των παραπάνω ορυχείων:

αα) Για ηλεκτροκίνητο εκσκαπτικό εξοπλισμό (εκσκαφείς - αποθέτες - ταινιόδρομοι) κατώτερος πέντε τοις εκατό (5%) και ανώτερος έξι τοις εκατό (6%).

ββ) Για τεχνικά έργα υποδομής και υποστήριξης κατώτερος έξι τοις εκατό (6%) και ανώτερος επτά τοις εκατό (7%),

γγ) Για χωματουργικά μηχανήματα και οχήματα κατώτερος δεκατέσσερα τοις εκατό (14%) και ανώτερος δεκαέξι τοις εκατό (16%).

δδ) Για εξοπλισμό συνεργείων συντήρησης κατώτερος δέκα τοις εκατό (10%) και ανώτερος δώδεκα τοις εκατό (12%).

2. Για τηλεπικοινωνιακές εγκαταστάσεις και τηλεπικοινωνιακά έργα οι κατώτεροι και οι ανώτεροι συντελεστές απόσβεσης ορίζονται ως ακολούθως:

α) Για ψηφιακά κέντρα και ηλεκτρονικές τερματικές διατάξεις κατώτερος δεκαπέντε τοις εκατό (15%) και ανώτερος είκοσι τοις εκατό (20%).

β) Για εξοπλισμό μετάδοσης (δικτύων) κατώτερος έντεκα τοις εκατό (11%) και

ανώτερος δεκαπέντε τοις εκατό (15%).

γ) Για τηλεφωνικές, τηλεγραφικές και τηλετυπικές (TELEX) εγκαταστάσεις κέντρων και ραδιοηλεκτρικές εγκαταστάσεις κατώτερος δεκαπέντε τοις εκατό (15%) και ανώτερος είκοσι τοις εκατό (20%).

δ) Για υπόγεια και υποβρύχια καλώδια - σωληνώσεις (συμβατικά και οπτικών ινών) κατώτερος τέσσερα τοις εκατό (4%) και ανώτερος επτά τοις εκατό (7%).

ε) Για καλώδια σωληνώσεων οπτικών ινών κατώτερος πέντε τοις εκατό (5%) και ανώτερος οκτώ τοις εκατό (8%).

στ) Για εναέρια ενσύρματα δίκτυα κατώτερος οκτώ τοις εκατό (8%) και ανώτερος δώδεκα τοις εκατό (12%) και για εναέρια ασύρματα δίκτυα κατώτερος πέντε τοις εκατό (5%) και ανώτερος οκτώ τοις εκατό (8%),

ζ) Για κύριες τηλεφωνικές, τηλεγραφικές και ραδιοηλεκτρικές συνδέσεις - συσκευές και θαλάμους κατώτερος έντεκα τοις εκατό (11%) και ανώτερος δεκαπέντε τοις εκατό (15%).

η) Για δευτερεύουσες εγκαταστάσεις κατώτερος οκτώμισι τοις εκατό (8,5%) και ανώτερος δωδεκάμισι τοις εκατό (12,5%).

θ) Για καλωδιακά πλοία κατώτερος τρία τοις εκατό (3%) και ανώτερος πέντε τοις εκατό (5%).

3. Για τα μηχανήματα και γενικά τον ειδικό εξοπλισμό των ραδιοτηλεοπτικών σταθμών οι κατώτεροι και οι ανώτεροι συντελεστές απόσβεσης ορίζονται ως ακολούθως:

α) Για κάμερες και παρελκόμενα, βίντεο και παρελκόμενα, καθώς και κινητές μονάδες εξωτερικών μεταδόσεων, κατώτερος δεκαπέντε τοις εκατό (15%) και ανώτερος είκοσι τοις εκατό (20%).

β) Για κέντρα εκπομπής - αναμεταδότες (πομποί - αναμεταδότες και παρελκόμενα, πυλώνες - ιστοί και παρελκόμενα, καθώς και κεραίες εκπομπής - λήψης και παρελκόμενα) κατώτερος επτά τοις εκατό (7%) και ανώτερος δέκα τοις εκατό (10%).

γ) Για λοιπά μηχανήματα και εγκαταστάσεις ραδιοτηλεοπτικών σταθμών κατώτερος έντεκα τοις εκατό (11 %) και ανώτερος δεκαπέντε τοις εκατό (15%).

4. Για τα έργα δικτύων ύδρευσης, αποχέτευσης, αντιπλημμυρικών έργων, έργων αντιρρύπανσης και κέντρων επεξεργασίας λυμάτων, οι κατώτεροι και οι ανώτεροι συντελεστές απόσβεσης ορίζονται ως ακολούθως:

α) Για έργα δικτύων ύδρευσης:

αα) Για φράγματα ένα τοις εκατό (1%).

ββ) Για διυλιστήρια κατώτερος ένα τοις εκατό (1%) και ανώτερος δύο τοις εκατό (2%).

γγ) Για υδραγωγεία κατώτερος ενάμισι τοις εκατό (1,5%) και ανώτερος δύομισι τοις εκατό (2,5%).

δδ) Για κύριους τροφοδοτικούς αγωγούς κατώτερος δύο τοις εκατό (2%) και ανώτερος τρία τοις εκατό (3%).

εε) Για δευτερεύοντες τροφοδοτικούς αγωγούς κατώτερος δύομισι τοις εκατό (2,5%) και ανώτερος τρεισήμισι τοις εκατό (3,5%).

στστ) Για δίκτυα διανομής, καθώς και εξωτερικά και εσωτερικά αντλιοστάσια, κατώτερος επτά τοις εκατό (7%) και ανώτερος δέκα τοις εκατό (10%).

ζζ) Για δεξαμενές κατώτερος ένα τοις εκατό (1%) και ανώτερος δύο τοις εκατό (2%).

β) Για έργα δικτύων αποχέτευσης:

αα) Για έργα βαρείας υποδομής και βασικούς συλλεκτήρες κατώτερος ένα τοις

εκατό (1%) και ανώτερος δύο τοις εκατό (2%).

ββ) Για δευτερεύοντες αγωγούς κατώτερος ενάμισι τοις εκατό (1,5%) και ανώτερος δύομισι τοις εκατό (2,5%).

γγ) Για εξωτερικές διακλαδώσεις κατώτερος δύο τοις εκατό (2%) και ανώτερος τέσσερα τοις εκατό (4%).

δδ) Για ηλεκτρομηχανολογικές εγκαταστάσεις κατώτερος επτά τοις εκατό (7%) και ανώτερος δέκα τοις εκατό (10%).

γ) Για αντιπλημμυρικά έργα:

αα) Για διευθετήσεις ρεμάτων ένα τοις εκατό (1%).

ββ) Για συλλεκτήρες ομβρίων υδάτων κατώτερος ένα τοις εκατό (1%) και ανώτερος δύο τοις εκατό (2%).

γγ) Για δίκτυα ομβρίων υδάτων κατώτερος ενάμισι τοις εκατό (1,5%) και ανώτερος δύομισι τοις εκατό (2,5%).

δδ) Για φρεάτια υδροσυλλογής κατώτερος δύο τοις εκατό (2%) και ανώτερος τέσσερα τοις εκατό (4%).

δ) Για έργα αντιρρύπανσης και κέντρα επεξεργασίας λημμάτων:

αα) Για ερευνητικά κέντρα λημμάτων και κέντρα λημμάτων κατώτερος τρία τοις εκατό (3%) και ανώτερος πέντε τοις εκατό (5%).

5. Για τα μηχανήματα και εγκαταστάσεις που χρησιμοποιούνται από τις καπνοβιομηχανίες οι κατώτεροι και οι ανώτεροι συντελεστές απόσβεσης ορίζονται ως ακολούθως:

α) Για κοπτικές μηχανές, χαρμανιέρες, υγρανήτρια και ξηρανήτρια καπνών, εγκαταστάσεις μεταφοράς καπνών σε φύλλα και κεκομμένου, κλιματιστικές εγκαταστάσεις στους χώρους επεξεργασίας και βιομηχανοποίησης κατώτερος επτά τοις εκατό (7%) και ανώτερος δέκα τοις εκατό (10%).

β) Για σιγαροποιητικές, κυτιοποιητικές, πακεταριστικές, λιθογραφικές μηχανές και σελλοφανέζες κατώτερος οκτώ τοις εκατό (8%) και ανώτερος δώδεκα τοις εκατό (12%).

6. Για τα μηχανήματα και εγκαταστάσεις των πρατηρίων υγρών καυσίμων και λιπαντηρίων οι κατώτεροι και οι ανώτεροι συντελεστές απόσβεσης ορίζονται ως ακολούθως:

α) Για αντλίες και εξοπλισμό αυτών (των πρατηρίων) κατώτερος οκτώ τοις εκατό (8%) και ανώτερος δώδεκα τοις εκατό (12%).

β) Για αεροσυμπιεστές και γρασαδόρους κατώτερος έντεκα τοις εκατό (11%) και ανώτερος δεκαπέντε τοις εκατό (15%).

7. Για τα δοχεία μεταφοράς υγρών και αερίων, δεξαμενές κ.λ.π. οι κατώτεροι και οι ανώτεροι συντελεστές απόσβεσης ορίζονται ως ακολούθως:

α) Για δοχεία μεταφοράς υγρών υλών (βαρελιών κ.λ.π.) κατώτερος είκοσι τέσσερα τοις εκατό (24%) και ανώτερος τριάντα τοις εκατό (30%).

β) Για χαλύβδινες φιάλες υγραερίου κατώτερος έντεκα τοις εκατό (11%) και ανώτερος δεκαπέντε τοις εκατό (15%).

γ) Για δίκτυα σωληνώσεων υγρών καυσίμων και τα σχετικά εξαρτήματα κατώτερος επτά τοις εκατό (7%) και ανώτερος δέκα τοις εκατό (10%).

δ) Για μεταλλικές και από σκυρόδεμα δεξαμενές εναποθήκευσης υγρών καυσίμων κατώτερος τρία τοις εκατό (3%) και ανώτερος πέντε τοις εκατό (5%).

8. Για τα ψυκτικά μηχανήματα οι κατώτεροι και οι ανώτεροι συντελεστές απόσβεσης ορίζονται ως ακολούθως:

α) Για τα ψυκτικά μηχανήματα (ψυγείο διατήρησης τροφίμων κ.λ.π.) και τις εγκαταστάσεις κλιματισμού και κεντρικής θέρμανσης (λέβητες - καυστήρες κ.λ.π.,) στους χώρους παραγωγής κατώτερος οκτώ τοις εκατό (8%) και ανώτερος δώδεκα τοις εκατό (12%).

β) Για τα ψυγεία αποθήκευσης τροφίμων γενικά σε εγκαταστάσεις τρίτων κατώτερος δεκαπέντε τοις εκατό (15%) και ανώτερος είκοσι τοις εκατό (20%).

9. Για τα γερανοφόρα και ανυψωτικά μηχανήματα ο κατώτερος και ο ανώτερος συντελεστής απόσβεσης ορίζονται σε έντεκα τοις εκατό (11%) και δεκαπέντε τοις εκατό (15%) αντίστοιχα.

10. Για τα μηχανήματα παραγωγής ταινιών (κινηματογραφικών, βίντεο και συναφών) ο κατώτερος και ο ανώτερος συντελεστής απόσβεσης ορίζονται σε έντεκα τοις εκατό (11%) και δεκαπέντε τοις εκατό (15%) αντίστοιχα.

11. Προκειμένου για ειδικές εγκαταστάσεις και μηχανήματα των παρακάτω επιχειρήσεων οι κατώτεροι και οι ανώτεροι συντελεστές απόσβεσης ορίζονται ως ακολούθως:

α) Κονσερβοποιίας και τυποποιημένων προϊόντων, βυρσοδεψίας, παραγωγής νημάτων και υφασμάτων από φυσικό και τεχνητό βαμβάκι, παραγωγής πλαστικών ειδών και εκτυπωτικών, εκδοτικών και βιβλιοδετικών εργασιών κατώτερος οκτώ τοις εκατό (8%) και ανώτερος δώδεκα τοις εκατό (12%).

β) Υποδηματοποιίας, παραγωγής νημάτων και υφασμάτων από μαλλί και μετάξι (φυσικό ή τεχνητό), παραγωγής χημικών και φαρμακευτικών προϊόντων, διυλιστηρίων, παραγωγής τσιμέντου και παραγωγής σιδήρου, χάλυβα, αλουμίνιας και αλουμινίου κατώτερος έντεκα τοις εκατό (11%) και ανώτερος δεκαπέντε τοις εκατό (15%).

12. Για τις μήτρες (καλούπια) που έχουν κατασκευασθεί από οποιαδήποτε ύλη, εκτός πλαστικής ή θερμοπλαστικής, ο κατώτερος και ο ανώτερος συντελεστής απόσβεσης ορίζονται σε έντεκα τοις εκατό (11%) και δεκαπέντε τοις εκατό (15%) αντίστοιχα.

13. Για τις οικιακές συσκευές ή συστήματα χρήσης φυσικού αερίου και ανανεώσιμων πηγών ενέργειας παρέχεται η δυνατότητα απόσβεσης μέχρι ποσοστού εβδομήντα πέντε τοις εκατό (75%) της δαπάνης με τους κατωτέρω οριζόμενους κατώτερους και ανώτερους συντελεστές απόσβεσης:

α) Λέβητες κεντρικής θέρμανσης φυσικού αερίου χυτοσίδηροι, θερμοσίφωνες αποθήκευσης καύσης φυσικού αερίου και μαγειρικές συσκευές καύσης φυσικού αερίου κατώτερος δύο τοις εκατό (2%) και ανώτερος τέσσερα τοις εκατό (4%).

β) Λέβητες κεντρικής θέρμανσης φυσικού αερίου χαλύβδινοι, θερμοσίφωνες ταχείας ροής και συνδυασμένοι λέβητες, θερμοσίφωνες καύσης φυσικού αερίου και ηλιακό θερμοσιφωνικό οικιακό σύστημα κατώτερος τεσσεράμισι τοις εκατό (4,5%) και ανώτερος εξίμισι τοις εκατό (6,5%).

γ) Αυτόνομα θερμαντικά σώματα καύσης φυσικού αερίου, μαγειρικές συσκευές μεικτού τύπου (ηλεκτρικές και φυσικού αερίου) και ηλιακούς συλλέκτες κατώτερος τρία τοις εκατό (3%) και ανώτερος πέντε τοις εκατό (5%).

14. Για τα μηχανήματα και ειδικές εγκαταστάσεις παραγωγής, μεταφοράς, αποθήκευσης και διανομής του φυσικού αερίου οι κατώτεροι και οι ανώτεροι συντελεστές απόσβεσης ορίζονται ως ακολούθως:

α) Για αγωγούς μεταφοράς και διανομής φυσικού αερίου χαλύβδινους ή πολυαιθυλαίνιους και τις εγκαταστάσεις τους, δεξαμενές υγροποιημένου φυσικού αερίου από σκυρόδεμα και ειδικό μέταλλο και υπόγειες αποθήκες φυσικού αερίου κατώτερος ενάμισι τοις εκατό (1,5%) και ανώτερος δύομισι τοις εκατό (2,5%).

β) Για μηχανήματα ηλεκτρονικής εγκατάστασης καθοδικής προστασίας αγωγών

φυσικού αερίου κατώτερος τέσσερα τοις εκατό (4%) και ανώτερος επτά τοις εκατό (7%).

γ) Για σταθμούς μέτρησης και ρύθμισης της πίεσης του φυσικού αερίου και σταθμούς συμπίεσης κατώτερος δύο τοις εκατό (2%) και ανώτερος τέσσερα τοις εκατό (4%).

δ) Για κρυογενικές εγκαταστάσεις αεριοποίησης υγροποιημένου φυσικού αερίου μετά των εξαρτημάτων τους, κατώτερος ενάμισι τοις εκατό (1,5%) και ανώτερος δύομισι τοις εκατό (2,5%).

15. Για τα λοιπά μηχανήματα και εγκαταστάσεις οι κατώτεροι και οι ανώτεροι συντελεστές απόσβεσης ορίζονται ως ακολούθως:

α) Των ξενοδοχειακών επιχειρήσεων, σανατορίων, κλινικών και εκπαιδευτηρίων κατώτερος δεκαπέντε τοις εκατό (15%) και ανώτερος είκοσι τοις εκατό (20%).

β) Των λοιπών επιχειρήσεων κατώτερος έντεκα τοις εκατό (11%) και ανώτερος δεκαπέντε τοις εκατό (15%).

ΑΡΘΡΟ 5

1. Ο κατώτερος και ο ανώτερος συντελεστής απόσβεσης της αξίας των εγκαταστάσεων γενικά των επιχειρήσεων που χαρακτηρίζονται ως επικίνδυνες ορίζονται σε δεκαπέντε τοις εκατό (15%) και είκοσι τοις εκατό (20%) αντίστοιχα.

2. Ο κατώτερος και ο ανώτερος συντελεστής απόσβεσης της αξίας των εγκαταστάσεων γενικά των επιχειρήσεων που παράγουν πολεμικά είδη με εκρηκτικές ύλες ορίζονται σε είκοσι επτά τοις εκατό (27%) και τριάντα τρία τοις εκατό (33%) αντίστοιχα.

3. Οι επιχειρήσεις που αναφέρονται στο άρθρο αυτό δεν δικαιούνται να διενεργήσουν τις κατά τα άρθρα 3, 4 και 10 του παρόντος αποσβέσεις.

ΑΡΘΡΟ 6

1. Οι επιχειρήσεις λατομείων, εξόρυξης μεταλλευμάτων ή άλλων ορυκτών υλών εκτός από τις κατά τα άρθρα 3,4,10 και 11 του παρόντος αποσβέσεις διενεργούν ετήσια απόσβεση και επί της αξίας των λατομείων ή των μεταλλείων με κατώτερο συντελεστή επτά τοις εκατό (7%) και ανώτερο δέκα τοις εκατό (10%).

2. Για τα έξοδα κατασκευής ιδιωτικών οδών, πλατειών, δικτύων ύδρευσης, αποχέτευσης και αντιπλημμυρικών έργων των επιχειρήσεων που αναφέρονται στην προηγούμενη παράγραφο ο κατώτερος και ο ανώτερος συντελεστής απόσβεσης ορίζονται σε τέσσερα τοις εκατό (4%) και επτά τοις εκατό (7%) αντίστοιχα.

3. Για έξοδα κατασκευής υποσταθμών διανομής ηλεκτρικής ενέργειας, υποσταθμών μεταφοράς και γραμμών διανομής χαμηλής τάσης και γραμμών μεταφοράς αυτής των ίδιων επιχειρήσεων ο κατώτερος και ο ανώτερος συντελεστής απόσβεσης ορίζονται σε επτά τοις εκατό (7%) και δέκα τοις εκατό (10%) αντίστοιχα.

4. Για τους σπαστήρες λίθων, θραυστήρες, τριβεία, πετρελαιομηχανές και λοιπά

μηχανήματα των επιχειρήσεων του άρθρου αυτού ο κατώτερος και ο ανώτερος συντελεστής απόσβεσης ορίζονται σε έντεκα τοις εκατό (11 %) και δεκαπέντε τοις εκατό (15%) αντίστοιχα.

5. Η απόσβεση των δαπανών που πραγματοποιούνται για την εκτέλεση κάθε φύσης μεταλλευτικών ερευνών, καθώς και των συναφών προς αυτές δαπανών γενικά διενεργείται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 18 του Ν.Δ. 4029/1959 (Φ.Ε.Κ. Α' 250).

Οι διατάξεις της παραγράφου αυτής έχουν ανάλογη εφαρμογή και επί των λατομικών επιχειρήσεων.

ΑΡΘΡΟ 7

1. Για λιμενικά έργα και ναυπηγεία οι κατώτεροι και οι ανώτεροι συντελεστές απόσβεσης ορίζονται ως ακολούθως:

α) Για λιμένες, αποβάθρες, ορμητήρια και προβλήτες κατώτερος επτά τοις εκατό (7%) και ανώτερος δέκα τοις εκατό (10%).

β) Για έργα ελάφρυνσης πρανών κατώτερος έντεκα τοις εκατό (11%) και ανώτερος δεκαέξι τοις εκατό (16%).

γ) Για ρυμούλκες, βυθοκόρους, πλωτούς γερανούς, ακάτους, πορθμεία, λέμβους, φορηγίδες, πλωτήρες και λοιπά συναφή στοιχεία κατώτερος οκτώ τοις εκατό (8%) και ανώτερος δώδεκα τοις εκατό (12%).

δ) Για μόνιμες δεξαμενές από σκυρόδεμα και πλωτές δεξαμενές κατώτερος πέντε τοις εκατό (5%) και ανώτερος οκτώ τοις εκατό (8%).

ε) Για ναυπηγικές κλίνες κατώτερος επτά τοις εκατό (7%) και ανώτερος δέκα τοις εκατό (10%).

στ) Για σχέδια ναυπήγησης πλοίων κατώτερος είκοσι επτά τοις εκατό (27%) και ανώτερος τριάντα τρία τοις εκατό (33%).

2. Για τα πάγια περιουσιακά στοιχεία των εργοληπτικών επιχειρήσεων δημόσιων και ιδιωτικών έργων οι κατώτεροι και οι ανώτεροι συντελεστές απόσβεσης ορίζονται ως ακολούθως:

α) Για ξυλεία η οποία χρησιμοποιείται σε οικοδομικά και άλλα τεχνικά έργα, κατώτερος είκοσι τέσσερα τοις εκατό (24%) και ανώτερος τριάντα τοις εκατό (30%).

β) Για μεταλλικά ικριώματα, κατώτερος επτά τοις εκατό (7%) και ανώτερος δέκα τοις εκατό (10%),

γ) Για προωθητήρες γαιών (μπουλντόζες), φορτωτές, ισοπεδωτές, αεροσυμπιεστές, εκσκαφείς, ασφαλικά μηχανήματα, γεωτρύπανα, αναβατόρια, μηχανικά φτυάρια, αυτοκινούμενους αποξεστήρες, θραυστήρες, τριβείς, σιλοκόσκινα, δονητές και αναμικτήρες σκυροδέματος, οδοστρωτήρες κ.λπ. κατώτερος έντεκα τοις εκατό (11%) και ανώτερος δεκαπέντε τοις εκατό (15%).

3. Για τις εγκαταστάσεις γενικά των επιχειρήσεων εκμετάλλευσης διωρύγων ο κατώτερος και ο ανώτερος συντελεστής απόσβεσης ορίζονται σε έντεκα τοις εκατό (11%) και δεκαέξι τοις εκατό (16%) αντίστοιχα.

4. Οι επιχειρήσεις που αναφέρονται στην προηγούμενη παράγραφο του άρθρου αυτού δεν δικαιούνται να διενεργούν τις κατά τα άρθρα 3,4, 7 παράγραφος 1 και 10 του παρόντος αποσβέσεις.

5. Για τις εγκαταστάσεις αεροδρομίων οι κατώτεροι και οι ανώτεροι συντελεστές

απόσβεσης ορίζονται ως ακολούθως:

α) Για αεροδιάδρομους, γέφυρες διέλευσης αεροσκαφών, χώρους πίστας αεροδρομίου για στάθμευση αεροσκαφών, γέφυρες επιβίβασης επιβατών, σύστημα τροφοδοσίας επεξεργασμένου αέρα και ολοκληρωμένο σύστημα διαχείρισης αποσκευών, κατώτερος δύο τοις εκατό (2%) και ανώτερος τέσσερα τοις εκατό (4%).

β) Για υπόγειο σύστημα παροχής ρεύματος 400 HZ στα αεροσκάφη κατώτερος επτά τοις εκατό (7%) και ανώτερος δέκα τοις εκατό (10%).

γ) Για οπτικά αεροβοηθήματα:

αα) Για εργασίες κατασκευής, κατώτερος δύο τοις εκατό (2%) και ανώτερος τέσσερα τοις εκατό (4%).

ββ) Για εξοπλισμό, κατώτερος τρία τοις εκατό (3%) και ανώτερος πέντε τοις εκατό (5%).

δ) Για τηλεπικοινωνιακά συστήματα κατώτερος δύο τοις εκατό (2%) και ανώτερος τέσσερα τοις εκατό (4%).

ΑΡΘΡΟ 8

Για τα γεωργικά μηχανήματα και τα εργαλεία που χρησιμοποιούνται από γεωργικές επιχειρήσεις και εκμεταλλεύσεις γενικά οι κατώτεροι και οι ανώτεροι συντελεστές απόσβεσης ορίζονται ως ακολούθως:

α) Για ελκυστήρες, αλωνιστικές μηχανές, οδοντωτές σβάρνες, σκαλιστήρια, καλλιεργητές, άροτρα, δισκοσβάρνες, χορτοαναδευτές, χορτοσωρευτές, σπартικές μηχανές, φορητά αναβατόρια, μηχανές τεμαχισμού σανών για αποθήκευση (στάσιμες), μηχανές άλεσης τροφών, ρυμούλκες, θεριστικές μηχανές, αυτοδετικές, χαρτοσυλλεκτοδεματικές, πατατοσυλλεκτικές και θεριζοαλωνιστικές μηχανές, φορτωτικές, χορτοκοπτικές, συλλεκτικές βάμβακος και συλλεκτικές αραβόσιτου μηχανές, φρέζες, τευτλοεξαγωγείς, κινητήρες εσωτερικής καύσης και αντλητικά συγκροτήματα κατώτερος οκτώ τοις εκατό (8%) και ανώτερος δώδεκα τοις εκατό (12%).

β) Για λιπάσματα διανομείς και ψεκαστήρες, κατώτερος δέκα τοις εκατό (10%) και ανώτερος δεκατέσσερα τοις εκατό (14%).

γ) Για λοιπά μηχανήματα, κατώτερος επτά τοις εκατό (7%) και ανώτερος δέκα τοις εκατό (10%).

ΑΡΘΡΟ 9

Οι κατώτεροι και οι ανώτεροι συντελεστές απόσβεσης της αξίας των ακολουθών πάγιων περιουσιακών στοιχείων των επιχειρήσεων που εκμεταλλεύονται κινηματογραφικές ταινίες, βιντεοκασέτες – D.V.D., καθώς και των ραδιοτηλεοπτικών σταθμών ορίζονται ως ακολούθως:

α) Για τις κινηματογραφικές ταινίες:

αα) κατώτεροι εβδομήντα πέντε τοις εκατό (75%) για το πρώτο έτος, έντεκα τοις εκατό (11%) για το δεύτερο έτος, επτά τοις εκατό (7%) για το τρίτο έτος και επτά τοις εκατό (7%) για το τέταρτο έτος εκμετάλλευσής τους και

ββ) ανώτεροι ογδόντα τοις εκατό (80%) για το πρώτο έτος, δώδεκα τοις εκατό (12%) για το δεύτερο έτος και οκτώ τοις εκατό (8%) για το τρίτο έτος εκμετάλλευσής

τους.

Η απόσβεση υπολογίζεται σε δωδεκάμηνη βάση ανεξάρτητα από το χρόνο εκμετάλλευσης της ταινίας στο οικείο διαχειριστικό έτος, με τον περιορισμό ότι αυτή δεν μπορεί να υπερβεί κατά το πρώτο έτος τα ακαθάριστα έσοδα που πραγματοποιήθηκαν από την εκμετάλλευση της ταινίας. Η τυχόν διαφορά της μειωμένης κατά το πρώτο έτος απόσβεσης προσαυξάνει τις αποσβέσεις του δεύτερου έτους ανεξάρτητα από το ύψος των ακαθάριστων εσόδων, ώστε για τα πρώτα δύο (2) έτη η συνολική απόσβεση να ανέρχεται στο ογδόντα έξι τοις εκατό ($75\% + 11\% = 86\%$) της αξίας της ταινίας στην περίπτωση επιλογής των κατώτερων συντελεστών ή στο ενενήντα δύο τοις εκατό ($80\% + 12\% = 92\%$) της αξίας της ταινίας στην περίπτωση επιλογής των ανώτερων συντελεστών.

β) Για τις βιντεοταινίες - D.V.D.:

αα) κατώτεροι εξήντα πέντε τοις εκατό (65%) για το έτος κτήσης, είκοσι πέντε τοις εκατό (25%) για το δεύτερο έτος και δέκα τοις εκατό (10%) για το τρίτο έτος εκμετάλλευσης τους και ββ) ανώτεροι εβδομήντα τοις εκατό (70%) για το έτος κτήσης και τριάντα τοις εκατό (30%) για το δεύτερο έτος εκμετάλλευσης τους.

γ) Οι τηλεταινίες, τηλεσειρές, μουσικές εκπομπές, εορταστικές εκπομπές, κινούμενα σχέδια, τηλεπαιχνίδια, ψυχαγωγικές εκπομπές, εκπομπές λόγου, αθλητικές και ποικίλου περιεχομένου αναλόγως του χρόνου εκμετάλλευσης τους αποσβένονται είτε εφάπαξ είτε τμηματικά και ισόποσα μέσα σε μία πενταετία σύμφωνα με τη διάταξη της περίπτωσης α' της παραγράφου 3 του άρθρου 43 του Κ.Ν. 2190/1920, αν η εκμετάλλευση τους διαρκεί ένα έτος ή περισσότερα του ενός αντίστοιχα.

ΑΡΘΡΟ 10

1. Για τα μεταφορικά μέσα (εκτός από τα πλωτά και τα εναέρια) και το τροχαίο υλικό οι κατώτεροι και οι ανώτεροι συντελεστές απόσβεσης ορίζονται ως ακολούθως:

α) Για τουριστικά λεωφορεία (πούλμαν) και λεωφορεία μεταφορικών επιχειρήσεων κατώτερος δεκαπέντε τοις εκατό (15%) και ανώτερος είκοσι τοις εκατό (20%).

β) Για φορτηγά αυτοκίνητα κατώτερος δεκαπέντε τοις εκατό (15%) και ανώτερος είκοσι τοις εκατό (20%).

γ) Για επιβατηγά αυτοκίνητα και μοτοσυκλέτες:

αα) Εκπαιδευτηρίων, κατώτερος έντεκα τοις εκατό (11%) και ανώτερος δεκαπέντε τοις εκατό (15%).

ββ) Επιχειρήσεων ενοικίασης αυτοκινήτων και μοτοσυκλετών και εκπαίδευσης υποψήφιων οδηγών (αυτοκινήτων και μοτοσυκλετών), κατώτερος δεκαεννέα τοις εκατό (19%) και ανώτερος είκοσι πέντε τοις εκατό (25%).

γγ) Λοιπών επιχειρήσεων, κατώτερος έντεκα τοις εκατό (11 %) και ανώτερος δεκαπέντε τοις εκατό (15%).

δ) Για μοτοποδήλατα και ποδήλατα κατώτερος έντεκα τοις εκατό (11%) και ανώτερος δεκαπέντε τοις εκατό (15%).

ε) Για οχήματα χωματουργικών έργων εντός ορυχείου, εξαιρουμένων εκείνων που αναφέρονται στην υποπερίπτωση γγ' της περίπτωσης ιβ' της παραγράφου 1 του άρθρου 4, κατώτερος δεκαεννέα τοις εκατό (19%) και ανώτερος είκοσι πέντε τοις εκατό (25%).

στ) Για οχήματα μεταφοράς προσώπων εντός ορυχείου κατώτερος έντεκα τοις

εκατό (11 %) και ανώτερος δεκαπέντε τοις εκατό (15%).

ζ) Για σιδηροτροχιές και τροχαίο υλικό κατώτερος τρία τοις εκατό (3%) και ανώτερος πέντε τοις εκατό (5%).

η) Για λοιπά μέσα και μηχανήματα των συγκοινωνιακών επιχειρήσεων κατώτερος οκτώ τοις εκατό (8%) και ανώτερος δώδεκα τοις εκατό (12%).

2. Για τα εναέρια μεταφορικά μέσα οι κατώτεροι και οι ανώτεροι συντελεστές απόσβεσης ορίζονται ως ακολούθως:

α) Για καινούργια αεροσκάφη, ελικόπτερα και ανεμόπτερα κατώτερος τέσσερα τοις εκατό (4%) και ανώτερος έξι τοις εκατό (6%).

β) Για μεταχειρισμένα αεροσκάφη, ελικόπτερα και ανεμόπτερα κατώτερος τέσσερα τοις εκατό (4%) και ανώτερος έξι τοις εκατό (6%), πλέον ένα τοις εκατό (1%) για κάθε έτος το οποίο παρήλθε από το επόμενο έτος της κατασκευής μέχρι το έτος της απόκτησης.

3. Για τα πλοία και λοιπά πλωτά μέσα χωρητικότητας φορτίου κάτω των 500 τόνων:

α) κατώτεροι συντελεστές απόσβεσης δεκαπέντε τοις εκατό (15%) για το πρώτο έτος εκμετάλλευσης τους υπό ελληνική σημαία, επτά τοις εκατό (7%) ετησίως από το δεύτερο έως και το πέμπτο έτος και τρία τοις εκατό (3%) ετησίως για το έκτο και κάθε ένα από τα επόμενα έτη εκμετάλλευσης τους και β) ανώτεροι συντελεστές απόσβεσης είκοσι τοις εκατό (20%) για το πρώτο έτος εκμετάλλευσης τους υπό ελληνική σημαία, δέκα τοις εκατό (10%) ετησίως από το δεύτερο έως και το πέμπτο έτος και πέντε τοις εκατό (5%) ετησίως για το έκτο και κάθε ένα από τα επόμενα έτη εκμετάλλευσης τους.

4. Τα ποσοστά απόσβεσης που αναφέρονται στις παραγράφους 1 έως και 3 αυτού του άρθρου δεν εφαρμόζονται στην περίπτωση που προβλέπονται διαφορετικοί συντελεστές από διατάξεις ειδικών νόμων.

ΑΡΘΡΟ 11

1. Ο κατώτερος και ο ανώτερος συντελεστής απόσβεσης των ειδών εξοπλισμού γενικά (επίπλων, σκευών κ.λ.π.) των σανατορίων, κλινικών, εκπαιδευτηρίων, εστιατορίων και κέντρων διασκέδασης ορίζονται, αντίστοιχα, σε είκοσι τέσσερα τοις εκατό (24%) και τριάντα τοις εκατό (30%).

2. Ο κατώτερος και ο ανώτερος συντελεστής απόσβεσης των ειδών εξοπλισμού γενικά (επίπλων, σκευών κ.λ.π.) των λοιπών επιχειρήσεων ορίζονται σε δεκαπέντε τοις εκατό (15%) και είκοσι τοις εκατό (20%) αντίστοιχα.

3. Για τα είδη εξοπλισμού γραφείου, δηλαδή αριθμομηχανές, λογιστικές μηχανές, φωτοαντιγραφικά και φωτοτυπικά μηχανήματα, γραφομηχανές, μαγνητόφωνα, προβολείς διαφανειών, τηλεφωνικά κέντρα, τηλεφωνικές συσκευές, συσκευές TELEX, FAX, καθώς και τα επιστημονικά όργανα και τις συσκευές εργαστηρίου χημείου, ο κατώτερος και ο ανώτερος συντελεστής απόσβεσης ορίζονται σε δεκαπέντε τοις εκατό (15%) και είκοσι τοις εκατό (20%) αντίστοιχα.

4. Αν τα πάγια περιουσιακά στοιχεία που αναφέρονται στην παράγραφο 3 αυτού του άρθρου χρησιμοποιούνται ως μέσα εκπαίδευσης, ο κατώτερος και ο ανώτερος συντελεστής απόσβεσης ορίζονται σε είκοσι εννέα τοις εκατό (29%) και τριάντα πέντε τοις εκατό (35%) αντίστοιχα.

5. Για τους ηλεκτρονικούς υπολογιστές και τα ηλεκτρονικά συγκροτήματα, γενικώς, ο κατώτερος και ο ανώτερος συντελεστής απόσβεσης ορίζονται σε

εικοσιτέσσερα τοις εκατό (24%) και τριάντα τοις εκατό (30%) αντίστοιχα. Αν τα παραπάνω πάγια περιουσιακά στοιχεία χρησιμοποιούνται ως μέσα εκπαίδευσης, ο κατώτερος και ο ανώτερος συντελεστής απόσβεσης ορίζονται σε τριάντα τέσσερα τοις εκατό (34%) και σαράντα τοις εκατό (40%) αντίστοιχα.

Ο κατώτερος και ο ανώτερος συντελεστής απόσβεσης του λογισμικού (SOFTWARE) των ηλεκτρονικών υπολογιστών ορίζεται σε είκοσι τέσσερα τοις εκατό (24%) και τριάντα τοις εκατό (30%) αντίστοιχα.

Η απόσβεση των ηλεκτρονικών υπολογιστών και του λογισμικού (SOFTWARE) μπορεί να γίνεται και εφάπαξ κατά τη χρήση εντός της οποίας τίθενται σε λειτουργία.

6. Ο κατώτερος και ο ανώτερος συντελεστής απόσβεσης της αξίας των ειδών υγιεινής των ξενοδοχειακών επιχειρήσεων, σανατορίων και κλινικών, στις περιπτώσεις που αυτά θεωρούνται εγκαταστάσεις των παραπάνω επιχειρήσεων και όχι των ακινήτων, ορίζονται σε δεκαπέντε τοις εκατό (15%) και είκοσι τοις εκατό (20%), αντίστοιχα.

7. Για φωτεινές επιγραφές που είναι εγκατεστημένες σε ακίνητα τρίτων ο κατώτερος και ο ανώτερος συντελεστής απόσβεσης ορίζεται σε δεκαπέντε τοις εκατό (15%) και είκοσι τοις εκατό (20%) αντίστοιχα.

ΑΡΘΡΟ 12

Για τα είδη τα οποία αποτελούν πάγια στοιχεία ασκούμενης δραστηριότητας, η οποία εντάσσεται στις υπηρεσίες ελευθέρων επαγγελματιών, οι κατώτεροι και οι ανώτεροι συντελεστές απόσβεσης ορίζονται ως ακολούθως:

α) Για μηχανήματα και λοιπές επαγγελματικές εγκαταστάσεις, όργανα και συσκευές εργαστηρίου χημείου και συναφών ειδών και έπιπλα και σκεύη κατώτερος δεκαπέντε τοις εκατό (15%) και ανώτερος είκοσι τοις εκατό (20%).

β) Για ηλεκτρονικούς υπολογιστές και ηλεκτρονικά συγκροτήματα και λογισμικό (SOFTWARE) των ηλεκτρονικών υπολογιστών κατώτερος είκοσι τέσσερα τοις εκατό (24%) και ανώτερος τριάντα τοις εκατό (30%).

Η απόσβεση των ηλεκτρονικών υπολογιστών και του λογισμικού (SOFTWARE) μπορεί να γίνεται και εφάπαξ κατά τη χρήση εντός της οποίας τίθενται σε λειτουργία. *(προστέθηκε με το άρθρο 4 παρ. 9 του ν. 3522/06.)*

γ) Για οικιακές συσκευές ή συστήματα χρήσης φυσικού αερίου και ανανεώσιμων πηγών ενέργειας παρέχεται η δυνατότητα απόσβεσης μέχρι ποσοστού εβδομήντα πέντε τοις εκατό (75%) της δαπάνης με τους κατωτέρω οριζόμενους ετήσιους συντελεστές απόσβεσης:

αα) Λέβητες κεντρικής θέρμανσης φυσικού αερίου χυτοσίδηροι, θερμοσίφωνες αποθήκευσης καύσης φυσικού αερίου και μαγειρικές συσκευές καύσης φυσικού αερίου κατώτερος δύο τοις εκατό (2%) και ανώτερος τέσσερα τοις εκατό (4%),

ββ) Λέβητες κεντρικής θέρμανσης φυσικού αερίου χαλύβδινοι, θερμοσίφωνες ταχείας ροής και συνδυασμένοι λέβητες, θερμοσίφωνες καύσης φυσικού αερίου και ηλιακό θερμοσιφωνικό οικιακό σύστημα κατώτερος τεσσεράμισι τοις εκατό (4,5%) και ανώτερος εξίμισι τοις εκατό (6,5%).

γγ) Αυτόνομα θερμαντικά σώματα καύσης φυσικού αερίου, μαγειρικές συσκευές μεικτού τύπου (ηλεκτρικές και φυσικού αερίου) και ηλιακούς συλλέκτες κατώτερος

τρία τοις εκατό (3%) και ανώτερος πέντε τοις εκατό (5%).

δ) Για επιστημονικά περιοδικά και συγγράμματα εκατό τοις εκατό (100%).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ
ΦΘΙΝΟΥΣΑ ΜΕΘΟΔΟΣ
ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΕΣ ΑΠΟΣΒΕΣΕΩΝ ΦΘΙΝΟΥΣΑΣ ΜΕΘΟΔΟΥ

ΑΡΘΡΟ 13

1. Για την εφαρμογή των διατάξεων της παραγράφου 2 του άρθρου 2 του παρόντος ως μηχανήματα και λοιπός μηχανολογικός ή τεχνικός εξοπλισμός παραγωγής θεωρούνται τα πάγια περιουσιακά στοιχεία που αναφέρονται στις ακόλουθες διατάξεις του παρόντος:

α) στις παραγράφους 1 (εκτός της υποπερίπτωσης αα' της περίπτωσης ε', των περιπτώσεων ι' και ια' κοιτών υποπεριπτώσεων ββ' και δδ' της περίπτωσης ιβ'), 5, 7 (εκτός των περιπτώσεων α' και β'), 8 (εκτός της περίπτωσης β'), 9, 11, 12 και 14 (εκτός των περιπτώσεων α' και β') του άρθρου 4.

β) Στην περίπτωση β' της παραγράφου 15 του άρθρου 4, με την προϋπόθεση ότι αυτά τα πάγια περιουσιακά στοιχεία χρησιμοποιούνται άμεσα στην παραγωγική διαδικασία και

γ) στην παράγραφο 4 του άρθρου 6.

2. Για τον υπολογισμό των τακτικών αποσβέσεων με τη φθίνουσα μέθοδο οι κατώτεροι ή ανώτεροι συντελεστές απόσβεσης που προβλέπονται για τη σταθερή μέθοδο από τις διατάξεις του παρόντος πολλαπλασιάζονται για κάθε πάγιο περιουσιακό στοιχείο με συντελεστή τρία (3).

3. Οι κατά την προηγούμενη παράγραφο προκύπτοντες συντελεστές αποσβέσεων της φθίνουσας μεθόδου υπολογίζονται επί του εκάστοτε υπολοίπου της αναπόσβεστης αξίας κάθε πάγιου περιουσιακού στοιχείου.

4. Κατά τη διαχειριστική περίοδο που η αναπόσβεστη αξία των παγίων περιουσιών στοιχείων, μειωμένη με τις αποσβέσεις που αντιστοιχούν σε αυτή τη διαχείριση, είναι μικρότερη από το ποσοστό δέκα τοις εκατό (10%) της αξίας κτήσης, προσαυξημένης με τις δαπάνες προσθηκών ή βελτιώσεων, ή της αναπροσαρμοσμένης αξίας τους, ολόκληρο το ποσό της αναπόσβεστης αξίας δύναται να αποσβεσθεί σε αυτή τη διαχείριση.

Στον Υφυπουργό Οικονομίας και Οικονομικών αναθέτουμε τη δημοσίευση και εκτέλεση αυτού του διατάγματος.

3. Αποσβέσεις εκπιπτόμενες από τα ακαθάριστα έσοδα των επιχειρήσεων

A. ΜΕ ΒΑΣΗ ΝΟΜΟΥΣ & ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΕΣ ΛΥΣΕΙΣ

Αποσβέσεις - Γενικά

- 1.** Οι τακτικές αποσβέσεις εκπίπτουν από τα ακαθάριστα έσοδα, ανεξάρτητα αν επιβαρύνουν το κόστος παραγωγής ή όχι. (1007856/10126/B0012/17-2-2000)
- 2.** Οι επιχειρήσεις δικαιούνται να υπολογίζουν αποσβέσεις μόνο σε πάγια στοιχεία που ανήκουν σε αυτές και τα οποία χρησιμοποιούν. (1078861/10647/B0012/5-8-1998)
- 3.** Οι αποσβέσεις επί ακινήτου (βιομηχανικού χώρου) υπολογίζονται επί της αξίας που αναγράφεται στα βιβλία και όχι επί της αξίας του ακινήτου όπως αυτή προκύπτει με βάση τον αντικειμενικό τρόπο. (1055864/10200/B0012/30-6-1989)
- 4.** Πάγια αξίας μέχρι και 600 ευρώ (200.000 δρχ.) μπορούν να αποσβεστούν εφάπαξ μέσα στη χρήση κατά την οποία αυτά χρησιμοποιήθηκαν ή τέθηκαν σε λειτουργία. (1061103/10556/B0012/5-12-2001). Σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 6 του άρθρου 9 του ν. 3296/2004, για αυτά που αποκτώνται από διαχειριστικές περιόδους που αρχίζουν από την 1.1.2005 και μετά, το ανώτατο όριο αξίας κτήσης τους αυξάνεται από 600 σε 1.200 ευρώ.
- 5.** Οι επιχειρήσεις που λειτουργούν εποχιακά (π.χ. ξενοδοχεία, εστιατόρια, ενοικιάσεις αυτοκινήτων, κ.λπ.) υποχρεούνται να υπολογίζουν αποσβέσεις για ολόκληρο το έτος (για δώδεκα μήνες). (1016914/15075/Γ0012/17-2-2000)
- 6.** Τα νομικά πρόσωπα της παρ. 1 του άρθρου 101 του Κ.Φ.Ε. (Α.Ε., Ε.Π.Ε., συν/μοί, κ.λπ.) που εκμισθώνουν κτίριο σε τρίτο (εκμετάλλευση από άλλο) δικαιούνται να διενεργούν αποσβέσεις που προβλέπονται από το π.δ. επί της αξίας του κτιρίου. (1107925/11292/B0012/2-1-2001)
- 7.** Οι αλλοδαπές επιχειρήσεις που αποκτούν αποκλειστικά εισοδήματα από εκμίσθωση ακινήτου στην Ελλάδα (Σημ.: στερούνται μόνιμης εγκατάστασης), ενεργούν αποσβέσεις σύμφωνα με όσα ισχύουν για τον προσδιορισμό του εισοδήματος των φυσικών προσώπων, ήτοι με βάση τα οριζόμενα στο άρθρο 23 του Κ.Φ.Ε. (1021298/10407/B0012/14-4-2000)
- 8.** Το κόστος αγοράς των διαφημιστικών πινακίδων, στεγάστρων, αντλιών υγρών καυσίμων με το οποίο επιβαρύνεται εταιρεία πετρελαιοειδών για την τοποθέτησή τους σε πρατήρια τρίτων (από τα οποία διατίθενται αποκλειστικά τα καύσιμα της συγκεκριμένης εταιρείας) υπόκειται σε απόσβεση, εφόσον τα πάγια αυτά στοιχεία αποτελούν περιουσιακά στοιχεία της υπόψη εταιρείας. (1039635/10411/B0012/14-11-2003)
- 9.** Το κόστος κατασκευής υπόγειων δεξαμενών αποθήκευσης υγρών καυσίμων, που κατασκευάζει εταιρεία πετρελαιοειδών σε πρατήρια τρίτων, υπόκειται σε απόσβεση βάσει των ετών που προβλέπει η σύμβαση αποκλειστικής διάθεσης προϊόντων της εταιρείας με τον πρατηριούχο. (1039635/10411/B0012/14-11-2003)

10. Το καθαρό εισόδημα των προσωπικών εταιρειών από την εκμίσθωση ακινήτων υπολογίζεται με βάση τα οριζόμενα στην περ. α' της παρ. 1 του άρθρου 23 του ΚΦΕ. Περαιτέρω από τις αποσβέσεις που υπολογίζονται επί των ακινήτων με βάση το π.δ 299/2003 αφαιρείται η απόσβεση του άρθρου 23 του ΚΦΕ και συνεπώς από το ακαθάριστο εισόδημα από εμπορικές επιχειρήσεις εκπίπτει το υπολειπόμενο τμήμα των αποσβέσεων. (1100584/2133/A0012/24-2-2004)

Αποσβέσεις χώρων εξυπηρέτησης του κοινού

1. Οι επιχειρήσεις εκμετάλλευσης πολυκαταστημάτων και SUPER MARKETS διενεργούν αποσβέσεις στα καταστήματά τους, καθώς και στα κτίσματα εκείνα που είναι συνεχόμενα στα καταστήματα αυτά και αφορούν γραφεία και αποθήκες με τον αυξημένο συντελεστή 8%. (1084480/16412/Γ0012/ΠΟΛ1185/7-9-1999)
2. Τα καταστήματα των Τραπεζών και Οργανισμών κοινής ωφέλειας περιλαμβάνονται στην έννοια των «καταστημάτων εξυπηρέτησης του κοινού γενικά», προκειμένου για την εφαρμογή του αυξημένου συντελεστή αποσβέσεων. Επίσης, περιλαμβάνονται και τα γραφεία, λογιστήρια, κ.λπ., εφόσον λόγω της χρήσεώς τους προς εξυπηρέτηση του κοινού υφίστανται μεγαλύτερη φθορά. (Τ.546/ΠΟΛ 129/1974), (1076433/ΠΟΛ 1184/1998)

Αποσβέσεις στα ακίνητα που μεταβιβάζονται από εξωχώριες εταιρείες

Οι επιχειρήσεις που αγοράζουν ακίνητα από εξωχώριες εταιρείες κατ' εφαρμογή των διατάξεων της παρ. 2 του άρθρου 18 του ν. 3091/2002 δικαιούνται να διενεργούν αποσβέσεις στα πάγια αυτά στοιχεία, που αναγνωρίζονται φορολογικά. (1062241/10672/B0012/2-7-2003)

Αποσβέσεις στο κόστος ανέγερσης ιδιόκτητων χώρων ψυχαγωγίας – αναψυχής (παιδικοί σταθμοί, γυμναστήρια κ.λπ.)

Οι αποσβέσεις που διενεργούν οι επιχειρήσεις στο κόστος ανέγερσης ιδιόκτητων χώρων ψυχαγωγίας – αναψυχής, όπως παιδικοί σταθμοί, παιδικές χαρές, γυμναστήρια και λοιπές συναφείς κτιριακές εγκαταστάσεις, για την εξυπηρέτηση των αναγκών του προσωπικού τους και των τέκνων αυτού, εκπίπτουν από τα ακαθάριστα έσοδά τους. (1101240/10965/B0012/ΠΟΛ 1278/18-12-2002)

Αποσβέσεις στο ποσό που καταβάλλει αγοράστρια επιχείρηση λόγω πλήρωσης διαλυτικής αίρεσης

Η αξία κτήσης ακινήτου προσαυξάνεται με το ποσό που καταβάλλει η αγοράστρια επιχείρηση στην πωλήτρια επιχείρηση, με σκοπό τη διευθέτηση διαφοράς τους που προέκυψε από την πλήρωση διαλυτικής αίρεσης η οποία είχε περιληφθεί στο συμβόλαιο αγοραπωλησίας ακινήτου και επί της προσαυξημένης αυτής αξίας του ακινήτου, η αγοράστρια επιχείρηση δικαιούται να διενεργεί αποσβέσεις κατά το μέρος που αντιστοιχεί στο κτίριο και με την προϋπόθεση ότι το χρησιμοποιεί. (1059249/10531 ΠΕ/B0012/31-7-2002)

Εισφορά χρήσης ακινήτου σε Α.Ε. για ορισμένο διάστημα, επί του οποίου δεν αποκτά κάποιο εμπράγματο δικαίωμα

Εισφορά χρήσης ακινήτου σε ανώνυμη εταιρεία για ορισμένο χρονικό διάστημα, επί του οποίου αυτή δεν αποκτά κάποιο εμπράγματο δικαίωμα και έναντι της οποίας ο εισφέρων λαμβάνει από την εταιρεία μετοχές εκδόσεώς της, ισόποσης αξίας με τη μισθωτική αξία του ακινήτου: Στην περίπτωση αυτή, η ανώνυμη εταιρεία

για καθένα από τα ακαθάριστα έσοδά της ποσό που αντιστοιχεί στην εισφορά χρήσης του ακινήτου, προς αποκατάσταση της απώλειας του κεφαλαίου την οποία θα υποστεί η ανώνυμη εταιρεία, λόγω περιέλευσης του ακινήτου στον κύριο αυτού, μετά τη λήξη του χρόνου κατά τον οποίο εισφέρεται η χρήση του, χωρίς καμία αποζημίωση. Το ποσό αυτό είναι ίσο με το πηλίκο της διαίρεσης της αξίας της εισφερόμενης χρήσης του ακινήτου διά του αριθμού των ετών για τα οποία εισφέρεται η χρήση αυτού. (Ν. 3166/608/ΠΟΛ. 1213/12-7-1976)

Αποσβέσεις στο Φ.Π.Α. που βαρύνει πάγια και ο οποίος δεν εκπίπτει από το φόρο των εκροών

Ο Φ.Π.Α. που βαρύνει τις αγορές των ενσώματων παγίων των επιχειρήσεων και ο οποίος δεν μπορεί να εκπέσει από το Φ.Π.Α. εκροών, προσauξάνει την τιμή κτήσης του παγίου και κατά συνέπεια, επί της συνολικής αξίας του παγίου αυτού θα διενεργούνται αποσβέσεις. (1092609/10874/B0012/21-10-1999), (1120445/10662 ΠΕ/B0012/11-3-1997)

Αποσβέσεις επί της αξίας του δικαιώματος ψιλής κυριότητας παγίων στοιχείων

Στην περίπτωση σύστασης επικαρπίας επί παγίων περιουσιακών στοιχείων, η επιχείρηση – ψιλή κυρία δικαιούται, από το χρόνο που θα συσταθεί η επικαρπία επί των συγκεκριμένων παγίων και μέχρι το χρόνο που αυτή θα λήξει, να διενεργεί αποσβέσεις, οι οποίες εκπίπτουν από τα ακαθάριστα έσοδά της, στην αξία της ψιλής κυριότητας των παγίων με τον προβλεπόμενο συντελεστή. (1119612/11059ΠΕ/B0012/20-9-1995)

Αποσβέσεις επί της αξίας του δικαιώματος επικαρπίας παγίων στοιχείων

Στην περίπτωση σύστασης επικαρπίας επί παγίων περιουσιακών στοιχείων, η επικαρπώτρια επιχείρηση δικαιούται να ενεργεί αποσβέσεις, οι οποίες εκπίπτουν από τα ακαθάριστα έσοδά της, επί της αξίας του δικαιώματος επικαρπίας των παγίων. Ο συντελεστής απόσβεσης στην περίπτωση αυτή, προκύπτει με βάση με το χρόνο διάρκειας του δικαιώματος επικαρπίας. Η αξία της επικαρπίας εξευρίσκεται κατά τα οριζόμενα από τις διατάξεις των παραγράφων 3, 4 και 5 του άρθρου 15 του ν.δ. 118/1973. Έτσι, αν η επικαρπία ακινήτου έχει συσταθεί για ορισμένο χρόνο, ο συντελεστής απόσβεσης θα ισούται με το πηλίκο που θα προκύψει από τη διαίρεση της υπόψη αξίας με τα έτη διάρκειας της επικαρπίας. Αν η επικαρπία ακινήτου συσταθεί για αόριστο χρόνο ή για εφόρου ζωής, ο συντελεστής απόσβεσης θα ισούται με εκείνον που ορίζεται από τις κείμενες διατάξεις. (1119612/11059 ΠΕ/Boo12/6-7-1998), (1078060/10448/B0012/20-9-1995)

Αποσβέσεις παγίων στοιχείων νέων επιχειρήσεων

1. Για τις νέες επενδύσεις που πραγματοποιεί επιχείρηση σε χώρο όπου βρίσκεται υφιστάμενο παλιό υποκατάστημά της, η επιχείρηση μπορεί στις τρεις (3) πρώτες χρήσεις είτε να μην υπολογίσει αποσβέσεις είτε να υπολογίσει αυτές με το 50% του ισχύοντος συντελεστή απόσβεσης, ανεξάρτητα αν το υποκατάστημα αυτό ορίστηκε μετέπειτα ως έδρα της επιχείρησης. (1072491/15632/Γ0012/14-10-1999)
2. Οι νέες επιχειρήσεις υποχρεούνται, κατά τη διαχειριστική περίοδο εντός της οποίας αρχίζει η παραγωγική λειτουργία τους, να διενεργούν αποσβέσεις με τους ισχύοντες συντελεστές. Το δικαίωμα χρήσης του μειωμένου κατά 50% συντελεστή απόσβεσης ή της μη διενέργειας αποσβέσεων αρχίζει από το επόμενο έτος. Τα ανωτέρω ισχύουν και επί νέου υποκαταστήματος. (1072491/15632/Γ0012/14-10-1999)

3. Η μετεγκατάσταση υποκαταστήματος επιχείρησης σε άλλο κτίριο δεν αποτελεί ίδρυση νέου υποκαταστήματος. (1002645/15021/Γ0012/11-2-2004)

Απόσβεση προγραμμάτων ηλεκτρονικών υπολογισμών (Software)

Τα προγράμματα ηλεκτρονικών υπολογιστών (software) που εισάγει επιχείρηση και από συγγενείς εταιρείες του εξωτερικού και τα χρησιμοποιεί για ενοικίαση σε τρίτους, έναντι περιοδικού μισθώματος, θεωρούνται για την εκμισθώτρια εταιρεία πάγια στοιχεία και αποσβένονται, σύμφωνα με τους προβλεπόμενους συντελεστές απόσβεσης. (1108007/10542/B0012?10-4-1992)

Αποσβέσεις από εταιρείες κατασκευής και εκμετάλλευσης αεροδρομίων

Οι εταιρείες κατασκευής και εκμετάλλευσης αεροδρομίων δικαιούνται, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 2093/1992, να υπολογίζουν εξωλογιστικά αποσβέσεις μεγαλύτερες των προβλεπόμενων από το π.δ. 299/2003 και η ζημία που προκύπτει από το λόγο μεταφέρεται για συμψηφισμό στα επόμενα έτη. (1003721/10083/B0012/24-5-2004)

Αποσβέσεις κτιρίων, η αναπόσβεστη αξία των οποίων αναπροσαρμόζεται με τις διατάξεις του ν. 3229/2004

Η διενέργεια αποσβέσεων επί της υπεραξίας που προκύπτει από την αναπροσαρμογή της αναπόσβεστης αξίας των κτιρίων με το ν. 3229/2004 αρχίζει από την επόμενη διαχειριστική περίοδο εντός της οποίας πραγματοποιείται η αναπροσαρμογή της αναπόσβεστης αξίας (1010923/10158/B0012/14-2-2005)

Αποσβέσεις μηχανημάτων

Το κόστος αγοράς μηχανημάτων, που η επιχείρηση στη συνέχεια χρησιμεύει σε επιχειρήσεις – πελάτες της με σκοπό να χρησιμοποιούνται αποκλειστικά για τον εφοδιασμό τους με προϊόντα αυτής, υπόκειται σε απόσβεση σύμφωνα με τις διατάξεις της περ. στ' της παραγράφου 1 του άρθρου 31 του ν. 2238/1994. Στην περίπτωση αυτή δεν εμπίπτουν τα μηχανήματα και ο εξοπλισμός γενικά που χρησιμεύουν οι επιχειρήσεις σε άλλες επιχειρήσεις εκμετάλλευσης διαγνωστικών κέντρων, κλινικών ή θεραπευτηρίων (1030440/10391/B0012/ΠΟΛ. 1056/23.3.07).

Αποσβέσεις οχημάτων

Οι δαπάνες σε ιδιόκτητα οχήματα που πραγματοποιούνται για την προσαρμογή τους προς τις λειτουργικές ανάγκες της επιχείρησης αποσβένονται ισόποσα σε πέντε συνεχείς χρήσεις, αρχής γενομένης από τη χρήση εντός της οποίας έγινε η προσαρμογή (π.χ. αυτοκίνητα επιχειρήσεων παροχής ασφάλειας, πυρασφάλειας κ.λπ.) (1030440/10391/B0012/ΠΟΛ. 1056/23.3.07)

Λοιπές περιπτώσεις

Το κόστος κατασκευής μαρίνας εκπίπτει τμηματικά και ισόποσα, σύμφωνα με τα χρόνια που απομένουν από το χρόνο έναρξης εκμετάλλευσης της μέχρι τη λήξη της μίσθωσης του αιγιαλού (1030440/10391/B0012/ΠΟΛ. 1056/23.3.07)

B. ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΙΣ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ ΤΟΥ Σ.τ.Ε.

1. Ως τμήματα οικοδομών, που χρησιμοποιούνται από καταστήματα εξυπηρέτησης του κοινού, θεωρούνται όλοι οι χώροι που εξυπηρετούν τα καταστήματα αυτά, όπως είναι τα γραφεία και οι αποθήκες αυτών. Εφαρμόζεται ο ίδιος συντελεστής απόσβεσης. (Σ.τ.Ε. 579/1986), (Σ.τ.Ε. 2925/1990, 432-435/1995)

2. Η αξία των ανταλλακτικών αφαιρείται εξολοκλήρου στη χρήση που πρωτοχρησιμοποιήθηκαν. Πρέπει όμως να αποδεικνύεται ότι πρόκειται για αγορές τρέχουσας φύσης ανταλλακτικών και όχι για μέρη μηχανημάτων τα οποία αυξάνουν το κόστος των παγίων. (Σ.τ.Ε. 806/1998)
3. Η ξυλεία που χρησιμοποιείται για τη διάστρωση του σκυροδέματος και τη διαμόρφωση κριωμάτων δεν συμπεριλαμβάνεται στην έννοια των εργαλείων και υπόκειται σε τμηματική απόσβεση. (Σ.τ.Ε. 4297/1980)
4. Τα σεντόνια, πετσέτες και λοιπά είδη ξενοδοχειακών επιχειρήσεων υπόκεινται σε τμηματική απόσβεση. Αν όμως η αξία του καθενός είναι μέχρι και 600 ευρώ δύναται να εκπέσει εφάπαξ. (Σ.τ.Ε. 4297/1980)
5. Η απόσβεση των παγίων αρχίζει από το μήνα που αυτά τίθενται σε χρήση. (Σ.τ.Ε. 810/1982)
6. Εποχιακή επιχείρηση. Η απόσβεση των παγίων στοιχείων διενεργείται επί ετήσιας βάσεως (και όχι σε δωδέκατα) ακόμα και στην περίπτωση που η επιχείρηση πραγματοποιεί έσοδα μόνο τους θερινούς μήνες. (Σ.τ.Ε. 3310/1987)
7. Τα έξοδα εκτελωνισμού παγίου στοιχείου προσαυξάνουν την αξία του, υπόκεινται σε τμηματική απόσβεση και δεν μπορούν να εκπέσουν ως γενικά έξοδα διαχείρισης. (Σ.τ.Ε. 810/1982)
8. Επιχείρηση ανέγερσης και πώλησης οικοδομών, εάν εκμισθώνει κατ' επάγγελμα κάποια εκ των αρχικώς προοριζόμενων προς πώληση ακινήτων, δικαιούται να διενεργεί αποσβέσεις για την αξία αυτών ως πάγια στοιχεία. (Σ.τ.Ε. 2069/1983)
9. Οι αποσβέσεις ενεργούνται μόνο στα πάγια στοιχεία που ανήκουν κατά κυριότητα στην επιχείρηση. (Σ.τ.Ε. 4118-9/97)
10. Οι καταβαλλόμενες από τις επιχειρήσεις στους μηχανικούς αμοιβές για την εκπόνηση τεχνικής μελέτης και την έκδοση άδειας οικοδομής, εντάσσονται στο κόστος κατασκευής της οικοδομής και εκπίπτουν τμηματικά με τις ενεργούμενες κάθε έτος αποσβέσεις. (Σ.τ.Ε. 2525/1991)
11. Η αξία των εργαλείων και ανταλλακτικών των χρησιμοποιούμενων μηχανημάτων, τόσο των επιχειρήσεων, όσο και των ελεύθερων επαγγελματιών, αποσβένονται εξ ολοκλήρου εντός της χρήσεως κατά την οποία για πρώτη φορά χρησιμοποιήθηκαν αυτά. (Σ.τ.Ε. 3/90)

4. Αποσβέσεις μη εκπιπόμενες από τα ακαθάριστα έσοδα των επιχειρήσεων

A. ΜΕ ΒΑΣΗ ΝΟΜΟΥΣ

1. Επιχειρήσεις που προέρχονται από συγχώνευση ή μετατροπή άλλων επιχειρήσεων με το ν.δ. 1297/1972: Οι αποσβέσεις που υπολογίζονται στην υπεραξία που αναλογεί στην αποσβεσθείσα αξία των εισφερόμενων από τη μετατρεπόμενη ή συγχωνευόμενη επιχείρηση παγίων περιουσιακών στοιχείων, δεν εκπίπτουν από τα ακαθάριστα έσοδα της επιχείρησης που προήλθε από τη μετατροπή από τη μετατροπή ή συγχώνευση. (ν.δ. 1297/1972, άρθρο 2, παρ. 3).
2. Οι αποσβέσεις παγίων περιουσιακών στοιχείων που αγοράζονται από εξωχώρια εταιρεία, δεν αναγνωρίζονται προς έκπτωση από τα ακαθάριστα έσοδα. (ΚΦΕ, άρθρο 31, παρ.1, περ. στ').
3. Οι υπολογιζόμενες αποσβέσεις από τις τραπεζικές, ασφαλιστικές και τις εισηγμένες στο Χ.Α.Α. ανώνυμες εταιρείες, που αναπροσάρμοσαν, σύμφωνα με το άρθρο 28 του

v.3091/2002 την αναπόσβεστη αξία των ιδιοχρησιμοποιούμενων ακινήτων τους, δεν εκπίπτουν από τα ακαθάριστα έσοδά τους κατά το μέρος που αναλογούν στην προκύψασα υπεραξία. (v. 3091/2002, άρθρο 28, παρ.2)

B. ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΙΣ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΕΣ ΛΥΣΕΙΣ

Αποσβέσεις – Γενικά

1. Αν η επιχείρηση δεν διενεργήσει αποσβέσεις ή διενεργήσει με μικρότερο συντελεστή από τον προβλεπόμενο, δεν έχει το δικαίωμα διενέργειας αποσβέσεων για το ποσό αυτό στις επόμενες χρήσεις, δεδομένου ότι οι αποσβέσεις είναι υποχρεωτικές. Ο υποχρεωτικός χαρακτήρας των αποσβέσεων Ισχύει για ισολογισμούς που κλείνουν μετά τις 30 Δεκεμβρίου 1997.
2. Στην περίπτωση διενέργειας αποσβέσεων με συντελεστή ανώτερο από τον προβλεπόμενο, το τμήμα των αποσβέσεων που αντιστοιχεί στο υπερβάλλον ποσοστό δεν εκπίπτει από τα ακαθάριστα έσοδα.

Πάγια σε αδράνεια

Αποσβέσεις σε ακίνητο που βρίσκεται σε αδράνεια δεν αναγνωρίζονται προς έκπτωση από τα ακαθάριστα έσοδα. (Κ. 13237/34/ΠΟΛ. 512/2-12-1974) και (Α. 1894/515/30-4-1980)

Αποσβέσεις επιχορηγηθέντων παγίων

Οι αποσβέσεις που αναλογούν στην αξία των παγίων στοιχείων που επιχορηγείται βάσει αναπτυξιακών νόμων (v. 1982/1990, v. 2601/1998) ή από την Ευρωπαϊκή Ένωση, για την πραγματοποίηση επενδύσεων, δεν αναγνωρίζονται προς έκπτωση από τα ακαθάριστα έσοδα.

Για το λόγο αυτό, τα ποσά επιχορηγήσεων καταχωρούνται σε πίστωση του λογαριασμού 41.10 «Επιχορηγήσεις πάγιων επενδύσεων» και στο τέλος κάθε χρήσης ποσό αυτών ίσο με τις τακτικές και πρόσθετες αποσβέσεις, που διενεργήθηκαν στην αξία των παγίων στοιχείων που επιχορηγήθηκε, μεταφέρεται στον αποτελεσματικό λογαριασμό 81.10 «Έκτακτα και ανόργανα έσοδα» με την ειδικότερη διάκριση 81.10.05 «Αναλογούσες στη χρήση επιχορηγήσεις πάγιων επενδύσεων». (1040321/10238/ΠΟΛ. 1093/1992 ερμην. Εγκύκλιος του v. 1892/1990, 1072294/11060/Β0012/1.10.2004).

Τα ανωτέρω δεν ισχύουν για τις αποσβέσεις των παγίων στοιχείων που επιχορηγούνται με το v. 3299/2004.

Αποσβέσεις χρηματοδοτικής μίσθωσης (sale and lease back)

Πώληση ακινήτου επιχείρησης σε εταιρεία χρηματοδοτικής μίσθωσης, σύναψη σύμβασης χρηματοδοτικής μίσθωσης (sale and lease back) και επαναγορά αυτού πριν από τη λήξη της μίσθωσης.

Οι, αποσβέσεις, που ενεργεί επιχείρηση στο κόστος επαναγοράς ακινήτου (κτιρίου), πριν από τη λήξη της σύμβασης χρηματοδοτικής μίσθωσης (sale and lease back), δεν αναγνωρίζονται προς έκπτωση από τα ακαθάριστα έσοδά της μέχρι του ποσού της υπεραξίας του κτιρίου για το οποίο έτυχε απαλλαγής κατά την αρχική πώληση του ακινήτου προς την εταιρεία χρηματοδοτικής μίσθωσης. (1092218/11229/Β0012/14-10-2005)

Γ. ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΙΣ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ ΤΟΥ Σ.τ.Ε.

1. Στην αξία του οικοπέδου επί του οποίου ευρίσκονται κτίσματα (διαμερίσματα, γραφεία κ.λπ.) δεν υπολογίζονται αποσβέσεις. (Σ.τ.Ε. 362/1983)
2. Σε περίπτωση μη χρησιμοποίησης του ακινήτου σε συγκεκριμένη διαχειριστική περίοδο, δεν αναγνωρίζονται αποσβέσεις. (Σ.τ.Ε. 4209/1985)
3. Κτίρια που περιήλθαν σε τράπεζα από πλειστηριασμό για ικανοποίηση απαιτήσεων της δεν υπόκεινται σε αποσβέσεις, εφόσον δεν χρησιμοποιούνται. (Σ.τ.Ε. 2798/1986)
4. Επί εισφερθείσας χρήσης ακινήτου από τους μετόχους στην εταιρεία, δεν δύναται η εταιρεία να διενεργήσει αποσβέσεις λόγω φθοράς του ακινήτου επί της αποτιμηθείσας αξίας της εισφερόμενης χρήσης. Αναγνώριση στο παρελθόν δεν δεσμεύει την φορολογική αρχή. (Σ.τ.Ε. 762/1983)

9. Πρόσθετες αποσβέσεις

Για την παροχή κινήτρων σε επιχειρήσεις που πραγματοποιούν παραγωγικές επενδύσεις, ο νόμος προβλέπει την διενέργεια πρόσθετων αποσβέσεων, πέραν των τακτικών με σκοπό την αύξηση της παραγωγικότητας και την ανανέωση του εξοπλισμού τους. Οι πρόσθετες αποσβέσεις αφορούν μόνο κτίρια, μηχανήματα, μεταφορικά μέσα και γενικότερα σε ότι χρησιμοποιείτε στην παραγωγική διαδικασία.

Ο υπολογισμός τους γίνεται με προσαύξηση του συντελεστή τακτικών αποσβέσεων ανάλογα με την περιοχή που βρίσκεται η επιχείρηση και τις βάρδιες εργασίας. Για το λόγο αυτό η ελληνική επικράτεια έχει χωριστεί σε τέσσερις περιοχές όπως θα δούμε παρακάτω. Οι πρόσθετες αποσβέσεις δεν είναι υποχρεωτικές για την επιχείρηση, δηλαδή δικαιούται αυτή για κάποια χρήση να μην υπολογίσει αποσβέσεις χωρίς να χάνει το δικαίωμα μελλοντικού υπολογισμού πρόσθετων αποσβέσεων για τα ίδια πάγια.

Οι πρόσθετες αποσβέσεις δεν πρέπει να επιβαρύνουν του λειτουργικό κόστος της επιχείρησης. Έτσι, κατά τον υπολογισμό τους χρεώνεται ο λογαριασμός 85 και οι υπολογαριασμοί του, που αφορούν μη λειτουργικές αποσβέσεις και αντίστοιχα πιστώνονται οι λογαριασμοί αποσβεσμένων παγίων. Στο τέλος της χρήσης ο λογαριασμός 85 πιστώνεται με χρέωση του λογαριασμού 86.03 «μη ενσωματωμένες στο λειτουργικό κόστος αποσβέσεις παγίων».

Οι προσαυξήσεις των συντελεστών ανά περιοχή είναι: για την περιοχή Α' 20% για δύο βάρδιες και 40% για τρεις βάρδιες. Για την περιοχή Β', 20% για μια βάρδια, 40% για δύο βάρδιες και 80% για τρεις. Για την Γ' περιοχή, 35% για μια, 70% για δύο και 120% για τρεις. Και για την περιοχή Δ', 50% για μια βάρδια, 100% για δύο και 150% για τρεις.

Οι περιοχές της επικράτειας είναι:

Περιοχή α

Ο νομός Αττικής (εκτός από τις επαρχίες Τροιζηνίας, Κυθήρων και Λαυρεωτικής), το τμήμα του νομού Κορινθίας από τον Ισθμό μέχρι τα σύνορα με το νομό Αττικής, ο νομός Θεσσαλονίκης εκτός από το τμήμα δυτικά του ποταμού Αξιού και της επαρχίας Λαγκαδά.

Περιοχή β

Οι νομοί Βοιωτίας, Μαγνησίας, Λαρίσης, Κορινθίας (εκτός από του τμήματος από τον Ισθμό μέχρι τα σύνορα με το νομό Αττικής), Αχαΐας πλην της επαρχίας Καλαβρύτων, Ηρακλείου, η περιοχή της πόλης της Ρόδου που καθορίζεται από ακτίνα 15 χιλιομέτρων από το νομαρχιακό κατάστημα της πόλης, οι επαρχίες Τροιζηνίας και Λαυρεωτικής, το τμήμα του νομού Θεσσαλονίκης δυτικά του ποταμού Αξιού, η επαρχία Λαγκαδά και η πόλη της Χαλκίδας.

Περιοχή Γ'

Οι νομοί Ημαθίας, Κοζάνης, Φωκίδας, Τρικάλων, Καρδίτσας, Αιτωλοακαρνανίας, Εύβοιας (πλην της πόλης Χαλκίδας), Άρτας, Πρεβέζης, Θεσπρωτίας, Ιωαννίνων, Καστοριάς, Πέλλας, Χαλκιδικής, Κιλκίς, Σερρών, Δράμας, Ηλείας, Χανίων, Κέρκυρας, Φθιώτιδας, Πιερίας, Αργολίδας, Αρκαδίας, Λακωνίας, Λευκάδας, Κεφαλληνίας, Ζακύνθου, Ευρυτανίας, Γρεβενών, Φλώρινας, Λασιθίου, Κυκλάδων και οι επαρχίες Κυθήρων και Καλαβρύτων.

Επίσης τα τμήματα της Επικράτειας που δεν εμπίπτουν στις λοιπές περιοχές, εκτός των ακριτικών περιοχών των διαφόρων νομών (πλην της νήσου Κέρκυρας) σε απόσταση 20 χιλιομέτρων από τα σύνορα καθώς και δήμων ή κοινοτήτων των οποίων τα διοικητικά όρια τέμνονται από τη ζώνη των 20 χιλιομέτρων.

Περιοχή Δ'

Οι νομοί Λέσβου, Χίου, Σάμου, Ξάνθης, Ροδόπης, Έβρου, Μεσσηνίας, Δωδεκανήσου πλην της περιοχής της πόλης της Ρόδου που καθορίζεται από ακτίνα 15 χιλιομέτρων από το νομαρχιακό κατάστημα της πόλης, οι ακριτικές περιοχές των διαφόρων νομών (πλην της νήσου Κέρκυρας) σε απόσταση 20 χιλιομέτρων από τα σύνορα καθώς και δήμων ή κοινοτήτων των οποίων τα διοικητικά όρια τέμνονται από τη ζώνη των 20 χιλιομέτρων

ΕΠΙΛΟΓΟΣ

Στις παραπάνω σελίδες είδαμε τις διαδικασίες και τις αρχές που αφορούν τις αποσβέσεις παγίων στοιχείων. Οι σκοποί που εξυπηρετούν, οι μέθοδοι υπολογισμού, οι διάφορες ειδικές περιπτώσεις, η λογιστική τους αντιμετώπιση και οι λογαριασμοί του Ελληνικού Γενικού Λογιστικού Σχεδίου που χρησιμοποιούνται για αυτή, οι συντελεστές και το πώς οι αποσβέσεις μπορούν να χρησιμοποιηθούν ως εργαλείο ανάπτυξης και εκσυγχρονισμού της επιχείρησης, αποτυπώθηκαν στην παρούσα εργασία.

Σε κάποια σημεία παρατέθηκαν αυτούσιες οι διατάξεις του νόμου, οι υπουργικές, δικαστικές και διοικητικές αποφάσεις, καθώς αυτά περιέχουν τους συντελεστές, και σαφέστατη κατηγοριοποίηση που αλλάζει τα δεδομένα υπολογισμού των αποσβέσεων. Επίσης κρίθηκε σκόπιμο να παρουσιαστούν συνοπτικά τα αντικείμενα των αποσβέσεων.

Συμπερασματικά πρέπει να τονίσουμε τη σημασία της επιλογής κατάλληλης μεθόδου, άρα και σωστού υπολογισμού, την ορθή αποτύπωση τους και χρήση των δυνατοτήτων που παρέχει ο νόμος για την επίτευξη των στόχων της αλλά και της καλύτερης δυνατής παρουσίας της στο οικονομικό της περιβάλλον εσωτερικό και εξωτερικό.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Λογιστικά Κοστολόγηση Φοροτεχνικά – Γενικό Λογιστικό Σχέδιο – Κ.Β.Σ. στην πράξη των καθηγητών Καραγιάννη. 21^η έκδοση Θεσσαλονίκη 2009
- Κωδικοποίηση Φορολογίας Εισοδήματος Φυσικών και Νομικών Προσώπων. Γιώργος Καβαλάκης. Εκδόσεις Δεδεμάνης
- Ομοσπονδία Φοροτεχνικών – Φορολογική Επιθεώρηση 2009
- Ο Πανδέκτης του Λογιστή – Εμμανουήλ Ι. Σακέλλη – Εκδόσεις ΒΡΥΚΟΥΣ
- Ανάλυση – Ερμηνεία του Ελληνικού Γενικού Λογιστικού Σχεδίου – Θεοδώρου Γ. Γρηγοράκου – Εκδόσεις Αντ. Ν. Σακκούλα
- <http://www.taxheaven.gr>